

GEHEIM.
C.V. No. 16/47

BUREAU B	
Nummer:	
Datum:	11-2-'47

Volgno.
10 FEB '47
ACD/10662

R A P P O R T .

Op Dinsdag 21 Januari 1947, brak te Groningen een staking uit van de kleinhandelaren in groenten en fruit, waar- bij zich de grossiers in groenten en fruit aansloten. De oor- zaak hiervoor was gelegen in het feit, dat door het Directo- raat-Generaal voor de Prijzen te 's-Gravenhage, maximum prij- zen waren afgekondigd voor groenten en fruit, zonder dat hier- bij eenig overleg was gepleegd met de betrokken bedrijfs-or- ganisaties. Te meer klemde deze maatregel, daar op een in Oc- tober 1946 gehouden landelijke vergadering, waarbij ook het Directoraat-Generaal voor de Prijzen vertegenwoordigd was, besloten was, in geen geval distributie of prijsvastsetling vóór voor groenten en fruit in te voeren. Van de ongeveer 300 te Groningen aanwezige groenten- en fruithandelaren, zijn plm. 250 in de verschillende bedrijfs-organisaties vereenigd, en deze besloten unaniem onder deze voorwaarden geen groenten te willen koopen aan de veiling. Het gevolg was, dat van de aangevoerde groenten en fruit in het geheel niets werd afge- nomen. De hoeveelheid is later verdeeld over verschillende Ziekenhuizen en inrichtingen te Groningen, daar het aan be- derf onderhevig was.

De te Groningen vertegenwoordigde organisaties, zijnde de Neutrale-en Christelijke Bond, (de Katholieke bond is te Groningen niet vertegenwoordigd) hebben besloten, de staking niet te beëindigen, voor deze prijzen door het Directoraat- Generaal voor de Prijzen ingetrokken of herzien zullen worden, eventueel in overleg met de betrokken bedrijfs-organisaties. Men meende van organisatie zijde, desnoods tot uitbreiding van de staking over geheel Nederland te moeten besluiten, als deze maatregel niet ingetrokken of herzien werd.

Door de directie van de veiling is aan de aanvoerders van groenten en fruit, zijnde meest zelfstandige telers, bericht gezonden, geen groenten en fruit naar de veiling te zenden, doch deze vast te houden tot de staking beëindigd was.

Het geheel heeft een zeer ordelijk verloop en er wordt geen hetze-campagne gevoerd. - - - - -

Groningen 6 Februari 1947.

BUREAU B	
Naam:	
Datum:	19-2-47

Volgno.

17 FEB. '47

ACD/10948

R A P P O R T.

Als reactie op de maatregelen afgekondigd door de Minister van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening, inzake de schorsing der erkenningsreglementen voor de groentehandel en de verplichting voor telers, werd er op Donderdag 13 Februari 1947 om 17 uur, door de Bonden voor Handelaren in Groenten en Fruit een vergadering belegd in het café "De BEURS" te Groningen. De vergadering was niet aangekondigd in de dagbladen en belanghebbenden waren persoonlijk uitgenodigd de vergadering bij te wonen. Aan de pers was de toegang tot de zaal ontzegd.

Aanwezig waren ongeveer 250 personen, allen handelaren, groothandelaren en commissairen in groenten en fruit, waaronder zeer velen uit de provincie Groningen.

Voorzitter F. AARTS, opende de vergadering met een kort openingswoord, waarbij hij er op wees, dat er plaatselijk geen maatregelen meer genomen konden worden, aangezien er op Vrijdag 7 Februari 1947 te 's-Gravenhage een Comité van Actie was opgericht, dat richtlijnen zou geven, hoe de strijd verder gevoerd zal moeten worden. Hij zeide verder, dat de middenstand het "hoofd van jut" moet zijn om de noden waarin het ~~M~~ Nederlandse volk verkeert op te vangen. Daarom is het nodig deze staking voort te zetten. Wat er echter ook gebeurt, nooit mag men het idee krijgen, dat hier revolutionairen aan het werk zijn. De strijd zal worden voortgezet, maar op een rustige, legale manier.

Daarna voerde zekere G. de VRIES, wonende Westersingel 3 te Groningen, het woord. Deze las de verklaring van Minister MANSHOLT voor en deelde mede, dat hierop geen enkele sanctie van de zijde van de groentehandelaren mogelijk is. Hij zeide voorts, dat de te nemen maatregelen, onder geen beding een revolutionair karakter mogen dragen. Hoewel vele betrokkenen hiervoor wel zullen voelen, sprak hij zich uit, tegen winkelsluiting.

Vervolgens werden de maatregelen besproken, die genomen zullen worden. Besloten werd, de handel in verse groenten niet weer ter hand te nemen, terwijl ook aangekondigd werd, dat de levering van groenten aan instellingen, zoals ziekenhuizen e.d. zal worden stopgezet. Indien er echter patienten zullen zijn, die speciale producten behoeven, zal hier in worden voorzien. Aangezien momenteel een ieder is toegestaan de handel in groenten ter hand te nemen, werd een werkc comité opgericht, bestaande uit een 7-~~tal~~ personen die betrokkenen eventueel door overreding zal trachten te weerhouden, de handel voort te zetten. Ten einde, met betrekking daarop, een spoedige berichtgeving te waarborgen, werden in verschillende delen der gemeente en provincie Groningen mensen benoemd, die het werkc comité zullen inlichten over de eventuele

verkoop van groenten. Voorts werd medegedeeld, dat op de medewerking van de telers werd gerekend.

Ten omstreeks 18.30 werd de vergadering gesloten. Zij had een ordelijk verloop.

Na afloop werd de pers door de bestuursleden der bonden ontvangen, voor het verkrijgen van nadere inlichtingen.-----

G R O N I N G E N, 14 Februari 1947.

DOSS. No.: OD 169
CRT.: VOLKSKRANT
DATUM: 4-6-47
PAR.: 1

OD. 169

Conflict bij de „Holland”

AMSTERDAM, 3 Juni. — Het personeel van de meelfabrieken „Holland” en „Ceres” is vanmiddag een 24-uursstaking begonnen met het doel een uitkering te krijgen van vier weken extra loon voor grotere prestatie. De staking is gericht tegen de loonstop der regering, die volgens de E.V.C., die de staking heeft geproclameerd, het bereiken van een redelijk levenspejl verhindert.

De directie van de „Holland” heeft meegedeeld, dat het College van Rijksbemiddelaars zijn goedkeuring heeft onthouden aan het voornemen van de directie om een week extra loon aan de arbeiders uit te betalen. Aan de eisen, die de E.V.C. heeft gesteld inzake het conflict bij de „Sleutel” in Leiden, zou het College echter tegemoet zijn gekomen, waardoor in vakverenigingskringen enige verwarring is ontstaan. Het gevolg was o.a., dat de bij andere organisaties aangesloten arbeiders (30% van het personeel) eveneens het stakingsparool van de E.V.C. hebben opgevolgd.

Inmiddels is aan de directie te kennen gegeven, dat, zolang aan de gestelde eis niet is voldaan, elke week een dag zal worden gestaakt en nog verdere eisen zullen volgen.

K

PERSARCHIEF B
1847.

Bijgaand courantenknipsel
uit " VOLKSKRANT 4-6-47 " op te
leggen bij het daarop vermelde
OD/PB no.: 169

Aan ACD.

12 JULI 1947

13

INLICHTINGEDIENST
AMSTERDAM

No. I.D. 4741-4/47.

Uw brief: -

Amsterdam, 11 Juni 1947.

Volgno.

13 JUN 1947

1947.

17241.

Onderwerp:

Bakkersstaking.

Bijlagen: -

GEHEIM.

B

169

L. 1740 B
18-6-47

UITGEBOEKT

Met betrekking tot het in Amsterdam plaats gehad hebbende bakkersconflict wordt bericht, dat er op een totaal van 2063 arbeiders in totaal 404 bedrijven, werd gestaakt door:

255 man in 37 bedrijven.

Er waren 1808 werkwilligen in 367 bedrijven.

De firma CARELS, die aanvankelijk het bedrijf had stilgelegd met aanzegging van ontslag aan de stakers, heeft deze maatregel ingetrokken; het bedrijf draait nu weer.

Bij de Roggebroodfabriek FUNKE, alhier, wordt nog gestaakt met 9 man.

VERZONDEN AAN: Hfd. C.V.D., Haag.

F.2.

Aan

No. KABINET/GEHEIM.

Volgno.

ONDERWERP: Beëindiging van de bakkersgezellenstaking te Winschoten **OCT. 1947**

ACD 22076.

BUREAU B	
R A P P O R T.	
Nummer	
Datum	13-10-47

STADSNIEUWS**HET CONFLICT IN HET
BAKKERSBEDRIJF**

Gisteravond zijn in het Clubgebouw in de Mr. Freseman Viëtorstraat de bakkers gezellen bijeen gekomen om te bespreken welke beslissing ze dienden te nemen naar aanleiding van de weigering van een deel van de patroons om de vacantie-toeslag uit te keren. Zoals men weet heeft de regering toestemming verleend deze uitkering te doen, zonder dat daarvoor een verplichting is opgelegd. De gezellen evenwel waren van oordeel, dat hier een morele plicht op de patroons drukte. Bij de besprekingen welke werden gehouden, bleek, dat de patroons hier ter stede zich met uitzondering van een drietal bereid hadden verklaard de vacantie-toeslag te betalen.

Het woord werd gevoerd door de heer Schrader uit Groningen, die ook bij vroegere besprekingen met de patroons als vertegenwoordiger van de Gezellenbond optrad. Deze deelde mede, dat aan het personeel van de drie bewuste bedrijven werd geadviseerd het werk neer te leggen in geval de betreffende patroons bij hun weigering bleven. De Gezellenbond zal aan de stakende leden 90 % van het loon en 75 % van de vakantie-toeslag uitkeren.

Bij de patroons die zich bereid hebben verklaard de toeslag te betalen of alreeds tot uitkering overgingen, zal uit de aard der zaak niet worden gestaakt.

Naar wij vanmorgen vernemen, is bij slechts één bakker het personeel niet aan het werk gegaan.

Ik, ondergetekende, HARM SWIERENGA, agent van Politie te Winschoten, tevens onbezoldigd Rijksveldwachter, heb de eer U, naar aanleiding van mijn rapport, d.d. 22-9-1947, betreffende de bakkergezellenstaking te Winschoten, het volgende te rapporteren:

"Nadat op Vrijdag, 3 October 1947, de bakkergezellen te Winschoten, onder voorzitterschap van de Hoofdbestuurder van de Bakkergezellenbond SCHRADER uit Groningen, hadden vergaderd, zijn op Zaterdag, 4 October 1947 een viertal bakkergezellen, werkzaam bij twee bakkerspatroons te Winschoten, niet aan het werk gegaan. Genoemde vergadering werd door 12 gezellen bijgewoond.

Een knaachtje van één der bakkers, die normaal doorwerkte, is door de stakers bedreigd, dat hij in het kanaal zou worden gegooid als hij doorwerkte. In verband hiermede is extra toezicht door de politie uitgeoefend, waarna het bij een bedreiging is gebleven.

Op Maandag, 6 October 1947 is het werk door alle stakers hervat.

Als stakingsleider trad bij deze staking op: BEREND THOMAS MINNENGA, geboren 14 Augustus 1905 te Tietjersteradeel, van beroep broodbakker, wonande te Winschoten, Noorderplein no. 8. Naar mij is gebleken is Minnenga aangesloten bij het N.V.V..

De staking had verder een rustig verloop".

Aldus naar waarheid opgemaakt dit rapport te Winschoten, op 8 October 1947.

De agent van Politie,

AAN;
de Heer Inspecteur van Politie
te
WINSCHOTEN.

Z.O.Z.

Ter kennisneming doorgezonden aan:
de Heer Procureur-Generaal, Fung. Directeur van Politie te Leeuwarden;
de Heer Hoofd van de Centrale-Veiligheidsdienst te 's-Gravenhage.

Winschoten, 8 October 1947.

De Inspecteur van Politie,

~~_____~~
~~_____~~
S.P.M.GOOL.

DE SCHIPPERSSTAKING BEËINDIGD

In een Vrijdag te Stadskanaal gehouden vergadering van schippers en fabrikanten uit de aardappel-meelindustrie bleek, dat de bestaande geschilpunten niet zo groot waren als aanvankelijk werd verondersteld. Na een uitvoerige bespreking werd tot directe opheffing van de staking der schippers besloten en wel voor alle fabrieken. Enkele kleine geschilpunten zullen nog nader worden bekeken, maar deze zijn niet van dien aard dat nieuwe moeilijkheden zijn te verwachten.

INLICHTINGDIENST.

ROTTERDAM.

I.D. No. 1061.

GEHEIM.

Volgno.

24 OCT. 1947

ACD/224/73

Rotterdam, 23 October 1947.

BUREAU B

24-10-47

Naar aanleiding van een op 18 October 1947 uitgebroken staking onder het personeel van P.Degenkamp's brood- en banketbakkerij, Jacob Loisstraat 19 te Rotterdam, wordt het volgende bericht.

Het conflict betrof 8 bakkersgezellen en is ontstaan, doordat Degenkamp weigerde de in het bakkersbedrijf overeengekomen vacantietoeslag aan het personeel te betalen.

Over deze kwestie is door afgevaardigden van de verschillende bonden herhaaldelijk geconfereerd, doch Degenkamp stelde zich op het standpunt dat hij niet in staat was deze toeslag uit te betalen.

Nadat 3 dagen tevoren aan Degenkamp was kennis gegeven, dat bij niet inwilligen van deze eis, tot staking zou worden overgegaan, werd zij op Zaterdagmorgen j.l. een feit. Zij werd door de Algemene-, de Christelijke- en de Rooms Katholieke Bond gesteund.

Op Maandag 20 October 1947 zijn de gezellen in de namiddag weer aan het werk gegaan, nadat was overeengekomen, dat Degenkamp a.s. Zaterdag de helft en de daarop volgende week de andere helft van de vacantietoeslag alsnog zal uitbetalen.

Ongeregeldheden deden zich niet voor.

Verzonden aan: Hoofd Centrale Veiligheidsdienst, Javastraat 68 te 's-Gravenhage.

Procureur-Generaal bij het Gerechtshof, fgd. Directeur van Politie te 's-Gravenhage.

POLIETIE TE AMSTERDAM
Bureau HOOFDCOMMISSARIS
INLICHTINGDIENST

0169
B

Volgno. /
3 NOV. 1947
ACD/7. 22746

Nr. I.D. 9717/47.

Amsterdam, 1 November

Uw brief:

BUREAU B

OPGELEED

3-11-47

Onderwerp:

Meelfabriek Holland.

Bijlagen:

GEHEIM.

Door de directie van de Meelfabriek Holland, alhier, werd een op 31 October jl. te houden vergadering aangekondigd, die te 14 uur in Krasnopolsky zou plaats vinden. Het personeel van deze fabriek werd uitgenodigd hier te verschijnen.

De bedoeling was het personeel bekend te maken met de inhoud van onderstaande circulaire en verder om hen mondeling mededeling te doen van een besluit van de Minister van Landbouw, waarbij is bepaald, dat, indien het personeel niet bereid is het werk te hervatten op de voorwaarden, in de circulaire vermeld, de Regering maatregelen zal nemen om dit gestagneerde bedrijf weer op gang te brengen.

Aan de op roep tot bijwoning werd slechts door 2 personen gevolg gegeven.

(CIRCULAIRE):

Reeds meer dan twee maanden staat de Meelfabriek Holland nu stil. In deze periode is de meelvoorziening hoofdzakelijk ten koste van de wintervoorraden gaande gehouden. De voorraden zijn nu afgenomen tot een peil, dat wij zelfs in de oorlogsjaren, met uitzondering van de hongerwinter, niet hebben bereikt. De oorzaak van deze zorgwekkende toestand is gelegen in de op 25 Augustus aan de "Holland" uitgebroken staking. Ik heb reeds eerder gezezen op de onverantwoordelijkheid van deze staking, die in geen enkel opzicht te rechtvaardigen is. Deze staking wordt door de Overheid afgekeurd, de Raad van Vakcentralen heeft eveneens openlijk van haar afkeuring doen blijken en de Bedrijfsunie heeft getracht U van de onjuistheid van uw houding te overtuigen. Het is U allen voldoende bekend, dat de Directie steeds bereid is over arbeidsvoorwaarden overleg te plegen met de daarvoor aangewezen organisaties. Het moet U duidelijk zijn, dat de Directie echter nimmer zich door een staking als deze tot inwilliging van verlangens zal laten dwingen. Het is mij bekend, dat neerderen onder U overtuigd zijn van de absolute ongenotiveerdheid van deze staking. Dat zij graag weer aan het werk willen gaan, maar dat zij niet weten hoe ze het aan moeten pakken. Wij hebben lang gewacht, in het vertrouwen, dat het gezonde inzicht baan zou breken. De zo straks geschetste voorraadspositie maakt het overantwoord nog langer te wachten met het weder in bedrijf stellen van de fabriek.

Aan

Het

Het Ministerie van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening heeft ons medegedeeld, dat, wanneer de productie bij de "Holland" niet zeer spoedig wordt hervat, de Regering genoodzaakt is in het belang van de voedselvoorziening van het Nederlandse volk in te grijpen. Door de Regering zelf zullen dan maatregelen worden genomen om de "Holland" weer in bedrijf te stellen. In de besprekingen, welke de laatste weken gevoerd zijn, is ondubbelzinnig komen vast te staan dat en de Overheid en de Stichting van de Arbeid met de Directie van mening zijn, dat zolang deze staking duurt, geen enkel verlangen kan worden ingewilligd. Eerst wanneer het werk bij de "Holland" weer is hervat, zullen langs organisatorische weg kenbaar gemaakte wensen, door de Directie en het College van Rijksbemiddelaars in behandeling worden genomen.

Op verzoek van de Stichting van de Arbeid en in overleg met de genoemde Vakorganisaties hebben wij besloten de gelegenheid te geven het werk te hervatten. De directie wenst een goede verstandhouding met het personeel. Een vruchtbare samenwerking is echter alleen mogelijk indien het bedrijf verlost wordt van die stakingsmentaliteit, die zich sinds het einde van de oorlog nu reeds voor de vierde maal demonstreert.

In een vitaal bedrijf als het onze behoort rust te heersen. Deze rust wordt telkens weer verstoord door een kleine groep, die blijk geeft van onvoldoende besef van de plaats, die een meelfabriek inneemt in de voedselvoorziening. Het is onze plicht dit voor de toekomst te vermijden. Daarom stellen wij ieder van U in de gelegenheid het werk te hervatten, met uitzondering van de fabrieksarbeiders: 1. Himpers, 2. Kerkeling, 3. Kroon, 4. van Olselder, 5. Ris, 6. Van der Veen, 7. Viersma en 8. Weitz.

U kunt U daartoe melden vanaf heden drie uur bij de personeelschef, die U opnieuw in dienst zal nemen. Ik geef U in ernstige overweging U op Uw houding te bezinnen. U kunt er van verzekerd zijn, dat de fabriek gaat draaien, met U of zonder U.

De personalia van de genoemde arbeiders, die allen lid zowel van E.V.O. als C.F.N. zouden zijn, zijn als volgt:

- KNV J 1. Gerardus HIMPERS, geboren te Amsterdam, 24 Maart 1900,
- KNV J 2. Christiaan Marinus KERKELING, geboren te Amsterdam, 20 October 1894,
- KNV W 3. Franciscus KROON, geboren te Amsterdam, 7 Juli 1902
- KNV W 4. Willem Frederik van Olselder, geboren te Amsterdam, 23 Maart 1896,
- KNV W 5. Johannes Petrus RIS, geboren te Zaandam, 23 Augustus 1901
- KNV W 6. Antoon van der VEEN, geboren te Amsterdam, 15 December 1899
- KNV W 7. Garrit VIERSMA, geboren te Amsterdam, 22 Mei 1910, en
- KNV W 8. Arnold WEITZ, geboren te Amsterdam, 10 Januari 1902, allen wonende te Amsterdam.

VERZONDEN AAN: Hfd. C.V.D., Haag.
 B.M. Asd.
 P.G. Asd.
 H.G. Asd.

F.5.

POLITIE TE AMSTERDAM

Bureau HOOFDCOMMISSARIS

INLICHTINGDIENST

OPGELEGD

Nr. I.D. 1000-gg-1/46

Amsterdam, 17 November 1947.

Uw brief:

Onderwerp:

Bijlagen:

GEHEIM.

B
BUREAU B

10-11-47

Volgno.
19 NOV. 1947
ACD/25079

In een vergadering van personeel van de G.E.B., georganiseerd in de afdeling Overheid van de C.P.N., gehouden op Vrijdagavond, 14 dezer, werd gezegd, dat, in verband met de stakingen bij de meelfabrieken HOLLAND EN CERES, op Maandag 17 en Dinsdag 18 dezer van de zijde der overheids- en andere bedrijven, bij Burgemeester en Wethouders van Amsterdam een resolutie zal worden ingediend.

Bij onbevredigend resultaat zal men trachten het personeel dier bedrijven tot staking aan te zetten.

Verzonden aan: CVD Haag
BM Asd
Asd HC

F.4.

Aan

VERSLAG van een vergadering gehouden op 21 November 1947 in de Diamantbeurs te Amsterdam en belegd door de stakingsleiding der meelfabrieken "HOLLAND" en "CERES".

Weekoverzicht.

Par., H datum.

De vergadering, die belegd was ten einde aan de Amsterdamse arbeiders verslag uit te brengen van het ontstaan en verloop der staking en het weerleggen van verschillende ingebrachte beschuldigingen, werd door circa 2000 personen bezocht, waaronder zich een 100 tal vrouwen bevonden. Personen in militaire uniform werden niet opgemerkt. De zaal was niet versierd, spandoeken waren niet aangebracht. Bij de ingang werd gecolporteerd met "Socialisme van Onderop" terwijl oude nummers van de "Tribune" verspreid werden.

Te 20.15 uur opende J. A. v. d. BRINK, lid van de stakingsleiding, de vergadering met een kort woord waarin hij alle aanwezigen welkom heette. Hij las een ingekomen symphatieschrijven van een Christelijk georganiseerd typograaf voor en verklaarde dat de stakingsleiding talloze symphatiebetuigingen had ontvangen.

Hiema werd het woord verleend aan J. LINDGREEN, voorzitter van de stakingsleiding, volgens eigen verklaring geen communist, ~~maar~~ lid van de E. V. C.

Spreker begon met te verklaren dat de toestand in de meelfabriek "Holland" reeds in het begin van dit jaar onhoudbaar dreigde te worden. De lonen, neergelegd in het C. A. O. werden strikt gehandhaafd en enige toeslag in welke vorm ook, werd niet verleend. De directie beriep zich hierbij op de door de regering voorgeschreven loonstop. Talloze pogingen van de zijde van de fabriekskern om met de directie te confereren over verbetering van de arbeidsvoorwaarden en verbetering van de positie van het personeel, faalden door de weigering van de directie om overleg met het personeel te plegen.

Op 24 Augustus 1947 werd door de fabriekskern wederom een dringend onderhoud met de directie aangevraagd, welk onderhoud op 26 Augustus 1947 zou moeten plaats vinden. Op 26 Augustus 1947 wachtte de fabriekskern 3 kwartier steeds argumenterend met de bedrijfsleider die de mensen reeds had medegedeeld dat de directie niet bereid was een onderhoud toe te staan. Toen na verloop van die tijd bleek dat enig overleg met de directie niet mogelijk was, werd, in overleg met de rest van het personeel, unaniem besloten het werk neer te leggen.

Spreker ontkende dat men de fabriek als kwajongens verlaten had en beweerde dat de molens behoorlijk waren leeggemaakt, ofschoon niet schoongemaakt. Later had men nog twee arbeiders ter beschikking gesteld toen een hoeveelheid graan door de Akkerbouwcentrale werd weggehaald. Ook keerde spreker zich tegen de beschuldiging dat door de staking 6500 balen meel bedorven waren en beweerde dat dit meel reeds bedorven was, vóór de staking begon.

Spreker deed hiema verslag van zijn onderhoud met de Burgemeester, waarin hij de noden van het personeel ~~verder~~ naar voren had gebracht. De Burgemeester had toegezegd ook de directie van de fabriek te horen en daarna weder een onderhoud met de stakingsleiding te hebben. Het onderhoud met de directie heeft plaats gevonden en daarna is de stakingsleiding wedervoor de Burgemeester ontvangen. Bij deze tweede conferentie bracht de Burgemeester een aantal voorstellen van de directie ter kennis van het stakingscomite dat, volgens spreker, geneigd was om op deze voorstellen

in te gaan. Tijdens de bespreking met de Burgemeester kwam er evenwel een telefonische mededeling van de directie waarbij zij al haar kort te voren gedane voorstellen weder herriep.

Spreker keerde zich hierna tegen de samenwerkende organisaties die naar zijn mening de oorzaak waren van het feit dat het conflict nog niet tot een oplossing was gekomen. Zij waren de slechte raadgevers van de directie en zij alleen waren de oorzaak dat de staking nu reeds 13 weken duurde. De directie zou, volgens spreker, wel bereid zijn om te onderhandelen, doch de Uniebonden en de Stichting van de Arbeid verhinderden dit.

Op het ogenblik was de toestand zo dat het personeel weder op dezelfde voorwaarden in dienst kon komen onder toezegging dat de nieuwe C.A.O. die 1 December 1947 in werking treedt, verschillende verbeteringen zou bevatten. Maar... dan zouden acht man van het personeel ontslagen worden. En dit zullen de arbeiders van de beide fabrieken nooit aannemen.

Spreker deed ten slotte een beroep op de aanwezige arbeiders om aan de stakers hun financiële en morele steun te verlenen.

De tweede spreker was de secretaris van de stakingsleiding, wiens naam onbekend gebleven is.

Ook deze spreker gaf weer een overzicht van het ontstaan en verloop van de staking en deed een felle aanval op de radiorede van Van der LENDE, die hij een schandaal noemde, en een voorbeeld van leugenachtige voorlichting.

Volgens v. d. L. was de meelvoorziening van Amsterdam in gevaar en dit gevaar werd veroorzaakt door de staking aan de beide meelfabrieken waarvoor een stel communisten en desperado's verantwoordelijk waren. Spreker ontkende dit heftig. Niet de arbeiders maar de directie en de Uniebonden waren de oorzaak van de slechte meelvoorziening. De stakingsleiding bestond niet uit communisten en desperado's maar uit factsoenlijke arbeiders die opkwamen voor hun belangen. Spreker, was evenmin als de voorzitter, communist. Spreker was ook reeds vele jaren lid van het N.V.V. en had in die organisatie zijn werk gedaan. Evenals de voorzitter die, voor hij lid werd van de E.V.C., 27 jaar lid geweest was van het N.V.V. Dat de thans werkende studenten en patienten van een gesticht voor imbecielen kans zouden zien om 180 ton per dag te produceren, zoals v. d. L. beweerd had, was, volgens spreker, een onmogelijkheid. Dat de werkwilligen door de stakers werden lastig gevallen, zoals v. d. L. beweerd heeft, werd door spreker ontkend. Maar het was, volgens hem, logisch, dat deze redders van de meelvoorziening van Amsterdam na afloop van hun dagelijkse werkzaamheden een ovatie kregen van de stakingsleiding en de buurtbewoners. Dat hadden zij toch wel verdiend. Op de critiek van v. d. L. over het rondgaan door de staker met lijsten en bussen had spreker maar één antwoord: "Doe dan de stakingskassen open!"

Ook deze spreker wakte de aanwezigen op tot financiële en morele steun.

Als derde spreker trad op Berend BLOKZIJL, algemeen voorzitter van de E.V.C.

"Er zijn twee manieren," zo begon spreker, "om een conflict als dat van de meelfabrieken "Holland" en "Ceres" te benaderen en tot een oplossing te brengen. Een manier is om dat te doen zoals de Uniebonden dit doen door te heulen met de directie en de Rijksbemiddelaars en de stakers alle steun te ontzeggen, waarbij men dan de andere arbeiders kan adviseren om ook persoonlijk de strijd van hun medearbeiders niet te steunen. Dan kan men, zoals in Rotterdam gebeurd is, een manifest uitgeven aan de ingezetenen en daarin de mensen aanraden om de stakers vooral geen enkele steun te verlenen "opdat de stakers zo spoedig mogelijk weer hun gezonde verstand terug krijgen."

Dit laatste is nog erg netjes gezegd. Maar bedoeld wordt: Zorg dat zij zo spoedig mogelijk honger krijgen, dat hun kinderen gaan huilen om brood en dat hun vrouwen, uit wanhoop, hun smeken om weer naar het werk terug te keren.

Een andere manier is om de stakers te steunen in hun strijd en de kracht van de organisatie te zetten achter hun streven tot lotsverbetering."

En nu wilde spreker meteen een sprookje uit de wereld helpen door te verklaren dat deze staking niet plaats vindt onder leiding van de E.V.C. en dat de stakingsleiding niet door de E.V.C. gebruikt wordt om zodoende een succes te boeken.

Deze staking wordt geleid door de door de stakers zelf gekozen leiders en zal door deze leiders tot het einde toe geleid worden. Maar toen de leiding bij de E.V.C. kwam om haar hulp in te roepen, toen heeft de E.V.C. haar gehele apparaat ter beschikking van de stakers gesteld. Dus niet de E.V.C. gebruikt de stakingsleiding, maar deze gebruikt de E.V.C.

Spreker ging vervolgens in op het feit dat er sociale onrust heerst en ontkennde dat deze onrust veroorzaakt wordt door de arbeiders of groepen van arbeiders. Deze onrust wordt veroorzaakt door die machten die tegen de arbeidersbelangen ingaan, maar die niet zullen slagen omdat de arbeiders zich hoe langer hoe meer zullen gaan verenigen. Deze staking noemde spreker een voorbeeld daarvan. Hier was niet alleen een fusie tussen E.V.C. en N.V.V. tot stand gekomen maar een fusie tussen E.V.C., N.V.V. en Confessionele arbeiders. "Het is nog maar klein, maar het kan groter worden, Coen van der LENDE," zo riep spreker uit.

Spreker critiseerde hierna de houding van de bestuurders van het N.V.V., het C.N.V. en de K.A.B., die hetzij in krantenartikelen, hetzij vanuit de veilige beslotenheid van een studio hun bezwaren tegen deze staking naar voren brachten maar de moed misten om deze bezwaren voor het front der arbeiders te brengen op één meter afstand van die arbeiders.

Spreker deed ten slotte een krachtig beroep op de aanwezigen om eensgezind te zijn en hun steun te verlenen aan de stakers.

De toespraak van BLOKZIJL, die, qua redevoering en voordracht, zeer goed genoemd kan worden, werd met luid en langdurig applaus beloond.

Ten slotte werd nog het woord gevoerd door J. A. v. d. BRINK, lid van de stakingsleiding en lid van de K.A.B. (thans geschiedst.)

Ook deze spreker gaf weder een overzicht van de staking waarbij hij vooral de houding van de hoofdbestuurder van de K.A.B., A. C. de BRUYN, critiseerde. Deze zou, volgens spreker, op een vergadering waar de Katholiek georganiseerde stakers aanwezig waren, geëischt hebben dat deze arbeiders weder aan het werk ~~g~~ gingen en toen hij hierover door spreker werd aangevallen, gezegd hebben: "Dan zal ik zorgen dat U geroyeerd wordt en dat er mensen komen die het werk wel zullen uitvoeren."

Aan het slot van zijn toespraak wekte hij de aanwezigen nogmaals op hun steun te verlenen en dankte hij allen voor hun komst, waarna de vergadering gesloten werd.

De vergadering, die te 22.30 uur uiteenging, had een zeer kalm verloop. Bij de deur werd gecollecteerd voor de stakende arbeiders.

Er werd geen enkele resolutie aangenomen of ingediend, terwijl ook in het geheel niet tot een symphatiestaking werd opgewekt. De eveneens uitgenodigde voorzitters van het N.V.V., het C.N.V. en de K.A.B. waren niet verscheten.

De capaciteit van de zaal kan op circa 3000 personen gesteld worden.

De vergadering was aangekondigd door middel van strooibiljetten.

Het ziet er niet naar uit dat de stakers weder aan het werk zullen gaan vóór hun eisen zijn ingewilligd. Vooral de gestelde eis van uitsluiting van 8 man, stuit op hevig verzet. Geldmood schijnt er nog niet te zijn, want uit de toespraken kwam duidelijk naar voren dat de stakingskas nog groot genoeg is en zo ruim van geldmiddelen is voorzien dat men, staande de vergadering, de belofte deed, dat, na afloop van de staking, het overschot ter beschikking gesteld zal worden van andere stakende groepen. Ook het feit dat vooral de nadruk gelegd werd op het verlenen van morele steun wijst erop dat men nog niet krap zit.

Verzonden aan: Hoofd C.V.D.'s-Gravenhage.

P.G. Amsterdam.

B.M. "

H.C. "

J-K-5.

No. 9717 - '47.

GEHEIM.

BUREAU B

15-12-47

Voisno. OPGELEGD

11 DEC 1947

ACD/25840

Amsterdam, 9 December 1947.

Naar aanleiding van de inhoud van ~~bijgaand rapport~~ van afdeling 15 (bureau Linnaeustraat), No. V 101 dd. 8 dezer, opgemaakt door de ~~agent van politie R. Mid en~~ het artikel in het dagblad "De Waarheid" van ~~diezelfde datum op~~ pagina 1, onder de titel "De strijd in de meelfabrieken - Directie wil 55 arbeiders uitsluiten", waarin o.m. te lezen is

"Arbeiders van de Dienst Publieke Werken, die van het Nassauplein naar "Schiphol vervoerd moeten worden, bemerkten dat dit vervoer geschiedde "door de transportonderneming Spijkers van de Overtoom 373, welke firma "ook de onderkruipers voor de meelfabrieken vervoert. Zij eisten een andere "vervoergelegenheid en hun actie had tot resultaat, dat zij thans door een "onbesmette firma van en naar het werk worden gebracht."

is ~~dezerzijds~~ een onderzoek ingesteld, waarbij het volgende is gebleken.

KNV Op 25 November 1947 werd Joseph Henricus SPIJKERS, geboren 5 Februari 1890 te Amsterdam, transport- en touringcarondernemer onder de naam "Cebuto", zaak drijvende en wonende Overtoom 373, alhier, opgebeld door iemand, die zijn naam niet noemde en vroeg, of Spijkers voor een touringcar kon zorgen voor het vervoer van een aantal heren vanaf de buitenkant van de stad Amsterdam naar het Centrum. In geval van bevestigend antwoord, zou die onbekende de verdere regeling persoonlijk komen bespreken. Nadat Spijkers de gewenste bevestiging had gegeven, zou op diezelfde datum een persoon bij Spijkers zijn gekomen, die zich voorstelde als Nering Bögel van de meelfabriek "Ceres". Laatstgenoemde deelde Spijkers mede, dat het ging om het vervoer van een aantal chefs en bazen vanaf de rand van de stad Amsterdam naar de fabriek van "Ceres", die, nu het conflict was opgelost, voorbereiden- de werkzaamheden in de fabriek moesten gaan verrichten, teneinde het bedrijf weer op gang te brengen. Bedoelde Nering Bögel overhandigde Spijkers tegelijkertijd een lijst, vermeldende 18 namen en adressen van de op te halen personen. De regeling zou, aanvangende Woensdag, 26 November 1947, voormiddag 7 uur vanaf het startpunt Betondorp, in gaan; des namiddags te 4.30 uur moesten die personen weer naar huis worden gebracht.

Aangezien Spijkers des avonds in de dagbladen las, dat het conflict inderdaad was opgeheven, was er voor hem dus geen bezwaar, te gaan rijden.

Een paar dagen daarna meldden zich 2 onbekende personen bij Spijkers, die beweerden, van de "stakingsleiding" te zijn. Zij probeerden Spijkers te bewegen, niet meer te rijden, daar het conflict nog niet was opgelost. Zij beweerden verder, dat er noch een Uniebond, noch een E.V.C. achter de staking van de arbeiders stond en de staking van de arbeiders zelf uitging, doch gaven tegelijkertijd te kennen, dat er vermoedelijk wel een derde achter hun staking zat. Spijkers zou bedoelde personen toen hebben gevraagd, wat hij dan met het vervoer van de personen aan moest, die op de hem verstrekte lijst voorkwamen. Hierop hadden die personen van de stakingsleiding geantwoord, dat tegen het vervoer van chefs en bazen geen bezwaar bestond, aangezien dezen niet staakten.

Nog weer enige dagen later heeft Spijkers van zijn chauffeur wel vernomen, dat er des morgens aan het startpunt meer personen in de wagen stapten dan aanvankelijk het geval was geweest en vermoedde Spijkers, dat dit personen uit de omgeving van Amsterdam waren, die zich op bedoeld punt verzamelden, teneinde tegelijk met de chefs en bazen naar de fabriek van "Ceres" te worden gebracht. Spijkers heeft hiertegen geen bezwaar gemaakt.

ANW Op 3 December 1947 kreeg Spijkers van de heer Woud, hoofdopzichter, chef van de Garage van de gemeente Amsterdam, dienstdoende op het terrein van de Stadsreiniging, alhier, telefonisch de mededeling, dat de touringcar van Spijkers, welke iedere dag arbeiders van de gemeente Amsterdam heen en terug van het Nassauplein naar Schiphol brengt, die dag te 17 uur op Schiphol niet meer nodig was, aangezien deze "besmet" zou zijn verklaard. De heer Woud zou volgens Spijkers deze mededeling telefonisch van de "baas" van Schiphol hebben ontvangen en laatstbedoelde zou de boodschap van de wethouder van het Stadhuis van de gemeente Amsterdam hebben gekregen. Spijkers zou toen onmiddellijk het vervoer hebben doen geschieden door een collega, Van Egmond, tensinde de arbeiders van Schiphol en het Gemeente-Vervoerbedrijf niet de dupe te laten worden.

Op dezelfde datum heeft Spijkers toen de Heer Nering Bögel van "Ceres" telefonisch medegedeeld, het vervoer van de personen voor zijn fabriek niet meer te kunnen doen verrichten, daar Spijkers zijn bedrijf niet het nadeel van uitsluiting van het vervoer ten behoeve van de gemeente Amsterdam, hetwelk Spijkers reeds gedurende ongeveer 25 jaar zou hebben, kon doen ondervinden terwille van het vervoer voor "Ceres".

Op 4 December 1947 zou de heer Nering Bögel, na een onderhoud te hebben gehad met de Burgemeester van Amsterdam, Spijkers telefonisch hebben doen weten, van de Burgemeester te hebben vernomen, dat de wagen van Spijkers voor Schiphol toch overcompleet was. Volgens de heer Nering Bögel kon Spijkers dus voor "Ceres" blijven doorrijden, doch bedankte Spijkers voor dit aanbod.

Spijkers heeft het vermoeden, dat de Burgemeester met de wethouder Seegers in deze overleg heeft gepleegd en wethouder Seegers toen heeft gezegd, dat de wagen van Spijkers voor Schiphol niet meer nodig was.

Volgens Spijkers bleek het Gemeente-Vervoerbedrijf zijn wagen voor Schiphol echter wel nodig te hebben. Spijkers pleegde overleg met de heer Woud, voornoemd, het werk gewoon te laten doorgaan, doch het door een collega van Spijkers te laten verrichten.

Op 4 December 1947 is Spijkers begonnen te trachten contact met de wethouder te krijgen. Aanvankelijk kreeg hij wethouder Polak aan de telefoon, die Spijkers echter naar wethouder Seegers als opdrachtgever voor het "besmet" verklaren van zijn wagen had verwezen. Inmiddels was Spijkers, naar zijn bewering, gebleken, dat de arbeiders van Schiphol geen enkele invloed hadden geoeffend op het "besmet" verklaren van zijn wagen.

Vrijdag, 5 December 1947 bleek wethouder Seegers niet aanwezig te zijn.

Zaterdag, 6 December 1947 was Spijkers medegedeeld, dat wethouder Seegers tot na 12 uur in conferentie was en niet gestoord kon worden. Toen Spijkers tegen 12 uur opnieuw telefoneerde, werd hem medegedeeld, dat wethouder Seegers juist vertrokken was.

Maandag, 8 dezer bleek wethouder Seegers naar het Tribunaal te zijn, naar Spijkers vermoedt, in verband met de behandeling van de zaak tegen de ex-Burgemeester Voite.

Heden, 9 December 1947, heeft Spijkers wethouder Seegers te omstreeks 9,30 uur telefonisch gesproken, waarbij Spijkers de gehele affaire heeft uitgelegd.

Wethouder Seegers zou daarbij Spijkers hebben beloofd, de opdracht ten aanzien van het vervoer naar Schiphol te zullen herroepen en de verkeerde voorstelling van zaken in "De Waarheid" eveneens ongedaan te zullen maken. Naar de mening van Spijkers wordt het publiek door dat bewuste artikel gesuggereerd, dat het Gemeentebestuur zich solidair met de stakers van de meelfabriek heeft verklaard, wat, naar de mening van Spijkers, toch zeker niet de bedoeling van het Gemeentebestuur kan zijn. Spijkers wacht thans nadere berichten van wethouder Seegers, cq. het Gemeente-Vervoerbedrijf, af.

(Spijkers verklaart, geen door wethouder Seegers ondertekend schrijven van de heer Woud of wie ook te hebben ontvangen, zoals in het rapport van agent R. Mud is vermeld. Ook de zojn van Spijkers, die met de politie van het bureau Linnaeus

(straat telefonisch heeft gesproken, ontkent te hebben gezegd, een dergelijk schrijven te hebben ontvangen; integendeel zou hij juist tot tweemaal toe uitdrukkelijk hebben gezegd, geen dergelijk schrijven te hebben gekregen.

Wat de in het rapport van agent R. ~~Mud~~ genoemde Vlasman betreft, zou deze de werkwilligen voor de meelfabriek "Holland" hebben gereden. Nadat kwaadwilligen zijn ruiten van de woning hadden ingegooid, zou hij, vermoedelijk na Spijkers, het vervoer der arbeiders van de "Ceres" op zich hebben genomen. Voorzover bekend, heeft Vlasman geen werk ten behoeve van de gemeente Amsterdam.)

De heer Woud, vorenbedoeld, deelde ^{vondte} rapporteur desgevraagd mede, de opdracht tot uitschakeling van de wagen van Spijkers ten behoeve van het vervoer der gemeente-arbeiders van het Nassauplein naar Schiphol en terug, telefonisch te hebben gekregen van Ingenieur Meijer, "namens de wethouder", terwijl de heer Schenk, assistent van Ingenieur Meijer, later telefonisch zou hebben bevestigd, dat de wagen van Spijkers voor genoemd vervoer niet meer nodig was. Een schriftelijke bevestiging hiervan had de heer Woud niet ontvangen. Evenmin had de heer Woud in verband met deze aangelegenheid iets van de "baas" van Schiphol (Hr. v.d. Baan) vernomen.

Kwv
Alv
XV (Uit het vorenstaande blijkt derhalve, dat er van een schriftelijke opdracht, zoals in het rapport van de agent R. ~~Mud~~ vermeld, geen sprake is geweest, doch de gehele affaire telefonisch afgehandeld is; ~~Met~~ het telefoongesprek, dat wethouder Seegers met Spijkers zou hebben gehad, blijkt, dat wethouder Seegers inderdaad de bewuste opdracht tot "besmet" verklaring zou hebben gegeven; de arbeiders zouden hierop dus geen invloed hebben gehad of een dergelijke wens te kennen hebben gegeven.

VERZONDEN AAN : Hfd. C.V.D. Haag
H.C. Asd.

E-3.

R A P P O R T

Rapporteert de agent van politie, R. Mid, dienstdoende aan opgemelde Afdeling, het volgende :

Op Zaterdag 6 December 1947, te omstreeks 7 uur, bevond ik mij, in uniform gekleed en met toezicht belast bij het afhalen van werkwilligen voor de meelfabriek "Ceres", in het Betondorp (Brink) alhier. Op tijd en plaats vermeld, werd ik, rapporteur aangesproken door een chauffeur van de garage Vlasman, Sloterkade 19 te Amsterdam, die de werkwilligen voor de broodfabriek aldaar kwam afhalen. Deze chauffeur, die mij desgevraagd op gaf te zijn : JAN JANMAAT, wonende Schimmelstraat 12 een hoog te Amsterdam, die mij rapporteur mededeelde dat het dien dag voor het laatst was, dat hij de werkwilligen kwam afhalen. Als reden hiervoor gaf hij op dat zijn patroon, Vlasman, voornoemd, een schrijven van de communisten had ontvangen, dat hij dit vervoer niet meer mocht doen, daar hij anders het werk, hetwelk hij voor de gemeente Amsterdam verrichten zou kwijt raken. Dit schrijven zou getekend zijn door de Wethouder van de gemeente Amsterdam, Seegers. In verband met vorenstaande heb ik, na bekomen opdracht een onderzoek ingesteld. Hierbij deelde de Heer Vlasman, wonende Sloterkade 19, alhier, mij mede, dat niet hij, doch de Heer Spijkers, wonende Overtoom 309, alhier, die eveneens werkwilligen vervoerde voor de broodbakkerij: "Ceres" dit schrijven had ontvangen. Vervolgens hoorde ik, rapporteur, telefonisch de Heer Spijkers, die mij mededeelde, dat hij inderdaad een dergelijk schrijven had ontvangen van de Heer Woud, werkzaam aan het Hoofdkantoor van de Stadsreiniging, alhier. Dit schrijven was getekend door de Wethouder van de gemeente Amsterdam, genaamd Seegers. Voorts deelde de Heer Spijkers mij mede, dat hij wel vergunning had bekomen, om de bazen van de broodfabriek Ceres te mogen vervoeren, doch niet de werkwillige arbeiders.

Amsterdam, 8 December 1947.
de agent van politie,

GEZIEN :

De Hoofdinspecteur van Politie
Chef in de 15e Afdeling
Bur. Linnaeusstraat

w.g.

(R. Mid)

w.g.

(P.D.N. Bijlsma)

AFSCHRIJFT.

Naar aanleiding van de inhoud van het artikel in het dagblad "De Waarheid" van 8 December 1947 pagina 1, onder de titel "De strijd in de meelfabrieken - Directie wil 55 arbeiders uitsluiten", waarin o.m. te lezen is:

"Arbeiders van de Dienst Publieke Werken, die van het Nassauplein naar Schiphol vervoerd moeten worden, bemerkten dat dit vervoer geschiedde door de transportonderneming Spijkers van de Overtoom 373, welke firma ook de onderkruipers voor de meelfabrieken vervoert. Zij eisten een andere vervoergelegenheid en hun actie had tot resultaat, dat zij thans door een onbesmette firma van en naar het werk worden gebracht.".....

is een onderzoek ingesteld, waarbij het volgende is gebleken.

Op 25 November 1947 werd Joseph Henricus SPIJKERS, geboren 5 Februari 1890 te Amsterdam, transport- en touringcarondernemer onder de naam "Cebuto", zaak drijvende en wonende Overtoom 373 te Amsterdam, opgebeld door iemand, die zijn naam niet noemde en vroeg, of Spijkers voor een touringcar kon zorgen voor het vervoer van een aantal heren vanaf de buitenkant van de stad Amsterdam naar het Centrum. In geval van bevestigend antwoord, zou die onbekende de verdere regeling persoonlijk komen bespreken. Nadat Spijkers de gewenste bevestiging had gegeven, zou op diezelfde datum een persoon bij Spijkers zijn gekomen, die zich voorstelde als Nering Bögel van de meelfabriek "Ceres". Laatstgenoemde deelde Spijkers mede, dat het ging om het vervoer van een aantal chefs en bazen vanaf de rand van de stad Amsterdam naar de fabriek van "Ceres", die, nu het conflict was opgelost, voorbereidende werkzaamheden in de fabriek moesten gaan verrichten, teneinde het bedrijf weer op gang te brengen. Bedoelde Nering Bögel overhandigde Spijkers tegelijkertijd een lijst, vermeldende 18 namen en adressen van de op te halen personen. De regeling zou, aanvangende Woensdag, 26 November 1947, voormiddag 7 uur vanaf startpunt Betondorp, ingaan; des namiddags te 4.30 uur moesten die personen weer naar huis worden gebracht.

Aangezien Spijkers des avonds in de dagbladen las, dat het conflict inderdaad was opgeheven, was er voor hem dus geen bezwaar, te gaan rijden

Een paar dagen daarna meldden zich 2 onbekende personen bij Spijkers, die beweerden, van de "stakingsleiding" te zijn. Zij probeerden Spijkers te bewegen, niet meer te rijden, daar het conflict nog niet was opgelost. Zij beweerden verder, dat er noch een Uniebond, noch een E.V.C. achter de staking van de arbeiders stond en de staking van de arbeiders zelf uitging, doch gaven tegelijkertijd te kennen, dat er vermoedelijk wel een derde achter hun staking zat. Spijkers zou bedoelde personen toen hebben gevraagd, wat hij dan met het vervoer van de personen aanmoest, die op de hem verstrekte lijst voorkwamen. Hierop hadden die personen van de stakingsleiding geantwoord, dat tegen het vervoer van chefs en bazen geen bezwaar bestond, aangezien dezen niet stakten.

Nog weer enige dagen later heeft Spijkers van zijn chauffeur wel vernomen, dat er des morgens aan het startpunt meer personen in de wagen stapten dan aanvankelijk het geval was geweest en vermoedde Spijkers, dat dit personen uit de omgeving van Amsterdam waren, die zich op bedoeld punt verzamelden, teneinde tegelijk met de chefs en bazen van naar de fabriek van "Ceres" te worden gebracht. Spijkers heeft hiertegen geen bezwaar gemaakt.

Op 3 December 1947 kreeg Spijkers van de heer Woud, hoofdopzichter, chef van de Garage van de gemeente Amsterdam, dienstaende op het terrein van de Stadsreiniging, te Amsterdam, telefonisch mededeling, dat de touringcar van Spijkers, welke iedere dag arbeiders van de gemeente Amsterdam heen en terug van het Nassauplein naar Schiphol brengt, die dag te 17 uur op Schiphol niet meer nodig was, aangezien deze "besmet" zou zijn verklaard. De heer Woud zou volgens Spijkers deze mededeling telefonisch van de "baas" van Schiphol hebben ontvangen en laatstbedoelde zou de boodschap van de wethouder van het Stadhuis van de gemeente Amsterdam

Amsterdam hebben gekregen. Spijkers zou toen onmiddellijk het vervoer hebben doen geschieden door een collega, Van Egmund, teneinde de arbeiders van Schiphol en het Gemeente-Vervoerbedrijf niet de dupe te laten worden.

Op dezelfde datum heeft Spijkers toen de heer Nering Bögel van "Ceres" telefonisch medegedeeld, het vervoer van de personen voor zijn fabriek niet meer te kunnen doen verrichten, daar Spijkers zijn bedrijf niet het nadeel van uitsluiting van het vervoer ten behoeve van de gemeente Amsterdam, hetwelk Spijkers reeds gedurende ongeveer 25 jaar zou hebben, kon doen ondervinden terwille van het vervoer voor "Ceres".

Op 4 December 1947 zou de heer Nering Bögel, na een onderhoud te hebben gehad met de Burgemeester van Amsterdam, Spijkers telefonisch hebben doen weten, van de Burgemeester te hebben vernomen, dat de wagen van Spijkers voor Schiphol toch overcompleet was. Volgens de heer Nering Bögel kon Spijkers dus voor "Ceres" blijven doorrijden, doch bedankte Spijkers voor dit aanbod.

Spijkers heeft het vermoeden, dat de Burgemeester met de wethouder Seegers in deze overleg heeft gepleegd en wethouder Seegers toen heeft gezegd, dat de wagen van Spijkers voor Schiphol niet meer nodig was.

Volgens Spijkers bleek het Gemeente-Vervoerbedrijf zijn wagen voor Schiphol echter wel nodig te hebben. Spijkers pleegde overleg met de heer Woud, voornoemd, het werk gewoon te laten doorgaan, doch het door een collega van Spijkers te laten verrichten.

Op 4 December 1947 is Spijkers begonnen te trachten contact met de wethouder te krijgen. Aanvankelijk kreeg wethouder Polek aan de telefoon, die Spijkers echter naar wethouder Seegers als opdrachtgever voor het "besmet" verklaren van zijn wagen had verwezen. Inmiddels was Spijkers, naar zijn bewering, gableken, dat de arbeiders van Schiphol geen enkele invloed hadden geëffend op het "besmet" verklaren van zijn wagen.

Vrijdag, 5 December 1947, bleek wethouder Seegers niet aanwezig te zijn. Zaterdag, 6 December 1947, was Spijkers medegedeeld, dat wethouder Seegers tot na 12 uur in conferentie was en niet gestoord kon worden. Toen Spijkers tegen 12 uur opnieuw telefeoneerde, werd hem medegedeeld, dat wethouder Seegers juist vertrokken was.

Maandag, 8 dezer bleek wethouder Seegers naar het Tribunaal te zijn, naar Spijkers vermoedt, in verband met de behandeling van de zaak tegen de ex-Burgemeester Voute.

Heden, 9 December 1947, heeft Spijkers wethouder Seegers te onstreeks 9.30 uur telefonisch gesproken, waarbij Spijkers de gehele affaire heeft uitgelegd. Wethouder Seegers zou daarbij Spijkers hebben beloofd, de opdracht ten aanzien van het vervoer naar Schiphol te zullen herroepen en de verkeerde voorstelling van zaken in "De Waarheid" eveneens ongedaan te zullen maken. Naar de mening van Spijkers wordt het publiek door dat bewuste artikel gesuggereerd, dat het Gemeentebestuur zich solidair met de stakers van de meelfabriek heeft verklaard, wat, naar de mening van Spijkers, toch zeker niet de bedoeling van het Gemeentebestuur kan zijn. Spijkers wacht thans nadere berichten van wethouder Seegers, e.o. het Gemeente-Vervoerbedrijf, af.

De heer Woud, voorenbedoeld, deelde voorts desgevraagd mede, de opdracht tot uitschakeling van de wagen van Spijkers ten behoeve van het vervoer der gemeente-arbeiders van het Nassauplein naar Schiphol en terug telefonisch te hebben gekregen van Ingenieur Meijer, "namens de wethouder" terwijl de heer Schenk, assistent van Ingenieur Meijer, later telefonisch zou hebben bevestigd, dat de wagen van Spijkers voor genoemd vervoer niet meer nodig was. Een schriftelijke bevestiging hiervan had de heer Woud niet ontvangen. Evenmin had de heer Woud in verband met deze aangelegenheid iets van de "baas" van Schiphol (Hr.v.d.Baan) vernomen.

Uit het telefoongesprek, dat wethouder Seegers met Spijkers zou hebben gehad, blijkt, dat wethouder Seegers inderdaad de bewuste opdracht tot "besmet" verklaring zou hebben gegeven; de arbeiders zouden hierop dus geen invloed hebben gehad of een dergelijke wens te kennen hebben gegeven.

Aan alle werkers van Amsterdam

Nog steeds staan de arbeiders van de meelfabrieken „Holland” en „Ceres” in in strijd voor hun gerechtvaardigde verlangens. Ondanks de vele pogingen van de zijde der Directie en de Uniebonden om deze staking te breken, zijn de stakers eensgezinder dan ooit.

Zij brengen nu al ruim 3 maanden wekelijks grote offers. Maar zij weten en hebben dit in de praktijk ondervonden, dat zij kunnen rekenen op de steun van de Amsterdamse werkers. Hoe is nu op het ogenblik de situatie?

WERKERS VAN AMSTERDAM

De arbeiders van de „Holland” en de „Ceres” zijn ervan overtuigd, dat na een strijd van meer dan 14 weken in de eerste plaats voldaan moet worden aan de gestelde eis: **GEEN** rancune-maatregelen, waarin tevens opgesloten ligt: **directe besprekingen na hervatten van de arbeid, tussen directies en fabriekskernen.**

Daar gaat het op het ogenblik om! De Directies van de „Holland” en de „Ceres” willen een aantal stakende arbeiders slachtoffers. Dit nu kunnen de stakers niet nemen! Dit is een aanslag op de eer van **elke** arbeider! Gesloten zijn ze de fabrieken uitgegaan, gesloten wensen ze de fabrieken weer te betreden.

WERKERS

De stakende arbeiders doen een beroep op Uw **daadwerkelijke solidariteit!** Toont, dat ook gij behoort tot de strijders voor het Recht! Reeds hebben de metaalarbeiders bij de N.D.S.M. van hun verontwaardiging over de methodes van de Directies en de ronselpraktijken blijk gegeven. Zij hebben zich **daadwerkelijk solidair** verklaard en een sit down-staking doorgevoerd!

De stakers van de „Holland” en de „Ceres”, zo vaak beschimpt door de vele dagbladen als onverantwoordelijke elementen, zijn zich terdege bewust van hun verantwoordelijkheid.

Zij hebben dit getoond door maandenlang middels de kernen met allerlei instanties te willen onderhandelen! Zij tonen dit weer door te zeggen: Hier zijn we! Wij zijn bereid het werk te hervatten! Maar geen slachtoffers!

WERKERS

Meerdere malen hebt gij de stakers gesteund! Moreel en financieel! Toont U ook nu solidair. De stakende maalarbeiders strijden ook voor U! Geen slachtoffers onder de stakers! Protesteert op Uw eigen wijze tegen de aangekondigde rancune-maatregelen!

De stakingscomité's van de meelfabrieken
„Holland” en „Ceres”.

UITGEBOKT

19 December

7.

B. 25848
1.

~~XXX~~
~~XXX~~

V. RD.4

GEHEIN

Vervoer personeel
Meelfabriek "Ceres".

Hierbij heb ik de eer U een afschrift aan te bieden van een rapport, dat is opgemaakt inzake het vervoer van personeel van de Meelfabriek "Ceres" te Amsterdam, naar de inhoud waarvan ik U noge verwijzen.

HET HOOFD VAN DE
CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST,
namens deze:

VERZONDEN AAN:

Mr. H. L. Fagel, Adm. v/h Dep. van Sociale Zaken
Zeestraat 73, 's-Gravenhage.

Mr. F. R. Mijnlieff, Hoofd Afd. 00V Dep. van
Binnenlandse Zaken, 's-Gravenhage.

J. G. Crabbendam.

We koverzicht.

Par., H datum 10 Dec 1947

Volgno.	15850
17 DEC 1947	
ACD	15850

No. I.D. 9717.

G E H E I M.

R

Amsterdam, 10 December 1947.

BUREAU B

15-12-47

VERSLAG van de vergadering, gehouden op 9 December jl., in de bovenzaal van café "De Kroon", Rembrandtsplein, alhier, waarin de Amsterdamse Studentenmaatschappij haar standpunt kon bespreken ten aanzien van de staking in de plaatselijke meelindustrie.

Door een Initiatiefcomité, bestaande uit de volgende personen:

- KV Anna Aleida HEYNEN, geboren te Emmen, 8 Januari 1909
- KNV J. H. ERBE
- KV Willem Gerard KLINKENBERG, geboren te Purmerend, 7 December 1923
- KV Frederik Esgo Samuel KUIPER, geboren te Amsterdam, 14 Maart 1929
- KV H. NIJMAN
- KV E. H. SCHOONMAN (vermoedelijk Rudolf Hugo SCHOONMAN, geboren te 's-Gravenhage, 19 December 1924
- KV Martin SMITS, geboren te Amsterdam, 11 Juni 1922
- KNV D. STEENIS
- KNV D. van SUCHTELEN, en
- KV Elias Theodorus van TIJN, geboren te Amsterdam, 17 November 1924,

waarvan enigen bekend zijn om hun linkse e.q. uiterst linkse politieke oriëntering, was aan de studenten van de beide Amsterdamse universiteiten verzocht tegenwoordig te zijn op een bijeenkomst, waar, door onderlinge gedachtenwisseling en het aanhoren van de standpunten der verschillende bij het conflict betrokken partijen, een helder inzicht over de betreffende materie mogelijk zou worden.

Zoals te verwachten was, lieten de meeste van de geïnviteerde instanties en autoriteiten de uitnodiging onbeantwoord.

Aanwezig waren slechts de stakingsleiding en een vertegenwoordiger van de E.V.C.. De Directie der Stoommeelfabriek HOLLAND had een schrijven gezonden aan het comité, waarin wordt medegedeeld, dat de studenten geen stelling konden nemen in een sociaal conflict en dat de studenten, die thans als vrijwillige arbeidskrachten werkzaam zijn, het algemeen belang dienen. De directie meende geen gevolg te moeten geven aan de uitnodiging.

Van

Van de directie der CERES, de drie erkende vakorganisaties, de senaten der universiteiten, de groep vrijwillige werkers-studenten, het College van Rijksbemiddelaars, de Stichting van de Arbeid en het Gemeentebestuur van Amsterdam, was geen antwoord ontvangen en geen dezer instanties bleek dan ook vertegenwoordigd.

Het totaal aantal bezoekers bedroeg ongeveer 200 á 225, waaronder een veertigtal personen van buiten de studentenwereld, t.w. een aantal stakers en een zeer klein ploegje belangstellenden. De pers was goed vertegenwoordigd.

De vergadering stond onder leiding van de bekende marxistische student Wim KLINKENBERG, die te ongeveer 20.15 uur de vergadering opende met een korte uiteenzetting van de bedoelingen der initiatiefnemers. Spreker meende, dat de student in het algemeen en in het bijzonder zij, die thans het werk der stakers hebben overgenomen, niet alle facetten kennen van het betreffende conflict. Hij deelde mede, dat tijdens de vergadering alles gezegd moest en kon worden, zonder daarbij geveelens van tegenstanders te krenken. Hij betreurde het, dat vrijwel geen van de uitgenodigde instanties gevolg had gegeven aan de oproep en verleende daarop het woord aan de voorzitter van de stakingsleiding,

→ LINDGREEN, *voorz. Arbeidscomité Meel/ol. D'Alom. & Mout d'Alom.*

[bij die in een uitvoerig betoog de voorgeschiedenis en het verloop van de betreffende staking schilderde. Spreker deelde mede, dat vanaf Februari 1947 door de werknemers was getracht verbetering aan te brengen in de Collectieve Arbeids-Overeenkomst vastgestelde arbeidsvoorwaarden. Hij wees er daarbij op, dat de betreffende C.A.O. niet was mede-ondertekend door de nog steeds niet als volwaardig erkende E.V.C. Spreker zette uiteen, dat de erkende vakorganisaties niet bereid bleken voor de gewenste verbeteringen te strijden en dat daarop de bedrijfskern van de HOLLAND zich op 18 Mei jl. in verbinding had gesteld met het College van Rijksbemiddelaars. Bij dit onderhoud was gevraagd en in principe goedgevonden, een prestatie-toeslag van 4 weken salaris. Dit zou binnen de geldende C.A.O. mogelijk zijn door toepassing van het dispensatie-artikel 19. Mr. BORGER, van het laatstgenoemd college, beloofde medewerking, mits door overlegging van een economisch rapport de werkelijk verhoogde productie kon worden aangetoond. Teneinde dit voorstel met de directie van de HOLLAND te kunnen bespreken, werd een onderhoud aangevraagd, maar plotseling bleek, dat van de eertijds geroemde bereidheid tot overleg niets meer was te merken, want met geen mogelijkheid kon een bespreking worden georganiseerd. Maandenlang werd contact gezocht, maar de directie volhardde in haar starheid. Dit en de absoluut onvoldoende salariëring maakte de ontevredenheid steeds groter en men begon elkaar's organisaties te verwijten. Om tot een gezamenlijke activiteit te komen werden de z.g. Uniebonden uitgenodigd, maar deze wensten geen deel in het werk. Het gevolg was een onder auspiciën van de bedrijfskern uitgeschreven personeelsvergadering, waarbij besloten werd tot een optreden buiten de vakorganisaties om. Opnieuw werd contact gezocht met de directie, maar ook nu tevergeefs, en, na een bewogen onderhoud met de bedrijfs-leider, werd op 25 Augustus 1947 het werk neergelegd.

Spreker zet uiteen, dat de arbeiders ook gaarne tevreden zouden zijn geweest met loon in natura, wanneer om bepaalde redenen niet tot werkelijke salarisverbetering kon worden gekomen. Hij ontkent absoluut, dat door hem en zijn makkers bewust wordt aangestuurd op een staking. Handelende over de houding van de directie, verklaart hij, dat op 28 Augustus jl. de Burgemeester bijna was geslaagd in een compromis, toen op het laatste ogenblik de directie telefonisch aan de Burgemeester haar gegeven woord introk. Spreker meent, dat de Burgemeester hem gelijk geeft als hij zo iets kleingeestig wil noemen. De stakers hebben hun goede wil meerdere malen getoond, o.a. door het behulpzaam zijn bij het wegvoeren uit de fabriek van de resterende tarwe en door het aangrijpen van iedere kans op overeenstemming of verzoening. Hoewel aanvankelijk was bepaald, dat eerst gepraat en dan pas het werk zou worden hervat, werd later zo ver gegaan, dat werken en praten op hetzelfde ogenblik aanvaardbaar zijn zou. Zowel de Amsterdamse burgervader als de bekende schrijver Jan MENS, en andere figuren, hebben hun bemiddeling meerdere malen aangeboden, maar, zo vervolgt spreker, alles stuitte af op de onbuigzaamheid van de directie. Toch is hij er van overtuigd, dat er te praten zou zijn wanneer de directie niet vast zat in het net, dat de Uniebonden, Stichting van de Arbeid, Rijksbemiddelaars en Regering, om haar heeft gespannen. Met nadruk verklaart de inleider, dat het onwaar is, dat door de staking een grote hoeveelheid meel door bederf ongeschikt werd voor de consumptie. Het betreffende meel was reeds bedorven toen de staking begon.

Sprekende over de solidariteit van de stakende arbeiders, gaat hij in op de poging van de directie om een aantal mensen uit het bedrijf te stoten. In dit verband spreekt hij over de vergadering, die in KRASNAPOLSKY was belegd en waar de directie een verklaring zou afleggen. Meer dan 130 van de uitgebrachte stemmen waren tegen het bezoeken van de betreffende vergadering.

Spreker suggereert dan, dat bij deze vergadering getracht is geworden een incident met de politie uit te lokken. Hij meent dat het bezoeken van de bijeenkomst zeker geleid zou hebben tot heftig debat en dat de in grote getale aanwezige politiemensen dan hadden kunnen optreden. Hij vraagt zich af, waar die politiemacht anders voor moest dienen en weigert zich en zijn makkers te zien als "schobbejakken".

Terugkomend op de houding van de erkende vakorganisaties kritiseert spreker de figuur van de K.A.B.-voorzitter, om diens uitlatingen en werving van werkwilligen.

Het spijt spreker, dat door eenzijdige beïnvloeding via radio, pers, enz. velen een verkeerd oordeel hebben over de achtergrond van de staking. Hij neemt aan, dat zelfs de werkwilligen te goeder trouw zijn en zou gaarne contact met deze mensen opnemen, hetgeen echter absoluut onmogelijk is door de verstrekkende maatregelen van de Amsterdamse politie.

Spreker eindigt dan zijn betoog met de herhaling van schuld aan de voortdurende van dit conflict, door het ingrijpen van Regering, Stichting van de Arbeid en Unie van Vakbonden.

Een pauze van ca. 15 minuten wordt gehouden.

Na de heropening krijgt de bijeenkomst een typisch studentikoos aanzien.

Naast de enkele serieuze vragenstellers beginnen andere jongelieden te oreren over niet of nauwelijks terzake dierende vraagstukken. Op soms kwajongensachtige wijze wordt geïnterrumpeerd en voorzitter KLINKENBERG hanteert nu en dan met geweld de hamer!

Op een vraag of het wel juist was, dat de bedrijfskern, met voorbijgaan van de erkende vakorganisaties, zich wendde tot het College van Rijksbemiddelaars, antwoordt de inleider, dat de Uniebonden zwegen over de mogelijkheid van revisie der C.A.O.

Wanneer opgemerkt wordt, dat het geheel bijna is verworden tot een strijd tussen de arbeiders en hun eigen organisaties merkt meergehoemde inleider op, dat een belangrijk deel van het HOLLAND personeel bij de E.V.C. is georganiseerd, welke vakbond geen aandeel heeft gehad in de gewraakte C.A.O. Toch zal spreker niet willen, dat een vakbond zich nu nog achter de staking zou plaatsen om op deze wijze "zieltjes" te winnen.

(Tijdens deze discussie laat spreker wel merken, dat hij zelf lid is van de E.V.C.)

Op een andere vraag geeft spreker toe, dat het in feite niet de taak van de bedrijfskern was, het verrichte werk te ondernemen, maar hekelt daarbij opnieuw de houding van de erkende vakorganisaties. Bij herhaling zegt hij, dat, wanneer de stakingsleiding op de morgen van 25 Augustus jl. had geweten, wat diezelfde avond in HET PAROOL stond, dat in de nieuwe C.A.O. met bepaalde wensen rekening zou worden gehouden, zij wellicht haar volgelingen tot andere gedachten had weten te brengen.

Een van de initiatiefnemers, STEENIS, houdt dan nog een onsamenhangend, maar van liefde voor de E.V.C. getuigend, betoog, waarin hij de rechtsgeldigheid van de betreffende C.A.O. verwerpt, omdat zij bij de HOLLAND niet door de meerderheid wordt erkend. Hij schreeft met woorden als dwang, dictatuur, democratie en dergelijke, waarbij hij de stakingsleiding verschrikkelijk soepel noemt. Hij is een tegenstander van prestatietoelage, want harder werken kan altijd nog, zo verklaart hij. Wanneer een andere spreker zich zelf en de vergadering afvraagt door wie, wanneer en op welke wijze het beroep is gedaan op de studenten als werkwilligen, daarbij suggerende dat dit mogelijk in verband kan worden gezien met de typische houding van de katholieke arbeidersbeweging in deze, blijkt niemand der aanwezigen in staat een antwoord te geven.

KLINKENBERG merkt dan op, dat het is gebleken, dat de vrijwilligerstudenten afkomstig zijn uit de kringen van de R.K. Studentenvereniging St. Thomas en de Vrije Universiteit. Hij wil deze stelling geen zekerheid noemen maar acht het een te grote toevalligheid, te meer, daar hij weet, dat de op andere lieden geen prijs werd gesteld.

Een der vrouwelijke studenten stelt voor, dat als vrucht van de gedachtenwisseling, getracht zal worden contact op te nemen met de werkwilligen, teneinde hen op de hoogte te stellen van de bijzonderheden.

*afel conclusie lid M.V. 18
Amsterdam.*

→ Als laatste spreekster treedt op de bekende mevrouw KNOLLE-SWALVE (= Cornelia KNOLLE, geboren te Amsterdam, 8 Maart 1884) die in striemende woorden haar teleurstelling uit over de geest onder de studenten. Zij betitelt hen als reactionairen, die leren op de ruggen van de arbeiders en alleen maar studeren om de rechten van de kapitalistische maatschappij te verdedigen. Zij had in deze vergadering een spontaan protest verwacht, een boycot, maar niet een wantrouwend uithoren van de stakingsleiding en van kameraad LINDGREEN. Zij meent, dat de E.V.C. als strijdorganisatie zich achter de staking had moeten plaatsen, verder drijvend en stimulerend. Zij noemt het een schandaal, dat de arbeidersvrouwen f 37.- per week hebben, terwijl de Koningin duizenden nodig heeft !!!

Was haar betoog reeds meerdere malen met gefluit en gejoel onderbroken, bij de laatst geciteerde woorden springt een der aanwezigen op en protesteert op waardige wijze, welk protest krachtig wordt ondersteund door meerderen. Mevrouw KNOLLE repliceert, dat het de waarheid is, omdat het in de begroting te lezen staat.

Voorzitter KLINKENBERG sust het incident en besluit de vergadering met het in stemming brengen van een door hem gestelde conclusie, waarin wordt gevraagd, dat het initiatiefcomité zich, na kennisneming van de bijzonderheden over de aanleiding tot de staking, in verbinding zal stellen met de vrijwilligersstudenten en op hen het dringend beroep zal doen hun standpunt te herzien. Dit voorstel wordt aangenomen. Tegen stemden 13 studenten, onthoudingen 18, voor ± 150 personen.

Nogmaals zal getracht worden een bespreking te organiseren, waarbij alle betrokken partijen tegenwoordig zijn.

Te ongeveer 23 uur verlieten de aanwezigen rustig de zaal.

Bij de uitgang werd gecollecteerd voor de gemaakte onkosten.

De opbrengst leek in overeenstemming met de traditionele studentenrijkdom (sic).

Nog kan worden vermeld, dat het secretariaat van het comité is toevertrouwd aan L. F. E. S. KUIPER, (zie pagina 1), Merwedeplein 29, alhier.

VERZONDEN AAN: Hfd. C.V.D., Haag.
B.M. Asd.
P.G. Asd.
H.C. Asd.

M.5.

19 December

7.

B. 25850

1.

V. RD.3

GEHEIM

XXXX
XXXX
UITGEBEKT

OPGELESD

Vergaderingsverslag
Amsterdamse StudentenMaatschappij.

Hierbij heb ik de eer U een afschrift aan te bieden van een verslag van een op 9 December 1947 te Amsterdam gehouden vergadering van de Amsterdamse Studenten Maatschappij, naar de inhoud waarvan ik U moge verwijzen.

HET HOOFD VAN DE
CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST,
namens deze:

De HoogEdelGestrange Heer
Mr. F. R. Mijnlief
Hoofd Afd. O.O. en V.
Departement van Binnenlandse Zaken
te 's-GRAVENHAGE.

J. G. Crabbendam.

A F S C H R I F T

Verslag van de vergadering, gehouden op 9 December j.l. in de bovenzaal van oaft "De Kroon", Rembrandtsplein, Amsterdam, waarin de Amsterdamse Studentenmaatschappij haar standpunt kon bespreken ten aanzien van de staking in de plaatselijke meelindustrie.

Door een Initiatiecomité, bestaande uit de volgende personen:

Anna Aleida HEYNEN, geboren te Emmen, 8 Januari 1909;

J.H.ERBE;

Willem Gerard KLINKENBERG, geboren te Purmerend, 7 December 1923;

Frederik Esgo Samuel KUIPER, geboren te Amsterdam, 14 Maart 1929;

R.NIJMAN;

R.H.SCHOONMAN, (vermoedelijk Rudolf Hugo SCHOONMAN), geb. te 's-Gravenhage 19 December 1924;

Martin SMITS, geboren te Amsterdam, 11 Juni 1922;

D.SPEENIS;

D.van SUCHTELEN, en

Elias Theodorus van TIJN, geboren te Amsterdam, 17 November 1924,

waarvan enigen bekend zijn om hun linkse e.g. uiterst linkse politieke oriëntering, was aan de studenten van de beide Amsterdamse universiteiten verzocht tegenwoordig te zijn op een bijeenkomst, waar, door onderlinge gedachtenwisseling en het aanhoren van de standpunten der verschillende bij het conflict betrokken partijen, een helder inzicht over de betreffende materie mogelijk zou worden.

Zoals te verwachten was, lieten de meeste van de geïnviteerde instanties en autoriteiten de uitnodiging onbeantwoord.

Aanwezig waren slechts de stakingsleiding en een vertegenwoordiger van de E.V.C. De Directie der Stoommeelfabriek HOLLAND had een schrijven gezonden aan het comité, waarin wordt medegedeeld, dat de studenten geen stelling konden nemen in een sociaal conflict en dat de studenten, die thans als vrijwillige arbeidskrachten werkzaam zijn, het algemeen belang dienen. De directie meende geen gevolg te moeten geven aan de uitnodiging.

Van de directie der CERES, de drie erkende vakorganisaties, de senaten der universiteiten, de groep vrijwillige werkers-studenten, het College van Rijksbemiddelaars, de Stichting van de Arbeid en het Gemeentebestuur van Amsterdam, was geen antwoord ontvangen en geen dezer instanties bleek dan ook vertegenwoordigd.

Het totaal aantal bezoekers bedroeg ongeveer 200 à 225, waaronder een veertigtal personen van buiten de studentenwereld, t.w. een aantal stakers en een zeer klein ploegje belangstellenden. De pers was goed vertegenwoordigd.

De vergadering stond onder leiding van de bekende marxistische student Wim KLINKENBERG, die te ongeveer 20.15 uur de vergadering opende met een korte uiteenzetting van de bedoelingen der initiatiefnemers. Spreker meende, dat de student in het algemeen en in het bijzonder zij, die thans het werk der stakers hebben overgenomen, niet alle facetten kennen van het betreffende conflict. Hij deelde mede, dat tijdens de vergadering alles gezegd moest en kon worden, zonder daarbij gevoelens van tegenstanders te krenken. Hij betreurde het, dat vrijwel geen van de uitgenodigde instanties gevolg had gegeven aan de oproep en verleende daarop het woord aan de voorzitter van de stakingsleiding,

LINDGREEN, die in een uitvoerig betoog de voorgeschiedenis en het verloop van de betreffende staking schilderde. Spreker deelde mede, dat vanaf Februari 1947 door de werknemers was getracht verbetering aan te brengen in de bij Collectieve Arbeids-Overeenkomst vastgestelde arbeidsvoorwaarden.

arbeidsvoorwaarden. Hij wees er daarbij op, dat de betreffende C.A.O. niet was mede-ondertakend door de nog steeds niet als volwaardig erkende E.V.C. Spreker zette uiteen, dat de erkende vakorganisaties niet bereid bleken voor de gewenste verbeteringen te strijden en dat daarop de bedrijfskern van de HOLLAND zich op 18 Mei j.l. in verbinding had gesteld met het College van Rijkshemiddelaars. Bij dit onderhoud was gevraagd en in principe goedgevonden, een prestatie-toeslag van 4 weken salaris. Dit zou binnen de geldende C.A.O. mogelijk zijn door toepassing van het dispensatie-artikel 19. Mr. BORGERS, van het laatstgenoemde College, beloofde medewerking, mits door overlegging van een economisch rapport de werkelijk verhoogde productie kon worden aangetoond. Teneinde dit voorstel met de directie van de HOLLAND te kunnen bespreken, werd een onderhoud aangevraagd, maar plotseling bleek, dat van de eertijds geroemde bereidheid tot overleg niets meer was te merken, want met geen mogelijkheid kon een bespreking worden georganiseerd. Maandenlang werd contact gezocht, maar de directie volhardde in haar starheid. Dit en de absoluut onvoldoende salarisering maakte de ontevredenheid steeds groter en men begon elkaar's organisaties te verwijten. Om tot een gezamenlijke activiteit te komen werden de z.g. Uniebonden uitgenodigd, maar deze wensten geen deel in het werk. Het gevolg was een onder auspiciën van de bedrijfskern uitgeschreven personeelsvergadering, waarbij besloten werd tot een optreden buiten de vakorganisaties om. Opnieuw werd contact gezocht met de directie, maar ook nu tevergeefs, en, na een bewogen onderhoud met de bedrijfsleider, werd op 25 Augustus 1947 het werk neergelegd. Spreker zet uiteen, dat de arbeiders ook gaarne tevreden zouden zijn geweest met loon in natura, wanneer om bepaalde redenen niet tot werkelijke salarisverbetering kon worden gekomen. Hij ontkent absoluut, dat door hem en zijn makkers bewust wordt aangestuurd op een staking. Handelende over de houding van de directie, verklaart hij, dat op 28 Augustus j.l. de Burgemeester bijna was geslaagd in een compromis, toen op het laatste ogenblik de directie telefonisch aan de Burgemeester haar gegeven woord introk. Spreker meent, dat de Burgemeester hem gelijk geeft als hij zo iets kleingeestig wil noemen. De stakers hebben hun goede wil meerdere malen getoond, o.a. door het behulpzaam zijn bij het wegvoeren uit de fabriek van de resterende tarwe en door het aangrijpen van iedere kans op overeenstemming of verzoening. Hoewel aanvankelijk was bepaald, dat eerst gepraat en dan pas het werk zou worden hervat, werd later zo ver gegaan, dat werken en praten op hetzelfde ogenblik aanvaardbaar zijn zou. Zowel de Amsterdamse burgervader als de bekende schrijver Jan MENS en andere figuren, hebben hun bemiddeling meerdere malen aangeboden, maar, zo vervolgt spreker, alles stuitte af op de onbuigzaamheid van de directie. Toch is hij er van overtuigd, dat er te praten zou zijn wanneer de directie niet vast zat in het net, dat de Uniebonden, Stichting van de Arbeid, Rijkshemiddelaars en Regering, om haar heeft gespannen. Met nadruk verklaart de inleider, dat het onwaar is, dat door de staking een grote hoeveelheid meel door bederf ongeschikt werd voor de consumptie. Het betreffende meel was reeds bedorven toen de staking begon.

Sprakende over de solidariteit van de stakende arbeiders, gaat hij in op de poging van de directie om een aantal mensen uit het bedrijf te stoten. In dit verband spreekt hij over de vergadering, die in KRASNAPOLSKY was belegd en waar de directie een verklaring zou afleggen. Meer dan 130 van de uitgebrachte stammen waren tegen het bezoeken van de betreffende vergadering.

Spreker suggereert dan, dat bij deze vergadering getracht is geworden een incident met de politie uit te lokken. Hij meent dat het bezoeken van de bijeenkomst zeker geleid zou hebben tot heftig debat en dat de in grote getale aanwezige politiemensen dan hadden kunnen optreden. Hij vraagt zich af, waar die politiemacht anders voor moest dienen en weigert zich en zijn makkers te zien als "schoepbejakken".

Teruikomend

Terugkomend op de houding van de erkende vakorganisaties kritiseert spreker de figuur van de K.A.B.-voorzitter, om diens uitlatingen en werving van werkwilligen.

Het spijt spreker, dat door eenzijdige beïnvloeding via radio, pers enz. velen een verkeerd oordeel hebben over de achtergrond van de staking. Hij neemt aan, dat zelfs de werkwilligen te goeder trouw zijn en zou gaarne contact met deze mensen opnemen, hetgeen echter absoluut onmogelijk is door de verstrekkende maatregelen van de Amsterdamse politie.

Spreker eindigt dan zijn betoog met de herhaling van schuld aan de voortdurende van dit conflict, door het ingrijpen van Regering, Stichting van de Arbeid en Unie van Vakbonden.

Een pauze van ca. 15 minuten wordt gehouden.

Na de heropening krijgt de bijeenkomst een typisch studentikoos aanzien. Naast de enkele serieuze vragensteller beginnen andere jongelieden te oreren over niet of nauwelijks terzake dienende vraagstukken. Op soms kwajongensachtige wijze wordt geïnterrupteerd en voorzitter **KLINKENBERG** hanteert nu en dan met geweld de hamer!

Op een vraag of het wel juist was, dat de bedrijfskern, met voorbijgaan van de erkende vakorganisaties, zich wendde tot het College van Rijksbemiddelaars, antwoordt de inleider, dat de Uniebonden zwegen over de mogelijkheid van revisie der C.A.O.

Wanneer opgemerkt wordt, dat het geheel bijna is verworden tot een strijd tussen de arbeiders en hun eigen organisaties merkt meergenoemde inleider op, dat een belangrijk deel van het HOLLAND-personeel bij de E.V.C. is georganiseerd, welke vakbond geen aandeel heeft gehad in de gewraakte C.A.O. Toch zal spreker niet willen, dat een vakbond zich nu nog achter de staking zou plaatsen om op deze wijze "zieltjes" te winnen. (Tijdens deze discussie laat spreker wel merken, dat hij zelf lid is van de E.V.C.).

Op een andere vraag geeft spreker toe, dat het in feite niet de taak van de bedrijfskern was, het verichtte werk te ondernemen, maar hekelt daarbij opnieuw de houding van de erkende vakorganisaties. Bij herhaling zegt hij, dat, wanneer de stakingsleiding op de morgen van 25 Augustus j.l. had geweten, wat diezelfde avond in HET PAROOL stond, dat in de nieuwe C.A.O. met bepaalde wensen rekening zou worden gehouden, zij wellicht naar volgelingen tot andere gedachten had weten te brengen.

Een van de initiatiefnemers, **STEENIS**, houdt dan nog een onsamenvattend, maar van liefde voor de E.V.C. getuigend, betoog, waarin hij de rechtsgeldigheid van de betreffende C.A.O. verwerpt, omdat zij bij de HOLLAND niet door de meerderheid wordt erkend. Hij schermt niet worden als dwang, dictatuur, democratie en dergelijke, waarbij hij de stakingsleiding verschrikkelijk soapal noemt. Hij is een tegenstander van prestatietoelagen, want harder werken kan altijd nog, zo verklaart hij. Wanneer een andere spreker zichzelf en de vergadering afvraagt door wie, wanneer en op welke wijze het beroep is gedaan op de studenten als werkwilligen, daarbij suggererende dat dit mogelijk in verband kan worden gebracht met de typische houding van de katholieke arbeidersbeweging in deze, blijkt niemand der aanwezigen in staat een antwoord te geven.

KLINKENBERG merkt dan op, dat het is gebleken, dat de vrijwilligers-studenten afkomstig zijn uit de kringen van de R.K. Studentenvereniging St. Thomas en de Vrije Universiteit. Hij wil deze stelling geen zekerheid noemen, maar acht het een te grote toevalligheid, te meer, daar hij weet, dat op andere lieden geen prijs werd gesteld.

Een der vrouwelijke studenten stelt voor, dat als vrucht van de gedachtenwisseling, getracht zal worden contact op te nemen met de werkwilligen, teneinde hen op de hoogte te stellen van de bijzonderheden

Als

Als laatste spreekster treedt op de bekende mevrouw KNOLLE-SWALUE (= Cornelia KNOLLE, geboren te Amsterdam, 8 Maart 1884), die in striemende woorden haar teleurstelling uit over de geest onder de studenten. Zij betitelt hen als reactionairen, die leren op de rug van de arbeiders en alleen maar studeren om de rechten van de kapitalistische maatschappij te verdedigen. Zij had in deze vergadering een spontaan protest verwacht, een boycot, maar niet een wantrouwend uithoren van de stakingsleiding en van kameraad LINDGREEN. Zij meent, dat de E.V.C. als strijdorganisatie zich achter de staking had moeten plaatsen, verder drijvend en stimulerend.

Zij noemt het een schandaal, dat de arbeidersvrouwen f.37,- per week hebben, terwijl de Koningin duizenden nodig heeft !!!

Wanneer betoog reeds meerdere malen met gefluit en gevoel onderbroken, bij de laatst geciteerde woorden springt een der aanwezigen op en protesteert op waardige wijze, welk protest krachtig wordt ondersteund door merderen. Mevrouw KNOLLE repliceert, dat het de waarheid is, omdat het in de begroting te lezen staat.

Voorzitter KLINKENBERG sust het incident en besluit de vergadering met het in stemming brengen van een door hem gestelde conclusie, waarin wordt gevraagd, dat het initiatiefcomité zich, na kennisneming van de bijzonderheden over de aanleiding tot de staking, in verbinding zal stellen met de vrijwilligers-studenten en op hen het dringend beroep zal doen hun standpunt te herzien. Dit voorstel wordt aangenomen. Tegen stemden 13 studenten, onthoudingen 18, voor plm. 150 personen.

Nogmaals zal getracht worden een bespreking te organiseren, waarbij alle betrokken partijen tegenwoordig zijn.

Te ongeveer 23 uur verlieten de aanwezigen rustig de zaal.

Bij de uitgang werd gecollecteerd voor de gemaakte onkosten.

De opbrengst leek in overeenstemming met de traditionele studentenrijkdom (sic).

Nog kan worden vermeld, dat het secretariaat van het comité is toevertrouwd aan F.E.S.KUIJPER, (zie pagina 1), Merwedeplein 29, Amsterdam.

UITGEBOKT

19 Januari

OPGELEGD.

B. 25850

IV. RD.3

I.D.9717

10 December 1947

G e h e i m

a/30267

Verzoek om inlichtingen.

Naar aanleiding van Uw terzijde vermeld schrijven, waarin mij verslag werd gedaan van een op 9 December 1947 te Uwert gehouden bespreking van de staking bij de Amsterdamse meelfabrieken, heb ik de eer U te verzoeken mij - indien mogelijk - in kennis te willen stellen met de personalia en de politieke antecedenten van J.H.Erbé, D.Steenis en D.van Suchtelen, die in bedoeld schrijven werden genoemd als leden van het z.g. initiatiefcomité tot het beleggen van deze bijeenkomst.

Zo zij niet te Amsterdam woonachtig mochten zijn, zal ik gaarne hun woonplaatsen vernemen.

Het Hoofd van de
CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST,
namens deze:

De Heer HoofdCommissaris
van Politie
te A m s t e r d a m.

J.G.Grabbendam.

UITGEBOKT

30 December

7.

B.X. 26780.

één.

II. TV.2.

GEHEIM.

Comité van Actie.

af 27096

Ik heb de eer U hierbij een uitnodiging tot een vergadering van het "Comité van Actie" te doen toekomen, welke op 2 Januari 1948 te Amsterdam zal worden gehouden.

Mogelijk is het bezit van deze uitnodiging voor U van belang.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST
namens deze:

De Heer Hoofdcommissaris v. Politie
te

J.G.Crabbendam.

AMSTERDAM.

Meerfelde Amsterdam

POLITIE TE AMSTERDAM
Bureau HOOFDCOMMISSARIS
INLICHTINGDIENST

Nr. I.D. 11834 b - '47.

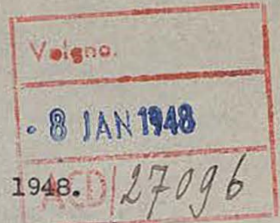
Uw brief: 26780

Onderwerp: Comité van Actie.

Bijlagen: -----

GEHEIM.

Amsterdam, 6 Januari 1948.

BUREAU B

15 JAN 1948

Naar aanleiding van bovenvermeld schrijven dd. 30 December a.p. met als bijlage een convocatie, uitgaande van het Comité van Actie, gedateerd 22 December j.l., houdende oproep voor een vergadering van dat comité op 2 dezer in gebouw "De Valk", alhier en onder verwijzing naar het schrijven van deze dienst betreffende bedoeld comité dd. 2 dezer wordt medegedeeld, dat de aangekondigde vergadering zeer slecht was bezocht. Hoewel, naar de zaal-ruimte, op een maximum opkomst van ongeveer 200 man was gerekend, gaven bij aanvang van de vergadering te omstreeks 20.20 uur slechts een 40-tal bezoekers van hun belangstelling blijk.

KW
KVV
KW
KW
KW
KW
Achter de bestuurstafel hadden 8 man plaats genomen, o.a. Lindgreen,
van Eunen en v.d. Brink van de stakingsleiding der meelfabriek "Holland",
Pauels van de afdeling Overheid C.P.N., een zekere Bouman of Bouwman,
W.F. Jaques, geboren 17 Juli 1917 te Amsterdam, namens de afdeling Metaal,
terwijl de namen der beide andere leden, waaronder één, werkzaam bij het
bouwbedrijf achter het Amstel-station, alhier, onbekend zijn gebleven. Bij
dit gezelschap behoorde nog J.F. Reuter, geboren 19 Februari 1912 te Slo-
ten, namens de afdeling Overheid-Cpn., doch deze was afwezig.

Er werd op gewezen, dat de staking bij de meelfabriek "Holland" thans reeds 20 weken duurt en de meelfabriek "Ceres" uit solidariteit reeds 17 weken staakt. Het doel van deze bijeenkomst was te onderzoeken, op welke wijze deze schitterende staking moreel kan worden gesteund. Geconstateerd werd, dat de Regering bezig is een aanval te doen op het levenspeil der arbeidersklasse. De bouwvakarbeiders krijgen bijvoorbeeld een loonsverlaging; inmiddels is men aangeland in de winter en stopt de bouwvakarbeiders in de D.U.W., teneinde hen reeds te doen gewinnen aan de lagere lonen. Indien zij eenmaal murw zijn, wordt in het voorjaar de gelegenheid geboden, tegen de lager geldende lonen, welke tusslotte hoger liggen dan die bij de D.U.W., weer in het bouwvak aan het werk te gaan.

Het Comité van Actie, zo werd gezegd, wil de "hokjesgeest", welke onder de arbeiders leeft en een rem is voor de eensgezinde strijd, opheffen en omzetten in eenheid van actie en strijd voor hun economische belangen. Wat eenheid vermag, bewijst de staking van de "Holland", waar de stakers na 20 weken strijd nog ongebroken schouder aan schouder staan en niets hen heeft kunnen breken. Zij verdienen de financiële steun der arbeidersklasse, want zij bijten het spit af; hun moet echter eveneens de morele steun der arbeiders deelachtig worden.

Aan

Hfd. C.V.D.

's-Gravenhage.

Opgemerkt

Opgemerkt werd, dat, hoewel alle kernen uit de bedrijven op de hoogte van deze bijeenkomst waren gesteld, de vergadering slecht was bezocht. Nochtans zou deze vergadering worden benut, informatief contacten op te nemen.

Medegedeeld werd verder, dat op Woensdagavond, 7 Januari a.s. in café "De Kroon" op het Rembrandtsplein, alhier, de bakkersgezellen bij elkaar zullen komen, met de bedoeling, te trachten een actie op touw te zetten door "besmetverklaring" van het meel der stakende fabrieken.

Bij de nieuwbouw van de fabriek "Holland" schijnt men, met het oog op uitbreiding der fabriek, nog al haast te hebben, zo werd beweerd, maar gepoogd zal worden, door het stellen van eisen en tegengaan van de verlaging der bouwvaklonen, een spaak tussen de wielen te steken en op die wijze een actie op gang te brengen.

Vervolgens wordt verzocht, de ingevulde convocaties in te leveren, opdat kan worden vastgesteld, welke kernen ter vergadering aanwezig zijn. Tevens wordt opgave van namen verzocht van hen, die het woord wensen.

KWV | Lansink, een Spartacus-man, zegt, dat hij het Comité van Actie ziet inkrimpen. Hij is van mening, dat van elke bedrijfsgroep één man in het Comité van Actie zitting behoort te hebben, teneinde, na overleg met elkaar, vanuit een centraal punt te gaan werken. Op die wijze krijgt het Comité een overzicht van wat er in de verschillende bedrijven leeft. Hij doet het stakingscomité der meelfabrieken het verwijt, te lang te hebben gewacht met het oproepen van morele steun door de arbeiders uit andere bedrijven. Volgens spreker is dit een fout geweest; men heeft te veel vertrouwd op eigen kracht en in den beginne de strijd te geïsoleerd gehouden. Naar spreker's mening zou men een grotere, directer invloed op de arbeiders hebben gehad, indien men bij de aanvang een beroep op de bedrijfsarbeiders zou hebben gedaan. Er rest naar zijn mening thans niets anders dan geestelijke voorbereiding te geven in manifesten of in een te verschijnen krant, waarin de arbeiders duidelijk wordt gemaakt, dat zij aan het gekrakeel der politieke partijen niets hebben; de tegenstellingen der vakbonden zijn een rem voor de strijd der arbeidersklasse; de arbeidersklasse behoort boven dit alles te staan en de strijd voor betere levensverhoudingen in eigen hand te nemen.

Een vertegenwoordiger van de kern van de Machinefabriek Ducroo & Brauns, alhier, - naam onbekend gebleven - stelt vast, dat er momenteel een neergaang bij de arbeiders is te bespeuren; deze vergadering bewijst dit, want er is geen levendige stemming voor morele ondersteuning der meelstakers. Men is bereid een paar kwartjes te geven, doch verder niets. Spreker is het met Lansink eens, dat er geestelijke opheldering moet komen en stelt voor, dat alle aanwezigen zich opgeven als werkers voor het "Comité van Actie", teneinde, na daartoe te zijn opgeroepen, het nodige materiaal ter verspreiding in de bedrijven te brengen. (Bij een vorige gelegenheid, toen pamfletten van het Comité van Actie op straat vóór de bedrijven werden verspreid, trad de politie tegen deze handeling op - I.D.)

KWV | Een D.U.W.-havenarbeider, vermoedelijk genaamd ^{de} La Fosse, zegt, geen vertrouwen in de kernen der bedrijven te hebben. Er zijn er immers naar zijn mening bij, die met de patroons uitstapjes en filmbijeenkomsten organiseren. Er moeten zijns inziens vertrouwde arbeiders, die grote invloed hebben in het bedrijf, waarin zij werken, voor zitting in het actiecomité worden gekozen.

Van Eunen van de stakingsleiding maakt melding van het feit, dat de stakers

stakers na 20 weken nog naast elkander staan en onder geen voorwaarde aan het werk zullen gaan op de wijze, zoals de directie van de "Holland" dat wenst. Door de directie van de "Holland" zijn 38 stakers afgevoerd, waarin begrepen de stakingskern; bij de "Ceres" zijn 17 man afgevoerd, totaal dus 55 man. Spreker noemde het geval "Ceres" een bewijs van grote solidariteit, waaraan anderen zich dienen te spiegelen.

Bouman sprak nog over de staking in Frankrijk, welke niet zo maar uit de lucht was komen vallen, doch wel degelijk was voorbereid. In Nederland dienen de arbeiders lering te trekken uit de strijd, welke de Franse kameraden op zo voorbeeldige wijze voerden. Voorts sprak hij nog over de vergadering van de Partij van de Arbeid in het RAI-gebouw en had speciaal kritiek op Vermeer's visie op de gebeurtenissen in Frankrijk.

v.d. Brink, die zeide, een katholiek arbeider te zijn, beweerde in de strijd te hebben geleerd en tot de conclusie te zijn gekomen, dat de arbeiders tot eenheid dienen te komen, om iets te bereiken. Hij oefende kritiek op alle politieke partijen, welke elkander maar beschimpen en bestrijden, tot nadeel der arbeiders. Tot slot sprak hij als zijn oordeel uit, dat de arbeiders vertrouwen in elkander moeten hebben en zelf voor hun belangen moeten opkomen.

Een ander lid van het Comité van Actie zeide nog, dat, hoe de staking van de "Holland" ook mocht eindigen, het Comité van Actie permanent zal blijven strijden tegen de voortdurende verslechtingen, welke de Nederlandse arbeiders staan te wachten. Strijd en afwaer moeten worden georganiseerd, teneinde te komen tot een brede massabeweging, welke uiteindelijk moet uitgroeien in een algemene werkstaking, gericht tegen deze Regering.

Lindgreen besprak het verzet in de bezettingstijd. Na de bezetting gingen men aan het werk, bezielde met de hoop, waarvan men in het verzet gedurende de oorlogsjaren iets had geproefd. Men meende door de eenheid der arbeidersklasse iets te kunnen bereiken, wat veel hoger lag dan ooit tevoren bereikt. Die eenheid werd echter een teleurstelling. In mijn bedrijf, zo zegt spreker, heb ik persoonlijk die eenheid tot stand gebracht en die is er nog, op enkele uitzonderingen na. Hij zet vervolgens uiteen, op welke wijze het vertrouwen van de arbeiders moet worden gewonnen en is van gevoelen, dat in sommige bedrijven niet de juiste man op de juiste plaats zetelt. Ook hij is van mening, dat er momenteel een downstemming onder de arbeiders heerst. Hij wijst de vergadering er echter op, dat de stakers van de "Holland" nog steeds "en bloc" staan en voor hen de overwinning vaststaat. Over de diverse dagbladen is hij niet goed te spreken en deelt mede, dat er in "Het Parool" van Zaterdag, 3 Januari 1948 een duidelijke uiteenzetting van het conflict van de staking bij de meelfabrieken zal worden gegeven; vervolgens op Maandag of Dinsdag d.a.v. nog een beschouwing. Spreker wekt op, de bladen van die data te kopen.

Bouman vraagt zich af, of men, wanneer men lid is van de E.V.C. of een andere vakorganisatie en meewerkt aan het Comité van Actie, niet in conflict met zijn vakorganisatie kan komen. Hij krijgt het gevoel, dat het Comité van Actie doende is, een nieuwe vakorganisatie te worden.

Lansink zegt hierop, dat, wanneer het Comité van Actie een beweging wil zijn, welke los staat van de politieke partijen, zij zich concreet aan enige taken zal moeten wijden en binden. Ten eerste zal zij moeten kunnen putten uit eigen financiële middelen en die middelen ook moeten weten te vinden. Tot nog toe is hiervoor geen basis gelegd en men zal zich afvragen, wie het Comité van Actie tot op heden financierde.

Dat

Dat mag geen geheim blijven of worden, er moet open kaart worden gespeeld. Er zijn pamfletten verspreid, er is een grote openbare vergadering in de Diamantbeurs geweest, er zijn een 5-tal bedrijfskernvergaderingen gehouden en er worden convocaties verstuurd. Dit alles kost geld en de herkomst hiervan dient openbaar te zijn.

Ten tweede zal het Comité van Actie, staande boven de politieke partijen, zich uitspreken tegen het Westelijk "blok", maar evenzeer tegen het Oostenlijke, in de internationale politieke verhoudingen; zij zal zich echter uitspreken vóór het arbeidersblok of arbeidersmacht en zich in geen geval in één der beide fronten doen opnemen. Doet zij dit wel, dan is het Comité van Actie een doodgeboren kind.

Tot slot wordt de vergadering dank gebracht voor gegevens en voorlichting, waarop het Comité van Actie verder kan bouwen. Wanneer een oproep wordt gedaan, in het comité zitting te nemen, blijkt de animo niet groot te zijn. Voor het verspreiden van materiaal in de bedrijven blijken 17 man bereid te zijn aan de oproep te voldoen. Het Comité van Actie wil geen nieuwe vakorganisatie zijn, doch wel een stuwende kracht in de bestaande vakorganisatie. De E.V.C. is gebleken, onmachtig te zijn, morele steun aan de stakers der meelfabrieken te geven, medewerking harerzijds wordt echter wel aanvaard. Het Comité van Actie heeft nog steeds geteerd op de financiën van het stakingscomité van de "Holland". Dit kan echter niet zo blijven; maatregelen zullen worden voorgesteld, een zelfstandige financiële basis te krijgen. Dit mag echter momenteel de steun, gegeven aan de stakers van de "Holland", niet in de weg staan en niet samenvallen.

Met het uitspreken van de gedachte, dat deze kleine vergadering toch haar nut heeft afgeworpen en de verzekering, dat men spoedig meer zal horen, wordt de vergadering te omstreeks 22.15 uur gesloten.

Resumerend kan de opmerking worden gemaakt :

dat de arbeiders uit andere bedrijven in het algemeen wel financieel, doch niet moreel de stakers der meelfabrieken wensen te steunen ; van een eventuele sympathiestaking door andere bedrijven is in het huidige stadium van het conflict nog geen sprake;

dat het Comité van Actie tot op heden niet datgene heeft weten te bereiken, wat het had gehoopt of verwacht; getracht zal worden, meer vaste contacten in de bedrijven te leggen en de sympathie in de bedrijven aan te wakkeren door verspreiding van lectuur (krant of pamfletten);

dat er van een ideologische eenheid bij de stakers der meelfabrieken in wezen weinig sprake is, doch de lust tot doorstaken hoofdzakelijk wordt gestimuleerd, omdat de wekelijkse uitkering aan de stakers, men spreekt van f.35.- , niet onbetekenend is ;

dat er ondanks de behoorlijke financiële steun bij de stakers in vrij grote mate geneigdheid aanwezig mag worden verondersteld, weer aan de slag te gaan; getuige een oproep van de directie van de meelfabriek "Holland" van j.l. Zondagavond aan een 40-tal stakers, op Maandagmorgen 5,30 uur bijeen te komen, waaraan in ruime mate gehoor werd gegeven. De stakingsleiding had van deze oproep blijkbaar vernomen en heeft tijdig maatregelen genomen - o.a. door het plaatsen van posten - om te voorkomen, dat de opgeroepen arbeiders aan het werk gingen. Het gevolg hiervan was, dat slechts 2 arbeiders het werk hervatten. Hieruit blijkt nog weer eens, dat de eenheid onder de stakers toch niet zo groot schijnt te zijn, als de stakingsleiding wil doen geloven.

UITTREKSEL

Voor O.D. 169 Naam Erkende Stakingen
Origineel in O.D.261 Naam Eenhedsvak Centrale (Openbare Vergader.)
Volg nr. Ag, nr. 28164 Aard van het stuk Openbare verg. der Eenheidsvakt.
..... Afz. I.D. Alkmaar Datum 26-1-'48

Het is in Alkmaar nog steeds mogelijk, dat er 5 arbeiders zijn, die besmet werken verrichten bij de meelfabrieken in Amsterdam. Het plaatselijk bestuur zal met deze arbeiders gaan praten. Wanneer zij voor Maandag a.s. niet tot ander inzicht komen, dan zullen wij onze maatregelen nemen. De leden zullen per circulaire met een en ander op de hoogte worden gebracht. Wij zullen niet toestaan, dat de strijd van onze kameraden in Amsterdam gesaboteerd, wordt.

Uitgetrokken door Afd./Sectie Datum

28164.

~~XXXX~~

B.

GEHEIM.

V.D.R.3/1948.

V. 26 Januari 1948.

E.V.C.

19/1/48

UITGELEID

OPGELEGD

In Uw terzijde vermeld schrijven wordt melding gemaakt van het feit, dat de voorzitter van de afdeling der E.V.C., genaamd C. Torenvlied beweerd, dat er te Alkmaar vijf arbeiders woonachtig waren, die "besmet" werk bij de meelfabrieken te Amsterdam verrichten. Volgens hem zou het E.V.C.-bestuur met deze lieden gaan praten en bij een eventueel volhardende houding van de arbeiders zouden maatregelen tegen hen worden genomen.

In verband met het bovenstaande moge ik U verzoeken een onderzoek te willen doen instellen of de E.V.C. inderdaad tegen de bedoelde personen denkt op te treden, benevens waaruit de tegen hen te nemen maatregelen dan zullen bestaan.

Uwe berichten terzake zie ik met belangstelling tegemoet.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST
namens deze:

J.G. Crabbendam.

De Heer Commissaris v. Politie

te

ALKMAAR.

COMMISSARIAAT VAN POLITIE

No. 7/1948 V.D.

BIJLAGEN: 1

ONDERWERP:

"Actie plaatselijke E.V.C."

ALKMAAR, 10 Februari 1948.-

Bericht op schrijven van 6 Februari 1948,
No. 28164.-

(K)

09 26
169

G E H E I M . -

=====

Volgno
12 FEB. 1948
ACD, 24244
BUREAU B
14-2-48

In antwoord op Uw bovenvermeld schrijven bericht ik U, dat op Donderdag, 29 Januari 1948, te omstreeks 20 uur, in het café BROERS aan de v.d.Boschstraat alhier een onderhoud heeft plaats gehad tussen drie leden van het stakingscomité der meelfabriek "Holland", afkomstig uit Amsterdam, vier leden van de plaatselijke E.V.C. enerzijds en één der in deze gemeente woonachtige arbeiders, die "besmet" werk verrichten bij de "Holland" anderzijds, welke arbeider, ter versteviging van zijn positie, een onbekende vakbondbestuurder van het N.V.V. meebracht. Enige dagen tevoren hadden de alhier woonachtige arbeiders, die zgn. "besmet" werk verrichten, een brief ontvangen van het bestuur der E.V.C., Afd. Bouwvakken, waarin zij uitgenodigd werden voormelde vergadering bij te wonen. Een afschrift van deze brief gelieve U hierbij aan te treffen. De op 29 Januari jl. gehouden bijeenkomst verliep zonder incidenten. Als woord-
X | voerders der E.V.C. traden aldaar op J.VAN HEEMSKERK en
X | B.EPPINGA, wonende alhier, beiden reeds bij Uw dienst
gemeld. "Buitenstaanders" werden angstvallig in voormelde vergadering geweerd. Uit betrouwbare bron werd dezerzijds bekend, dat leden van de E.V.C. het voornemen koesterden om in de week van 1 tot 8 Februari 1948 posten uit te

-zetten-

AAN
de Heer HOOFD VAN DE
CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST
te
's-GRAVENHAGE .-

34 / 1. 1. 1948

zetten bij het station alhier, alwaar de werkwillige arbeiders aankomen van en vertrekken naar Amsterdam, om hen desnoods te beletten hun werk in Amsterdam voort te zetten. Dezerzijds werden de nodige maatregelen genomen. Op Maandag, 1 Februari 1948, te omstreeks 7 uur, had zich een drietal leden der E.V.C. bij het station alhier opgesteld. Er werd door hen niets ondernomen, aangezien, zoals later bleek, inmiddels 3 arbeiders onder verschillende voorwendsels hun ontslag bij de "Holland" hadden genomen. Nadien werd geen "activiteit" van leden der E.V.C. ontdekt. Aangezien er nog steeds een tweetal arbeiders uit deze gemeente "besmet" werk verrichten heeft een en ander mijn volle aandacht.-

Vr.-

De Commissaris van Politie,

M. J. J. J.

AFSCHRIJF.-

=====

Z E E R G E H E I M .-

EENHEIDSVAKCENTRALE
Bedrijfsgroep BOUWVAKKEN
Afdeling Alkmaar.-

Alkmaar, 28 Januari 1948

Waarde kameraad,

Naar aanleiding van de werkzaamheden, die door U worden verricht op het werkobject van de Fa. BOT voor de meelfabriek "Holland" te Amsterdam nodigen wij U dringend uit voor een bespreking met enige kameraden Bouwvakarbeiders, welke op genoemd object in staking zijn.-

Wij zijn overtuigd, dat het recht van deze staking aan onze zijde, dus een beroep op de solidariteit gerechtvaardigd is. Het is dan ook voor ons onbegrijpelijk dat gij hun plaats hebt ingenomen en de strijd, die waarachtig toch niet uitsluitend voor hen alleen, maar voor de gehele arbeidersklasse van belang is, moeilijker maakt, zo niet helpt breken.-

Wij sluiten de mogelijkheid niet uit, dat Uw houding door verkeerde voorlichting is bepaald en nodigen U daarom uit om op Donderdagavond, 29 Januari a.s. 8 uur nm. een vergadering te houden in cafe DE BOER, van der Boschstraat, hoek Ged. Nieuwesloot, teneinde gezamenlijk de oorzaak en omstandigheden welke ons hebben gedwongen in staking te gaan, te bespreken.

In de stellige verwachting, dat U hieraan deel zult willen nemen, rekenen wij op Uw aanwezigheid.-

Het bestuur Bouwvakken,
Afd. Alkmaar

namens het Stakings comité
"Holland"-meelfabrieken

GEMEENTE ALKMAAR

Volenc

19 FEB. 1948

ACD/ 24709

ALKMAAR, 18 Februari 1948.

OPGELEGD

BUREAU B
19-2-48

COMMISSARIAAT VAN POLITIE

No. 14/1948

BIJLAGEN: --

ONDERWERP:

"Actie E.V.C. i.v.m. werkwillige
arbeiders van de "Holland".-

G E H E I M .-

=====

Ik heb de eer U te berichten, dat op Maandag, 16 Februari 1948, te omstreeks 18 uur, in deze gemeente een zestal, vermoedelijk uit Amsterdam afkomstige, stakers der Meelfabriek "Holland" zich vervoegde aan de woning van een alhier woonachtige werkwillige arbeider van voormelde fabriek. Zij hadden met hem aan de buitendeur van zijn woning een onderhoud, hetwelk heftig gevoerd werd, doch zonder incidenten verliep. Zij trachtten bedoelde arbeider te bewegen eveneens het werk neer te leggen, hetgeen deze weigerde. Hierop vertrok het zestal, waarbij één hunner nog opmerkte, dat zij nog wel eens terug zouden komen. Diezelfde avond te omstreeks 19 uur vervoegde zich wederom een zestal personen (E.V.C.-ers), thans afkomstig uit Alkmaar, aan de woning van deze werkwillige arbeider, waarbij zij met hun schoeisel tegen de deur van de woning schopten en zich daarna verwijderden. De deur werd niet beschadigd. Nadien deden zich geen incidenten meer voor. Door de Politie werd in verband met vorenstaande assistentie verleend, doch er behoefde niet daadwerkelijk te worden ingegrepen.-

Vr.-

De Commissaris van Politie,

AAN
de Heer HOOFD VAN DE
CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST
Javastraat No.68
te
's- GRAVENHAGE .-

POLITIE TE AMSTERDAM
Bureau HOOFDCOMMISSARIS
- . INLICHTINGDIENST

Nr. I.D. 9717/47

Uw brief: 25850.

Amsterdam, 23 Februari 1948.

Onderwerp: Verzoek om inlichtingen.

Bijlagen:
GEHEIM.

B.
BUREAU B

27.2.48

Volgno.

26.FEB.1948

30267

In antwoord op bovenaangehaald schrijven d.d. 19 Januari 1948 kan het volgende worden bericht:

Na onderzoek is gebleken, dat de personen, genoemd in Uw schrijven, als volgt zijn genaamd:

Johannes Petrus ERBÉ, geboren te Amsterdam, 1 Februari 1927, student in de economie, zonder kerkgenootschap, wonende Hugo de Grootplein 10-I te Amsterdam, en

Dagobert Twice STEENIS, geboren 28 October 1925, student in de geschiedenis, Nederlander, zonder kerkgenootschap, wonende Regentesselaan 45 te Bussum.

Omtrent D. van SUCHTELEN kan niets naders worden bericht; aan de universiteiten te dezer stede staan verschillende personen onder de naam van van SUCHTELEN ingeschreven. Echter geen, wiens voornaam begint met D. Wie hier dus bedoeld wordt is moeilijk te raden. Ook het Bevolkingsregister kon geen nadere gegevens verstrekken. In de administratie komt geen D. van SUCHTELEN voor.

Wat/de politieke antecedenten van ERBÉ kan worden bericht, dat het gezin ERBÉ in de omgeving van hun woning geenszins als links georiënteerd staat aangeschreven. De vader bekleedt een vooraanstaande functie op een Engelse Bank en is voorzitter van de voetbalvereniging "De Volwijkers". Hij is een zwager van Douwe WAGENAAR, een bekende communist. Toch noemt men het gezin rechts georiënteerd.

Johannes Patrus ERBÉ is vermoedelijk lid van de studentenvereniging "Politeia".

Omtrent STEENIS konden geen inlichtingen worden verkregen, aangezien deze te Bussum woonachtig is.

betreft

Aan

links

B II
B IV
13 27-2-48

ERBE komt niet voor in de politie-administratie, alhier,
noch in de administratie van de P.R.A.

Verzonden aan: Hoofd C.V.D. 's-Hage.

N.2.

B. 30267

IV. RD.3

UITGEOEKT

23 Juni

OPGELEGD 8.

XXXX
XXXX

41603 in 10.33521

GEHEIM

Rappel.

Hiermede moge ik U mijn schrijven d.d. 4 Maart 1948
no.30267 in herinnering brengen, waarbij ik U verzocht mij
te willen inlichten omtrent Dagobert Twice STENIS.

Met spoedige beantwoording zult U mij zeer verplichten.

HET HOEFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST,
namens deze:

De Heer Commissaris van Politie
te
B u s s u n .

J.G.Crabbendam.

B.30267.

IV. TZ.3.

UITGEBOKT

GEHEIM.

4 Maart

8.

Uitgeleigd
Rappel 23/6 '48.
af 41603
in CO. 33581

D.T.Steenis.

Hiermede moge ik U verzoeken mij wel in kennis te willen doen stellen met de politieke oriëntering c.q. activiteit en verder van belang zijnde gegevens betreffende Dagobert Twice STEENIS, geb. 28 October 1925, student in de geschiedenis, wonende Regentesselaan 45 te Bussum, alsmede betreffende zijn gezinsleden.

Steenis voornoemd behoorde tot een initiatiefcomité, tot het houden van een vergadering van studenten te Amsterdam ter bespreking van het standpunt ten aanzien van de staking bij de Stoommeelfabriek "Holland" te Amsterdam. Op de bedoelde vergadering bleek Steenis te sympathiseren met de E.V.C.

Uw bericht terzake zie ik met belangstelling tegemoet.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST

Namens deze:

Aan de Heer Commissaris
van Politie,

B U S S U M.

J.G.Crabbendam.

UITTREKSEL

Voor OD 169 Naam Erkende stakingen
Origineel in OD 696 Naam Toestanden in overheidsdiensten
Volg nr. Ag, nr. 32142 Aard van het stuk Verslag CPN stakingen
..... Afz. I.D. Amsterdam Datum 24.3.48

De staking bij de meelfabriek HOLLAND is definitief opgeheven met ingang van heden. Dit deelde het stakingscomité in een brief aan de directie mede.

De directie heeft toegezegd na een week besprekingen van interne aard met het personeel te zullen houden. Vast staat dat plm. 100 man van het ontslagen personeel niet meer zal worden aangenomen.

Uitgetrokken door G.H. Afd./Sectie ACD 4 Datum 22.4.48

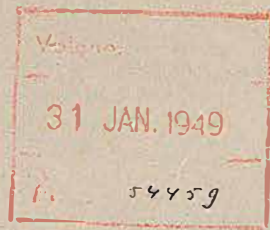
No. 5579b-4-'48.

27 Januari 1949. *18*

Betreft:

Vergadering Stakers British
American Tobacco Comp.

GEHEIM.

Als bekend mag worden verondersteld, dat door de Algemene Bond van Werkers in de Tabaksindustrie, (A. B. T. I.) onder het personeel, werkzaam bij de British American Tobacco Co. Ltd. een actie werd gevoerd voor de uitbetaling van een toetslag op het loon van 4%.

Onderhandelingen tussen de Directie en het bestuur van de A. B. T. I. hadden tot gevolg, dat de reeds geproclameerde staking werd opgeheven.

Toen op Vrijdag 21 Januari j.l. nog geen bevredigend resultaat was bereikt, besloot het bestuur van de A. B. T. I. ingaande 22 Januari j.l. de staking voor het personeel te proclameren.

Deze staking werd intussen weer uitgesteld, om de Directie in de gelegenheid te stellen zich in verbinding te stellen met het College van Rijksbemiddelaars.

Het College van Rijksbemiddelaars heeft naar aanleiding van de met de Directie gevoerde besprekingen, zijn zienswijze, met betrekking tot een door de Directie gedaan voorstel, kenbaar gemaakt bij schrijven d. d. 26 Januari 1949, waarvan de inhoud hieronder volgt:

COLLEGE VAN RIJKSBEMIDDELAARS 's Gravenhage 26 Jan. '49.

Inzake: Winstdeling.

De Directie der British-American
Tobacco Co. (Holland), Ltd.
Postbus Noord 1
AMSTERDAM.

Ten vervolge op zijn schrijven van 6 Januari j.l. deelt het College van Rijksbemiddelaars U mede, dat Uw voorstel tot het invoeren van een systeem van winstdeling in de laatste vergadering van het College aan de orde is geweest.

Zoals U reeds eerder is medegedeeld, is het inderdaad niet uitgesloten een systeem van winstdeling in te voeren, mits aan zekere, U bekende voorwaarden wordt voldaan.

Gezien Uw bereidheid de nodige voorwaarden te vervullen, is deze mogelijkheid ook bij U voorhanden.

Tot zijn leedwezen heeft het College echter moeten constateren, dat Uw streven om de vereiste toestemming te bekommen, wordt doorkruist door van bepaalde zijde gevoerde actie, welke Uw voorstel heeft gemaakt tot een onderwerp van strijd, waarbij met staking wordt bedreigd.

In dit verband zij naast de berichten in de pers gewezen op een manifest, ondertekend door de voorzitter van de Algemene Bond van Werkers in de Tabaksindustrie, waarvan te Uwer kennisneming hierbij een exemplaar is gevoegd. Het onderwerp der winstdeling wordt hierdoor gebracht in een sfeer, waar het zijn wezenlijke karakter verliest

en waar het gemaakt wordt tot een door stakingsdreiging af te persen gratificatie zonder meer. Deze betreurenswaardige omstandigheid maakt het het College onmogelijk de gevraagde toestemming te verlenen.

HET COLLEGE VAN RIJKSBEMIDDELAARS
DE VOORZITTER
get. Mr. J. A. Berger.

De Directie op haar beurt heeft het personeel met de inhoud van dit schrijven in kennis gesteld, terwijl het bestuur van de A.B.T.I., teneinde de hierdoor geschapen toestand te bespreken, het personeel heeft opgeroepen tot bijwoning van een vergadering te houden op 27 Januari 1949 des voormiddags te 9 uur in "Het Tolhuis" aan de Buiksloterweg te Amsterdam.

Op deze vergadering, die een strikt huishoudelijk karakter droeg, waren plm. 350 arbeiders en arbeidsters aanwezig.

Te 9.30 uur werd de vergadering door een onbekende voorzitter geopend, die mededeelde dat men bijeengekomen was om de situatie onder ogen te zien en dat de opkomst van de arbeiders van de British wel toonde dat men bereid was de strijd te aanvaarden. Hij kondigde als spreker aan de Heer Sip (Everard SIP, geb. te Wageningen 27 September 1897) Voorzitter van de A.B.T.I. (bij uwz dienst bekend), en verzocht de eventuele andere sprekers kort te willen zijn in verband met de vele maatregelen die nog genomen moesten worden, zoals het kiezen van de stakingsleiding en het uitdelen van steunlijsten.

Hierna verkreeg Sip het woord, die de aanwezigen opriep meer kracht bij te zetten bij de eisen, die op de British gesteld waren en het geheel beter te organiseren. Daartoe was nodig dat getracht moest worden aan de actie uitbreiding te geven en deze tot andere bedrijven in de cigarettenuitbreiding te breiden.

De vorige staking had wel tot gevolg gehad dat door de Directie toezeggingen waren gedaan, maar deze beloften konden door het ingrijpen van het College van Rijksbemiddelaars niet gehouden worden. De ingezette actie moet dan ook tot doel hebben alle arbeiders, zowel uit Amsterdam als uit het gehele land op marsch te brengen tegen de besluiten van dit College. De lonen, niet alleen in de tabaksindustrie, maar eveneens in alle andere bedrijven, zijn te laag en het College en de regering die het college instelde, moet aan het verstand worden gebracht, dat de arbeiders op dit ogenblik strijdbereid zijn en met hun strijdmiddel, staking, de gerechtvaardigde eisen zullen afdwingen.

De arbeiders in de verschillende bedrijven waar op het ogenblik al gestaakt wordt, hebben het voorbeeld gegeven, maar de actie van de werkers van de British moet "het" voorbeeld voor het gehele land zijn.

Nodig is dat ook de andere fabrieken in Amsterdam, zoals "Turmac", "Kerkhof" en "Broches" het voorbeeld volgen en aan de eisen kracht bij zullen zetten.

Hij wekte op het werk dat in verband met de staking gedaan moet worden, zoals posten en het colportereren met steunlijsten ononderbroken vol te houden, dan was het succes van de staking verzekerd.

Na deze spreker kwamen nog een viertal andere aan het woord, die allen de staking toejuichten en uit lieten komen dat deze staking het gevolg was van de loonpolitiek van de regering waarvan het College van Rijksbemiddelaars de uitvoerder was. De door de Directie van de British toegezegde verbeteringen moesten worden afgedwongen en ook de sociale positie in het bedrijf moest een punt van actie gaan vormen. Toekenning van pensioenen moest ook een punt van actie zijn. Met het standpunt van de Rijksbemiddelaars had men bij de British niets te maken; de toezeggingen van de Directie waren voldoende en deze moest daarom zorgen dat uitbetaling van de 4% gratificatie werd gedaan.

De voorzitter beantwoordde hierna de sprekers, daarbij constaterende dat het personeel van de British al één blok zal doorzetten om de ingezette actie tot een succesvol einde te brengen. Vooral op vrouwen deed hij een beroep ruggesgraat te tonen, daarbij een voorbeeld nemende aan de staaksters van de Hollandiafabrieken. De besprekingen die het bestuur met de Directie van de British had gevoerd, deed spreker de mening uitspreken, dat de Directie de actie wel min of meer zou toejuichen. De Directie wil wel uitbetalen, doch het College van Rijksbemiddelaars staat dit in de weg. Hierna ging men over tot het kiezen van de stakingsleiding, waartoe vanaf de bestuurstafel een aantal namen werd genoemd, die door het geroezemoes in de zaal niet konden worden verstaan.

Bij acclamatie werden 5 mannen en 5 vrouwen in de stakingsleiding gekozen.

Nadat deze achter de bestuurstafel hadden plaats genomen werd nog medegedeeld dat men morgen, Vrijdag 28 Januari 1949 's-morgens voor 7.30 uur moest zijn bij de cigarettfabriek aan de N.Z. Voorburgwal 19 om de daar werkzame arbeiders uit de fabriek te houden. Verder werd nog medegedeeld dat in de stakingsleiding twee voormalige leden van de Uniebonden waren gekozen en dat de uitkeringen van EVC leden en georganiseerden zouden geschieden door de A.B.T.I., en dat de anders georganiseerde stakers zich tot hun eigen organisaties moesten wenden. Zouden deze organisaties niet uit betalen, dan moesten deze mensen zich wenden tot de A.B.T.I.

Mededeling werd nog gedaan, dat op Vrijdag 28 Januari 1949 te 14.30 uur wederom een vergadering in "Het Tolhuis" zou worden gehouden.

Te ruim 11 uur werd de vergadering gesloten.

Bijzonderheden deden zich niet voor.

Tevens verzonden aan:

I.D. Den Haag
I.D. Rotterdam
H.C. Amsterdam
B.M. Amsterdam.

P. 6.

No 13

GEWEST ARNHEM DER RIJKSPOLITIE

District DOETINCHEM

COMMANDANT

DOETINCHEM, 9 Februari 1949.

Dr. Hubernoodtstraat no. 5

Telefoon K 40 Nr. 223

Geheim persoonlijk.

No. : 47/1949-doss.C.V.D.

Aan de Heer : Hoofd Centrale Veiligheidsdienst te 's-Gravenhage.
Procureur-Generaal, fgd. Directeur v. Pol. te Arnhem.

Onderwerp : Verspreiding pamfletten te Zevenaar.

In antwoord op : ---

Bijlage(n) : twee.

Volgno.

10 FEB. 1949

ACD 55191

B 91698

Hierbij heb ik de eer Uhoogedelgestrenge/Uedelgroot-achtbare te doen toekomen een rapport van de Groepscommandant der Rijkspolitie te Zevenaar, met als bijlage een pamflet, naar de inhoud van welke stukken ik U korthalve moge verwijzen.

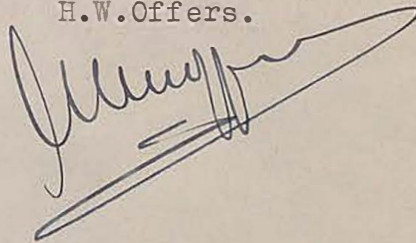
De Districtscommandant,

Typ: H.

De Officier der Rijkspolitie te kl.

Coll.: 7

H.W.Offers.

GEWEST ARNEEM DER RIJKSPOLITIE.
District Doetinchem.
Groep Zevenaar.

Zevenaar, 8 Februari 1949.

No. : 3-149. Zeer Geheim.
Aan de Heer : Districtscommandant der Rijkspolitie
te DOETINCHEM.
Onderwerp : Gebeuren om het vitale bedrijf de Turmac te Zevenaar.
(Lid B.punt 6 van Uw schrijven d.d. 20 Februari 1947. Zeer
Geheim.)

R A P P O R T.

Ondergetekende F.B. Leenders, Opperwachtmeester-Groepscom-
mandant der Rijkspolitie te Zevenaar, tevens onbezoldigd
Rijksrechercheur, heeft de eer Uw Edel Gestrenge het volgende
te rapporteren:

Op Dinsdag 8 Februari 1949 te omstreeks 12 uur werd door
de Directie van de Turmac fabriek te Zevenaar telefonisch
mededeling gedaan, dat voor de uitgang van de fabriek aan de
Kerkstraat te Zevenaar zich eenige personen (4 mannen en een
vrouw) ophielden, die pamfletten verspreidden betrekking heb-
bende op de staking van de British-American en Turmac te Am-
sterdam. Verzocht werd maatregelen te treffen, dat die perso-
nen zich aldaar zouden verwijderen.

Onmiddellijk is een patrouille derwaarts gezonden en deze
merkte op, dat pamfletten werden verspreid aan het personeel
van de Turmac, dat de fabriek voor schafttijd verliet. Tevens
werd opgemerkt, dat de arbeiders voor het merendeel deze pam-
fletten ongekeken weg gooiden.

Op grond van het bepaalde bij artikel 15 van de Algemene
politie Verordening zijn die verspreiders aangezegd zich te
verwijderen, waaraan zonder tegenspraak werd voldaan. Namen
enz. van deze personen zijn niet bekend geworden. Wel werd
bericht opgevangen, dat getracht was te Zevenaar een zaal te
krijgen tot het beleggen van een vergadering, doch hebben zaal-
houders dit spontaan geweigerd.

Toezicht bij het aan en uitgaan van de fabriek werd ge-
houden, doch gebeurde er verder hier niets meer en versprei-
ders van pamfletten werden niet meer opgemerkt.

De geest onder de arbeiders op de Turmac fabriek te Zeve-
naar is uitstekend en werken daar ongeveer 225 á 230 perso-
nen.

De omgeving van de fabriek wordt thans, meer dan normaal,
door de politie in het oog gehouden.

De Heer Burgemeester van Zevenaar is met het vorenstaan-
de in kennis gesteld en bestaat met hem een nauw contact.

Bij dit rapport wordt een exemplaar van een verspreid
pamflet gevoegd.

De ondergetekende,

(F.B. Leenders).

AAN DE WERKERS VAN "TURMAC" TE ZEVENAAR.

Waarde Collega's,

Ongetwijfeld heeft U door middel van de dagbladen kennis genomen van de staking van de "British-American" en "Turmac" te Amsterdam.

Deze dagbladen hebben U echter verkeerd voorgelicht en daarom zullen wij -Uw collega's- U met de werkelijke toedracht op de hoogte stellen.

Door het College van Rijksbemiddelaars is aan de arbeiders, werkzaam bij de "British" drie keer toegezegd, dat 4% van het jaarloon kon worden uitbetaald. Doch steeds zocht zij nieuwe bezwaren om zich er aan te onttrekken.

De arbeiders hebben uitvoering van deze toezegging geëist. Door de directie van de "Turmac" is ons gezegd, dat ook wij de uitkering zouden krijgen, zoals bij de "British".

Op 26 Januari 1949 berichtte men ons, dat de toezegging was ingetrokken. En hierom staan wij nu in de strijd.

Deze strijd is ook Uw strijd, omdat ook U in hetzelfde bedrijf werkzaam zijt als wij en Uw lonen worden geregeld in verhouding tot die van ons in Amsterdam.

Uw lonen zijn echter nog veel lager dan bij ons, omdat U is ingedeeld in 5e klasse-lonen. Dit op zichzelf is al voldoende reden om U bij onze strijd aan te sluiten.

Waarom moeten jullie minder verdienen dan wij? Uw uitgaven zijn dezelfde als die van ons. Sommige artikelen zijn op het platteland zelfs duurder dan in de steden.

Wij weten ook wel, dat er bij U ook grote ontevredenheid is over de te lage lonen.

Ook U kunt een uitdeling van de winst van twee weken loon goed gebruiken om de tekorten in Uw gezinnen aan te vullen.

Ook onze -Uw- directie heeft ons de toezegging gedaan de 4% uit te betalen.

Kameraden, wij roepen U op, schaaft U in de rijen van Uw strijdende makers in Amsterdam en steunt hen in hun strijd, omdat het ook UW strijd is!

Met Collegeiale groeten,
Het Stakingscomité,
Amsterdam.

C.V.no.48/'49

Bijlagen:2.

G E H E I M.

Vol 55704

17 FEB 1949

Aan de Heer Hoofd van de
Centrale Veiligheidsdienst
Javastraat 68
's G R A V E N H A G E.

Wordt medegedeeld:

Op 9.2.1949 is door een viertal onbekende personen, 2 mannen en 2 vrouwen, afkomstig uit Amsterdam, onder het personeel van de "Ardath Tobacco Company Ltd, gevestigd te Dordrecht aan de Spuiweg 122 bij het verlaten der fabriek een pamflet verspreid, uitgaande van het "Stakingscomité Amsterdam", waarvan een exemplaar wordt bijgevoegd.

Nadien heeft geen verspreiding meer plaats gehad, terwijl evenmin bij de fabriek is gepost.

Ter informatie diene, dat inderdaad door de "Ardath" gedurende ongeveer een half jaar cigarettten worden vervaardigd voor en verzonden naar de "British-American Tobacco Comp." te Amsterdam.

Zodra bij laatstgenoemde firma de staking is uitbroken is de verzending naar Amsterdam gestaakt en zijn de cigarettten hier opgeslagen, terwijl met ingang van 11 dezer de fabricage voor de "British" is stop gezet.

De verspreiding der pamfletten heeft geen reactie onder het Ardath-personeel ten gevolge gehad.

Op 14.2.1949 is voor de Ardathfabriek door 2 onbekende personen een oproeping verspreid ter bijwoning van een personeelsvergadering op 15 dezer, van welke oproep eveneens een afschrift wordt bijgevoegd.

Aan deze oproep heeft een tiental meisjes gevolg gegeven. (Het totaal aantal werknemers bij de fabricage betrokken bedraagt 128).

Als sprekers voerden het woord een onbekende man, volgens zijn uitlatingen werkzaam bij de "British" en een meisje, genaamd Sientje MEIJER.

De man sprak zijn teleurstelling uit over de geringe opkomst en gaf vervolgens een uiteenzetting van de redenen, welke tot het conflict in Amsterdam hebben geleid.

Vervolgens las het meisje een schriftelijke verklaring voor, eveneens op de staking betrekking hebbend.

De man spoorde vervolgens de aanwezigen aan om de stakers te steunen, hetgeen zou kunnen geschieden door middel van steunlijsten. Op zijn vraag wie der aanwezigen steunlijsten in ontvangst wenste te nemen om daarmee in de fabriek te werken, werd door niemand gereageerd.

Op.

Op dat moment verscheen in de zaal:
DALM, Johannes Hendrikus, geboren te Dordrecht, 18.2.
1914, wonende te Dordrecht, Jacob van Lennepstraat 30 rd, be-
stuurslid der E.V.C. afd. Dordrecht.

De spreker verzocht daarop de aanwezigen om zich
nader over de steunactie te beraden, waarbij hij mededeelde,
dat de steunlijsten bij voornoemde DALM verkrijgbaar waren.

Nadat eerstgenoemde een beroep op de aanwezigen
had gedaan om zich aan te sluiten bij een organisatie, waar-
door de belangen der arbeiders werden behartigd en noemde
als zodanig de E.V.C., sloot hij de bijeenkomst.

Omtrent het verdere verloop der actie zal indien
nodig nader rapport worden toegezonden.

Dordrecht, 18 Februari 1949.

J. B.

5570

AAN DE WERKERS VAN "ARDATH" TE DORDRECHT

Waarde Collega's,

Ongetwijfeld heeft U door middel van de dagbladen kennis genomen van de staking bij de "British-American" en "Turmac" te Amsterdam.

Bijna alle dagbladen hebben U echter verkeerd voorgelicht en daarom zullen wij -Uw collega's- U met de werkelijke toedracht op de hoogte stellen.

Door het College van Rijksbemiddelaars is aan de arbeiders, werkzaam bij de "British" drie keer toegezegd dat 4% van het jaarloon kon worden uitbetaald. Doch steeds zocht zij nieuwe bezwaren om zich er aan te onttrekken. De arbeiders hebben uitvoering van deze toezegging geëist. Door de directie van de "Turmac" is gezegd, dat ook daar de arbeiders de uitkering zouden krijgen, zoals bij de "British".

Op 26 Januari '49 berichtte men ons, dat de toezegging was ingetrokken. En hierom staan wij nu in de strijd.

Deze strijd is ook Uw strijd, omdat ook U in hetzelfde bedrijf werkzaam zijt als wij en Uw lonen worden geregeld in verhouding tot die van ons in Amsterdam.

Bij de "Ardath"-fabriek worden werkzaamheden voor de "British" verricht. Wekelijks worden bij jullie twee tot drie miljoen sigaretten gedraaid voor de "British".

Dit is U toch bekend. Wij staan thans twee weken in de strijd. Deze strijd is ook Uw strijd. De lonen die U thans ontvangt zijn te danken aan de lonen die wij in Amsterdam hebben weten te bereiken. Dit is niet vanzelf gegaan. Wij hebben hiervoor gestreden. Thans hebben wij om bovenvermelde eisen tot werkelijkheid te maken de scherpste vorm van strijd moeten aanvaarden, nl. de staking.

Wij hebben Uw steun nodig in deze staking. Wij doen daarom met recht een beroep op U! Schaart U in de rijen van ons, Uw strijdende kameraden in Amsterdam.

Het werk wat op Uw fabriek gebeurt in verband met de "British" moet onmiddellijk worden stopgezet.

Wij hebben U thans klaarheid gebracht en rekenen op Uw ondersteuning. Verricht geen werkzaamheden voor de "British", leg dit werk onverwijd neer. HET IS BESMET WERK !!!

Wij rekenen op U !

Met Collegiale groeten,
Het Stakingscomité
Amsterdam

A F S C H R I F T.

P E R S O N E E L S V E R G A D E R I N G.

voor het personeel van de "Ardath" te Dordrecht.

op Dinsdag 15 Februari 1949 in de zaal van

"MERICAN" HOTEL (zaal 4)

GROENMARKT.

des avonds te 8 uur.

Collega's

In onze vorige circulaire hebben wij U enige mededelingen gedaan omtrent de staking bij de "British" en "Turmac" te Amsterdam.

De uiteenzetting hierin over het conflict gegeven moest uiteraard beperkt zijn. Daarom zijn wij van mening U met de gehele ontwikkeling van deze actie bekend te moeten maken.

Vrienden, gij moet alles weten opdat gij hiermede Uw voordeel in de strijd voor lotsverbetering kunt doen.

Wij zullen U verslag doen van onze besprekingen met het College van Rijksbemiddelaars en de houding van de ondernemers.

Voor U zullen spreken enige kameraden van de "British" en "Turmac".

WIJ REKENEN OP UW ALLER AANWEZIGHEID !

NØEMAND VERZUIME DEZE BELANGRIJKE VERGADERING.

De stakingsleiding

"British-American" en "Turmac"

A M S T E R D A M.

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

's-Gravenhage, 8 Maart 1949.

No.: B.55704

Uw schr.: C.V.no.48/49
d.d.: 16 Februari 1949

Betr.: Stakingsactie.

GEHEIM

V. ED.3

2157594

UITGEBOEKT

Met verwijzing naar Uw bovenvermeld schrijven moge ik U verzoeken mij te willen doen berichten, of de daarin genoemde Sientje MEIJER werkzaam is bij de Ardath Tobacco te Dordrecht of op een fabriek te Amsterdam. Indien zij te Dordrecht woonachtig mocht zijn, zal ik gaarne in kennis worden gesteld met haar personalia, politieke oriëntering en verder van belang zijnde gegevens.

Tevens zal ik gaarne vernemen of in de Ardath Tobacco-fabriek een E.V.C.-bedrijfskern bestaat, in bevestigend geval waarvan ik gaarne op de hoogte zal worden gesteld met de namen, personalia, politieke oriëntering en verder van belang zijnde gegevens van de betrokken personen.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
namens deze:

J.G.Crabbendam.

Aan de Heer
Commissaris van Politie
te
Dordrecht.

GEWEST ARNHEM DER RIJKSPOLITIE
District DOETINCHEM
COMMANDANT

DOETINCHEM, 21 Febr. 1949.
Dr. Hubernoodtstraat no. 5
Telefoon K 40 Nr. 223

Geheim persoonlijk.

No. : 47/1949-doss.C.V.D.
Aan de Heer : Hoofd van de Centrale Veil.Dienst te 's-Gravenhage.
Procureur-Generaal, fgd. Directeur v. Pol. te Arnhem.
Onderwerp : Verspreiding pamfletten te Zevenaar.
In antwoord op : ----
Bijlage(n) : twee.

22 FEB. 1949
A 56108

9/169

519

Ten verfolge op mijn schrijven, d.d. 9 Februari 1949, no. 47/1949-doss.C.V.D., heb ik de eer Uhoogedelgestrenge/Uedelgrootachtbare hierbij weder een rapport van de Groepscommandant der Rijkspolitie te Zevenaar te doen toekomen, waarbij is gevoegd een pamflet en naar de inhoud van welke stukken ik U korthedshalve moge verwijzen.

Typ: H. De Districtscommandant,
Coll.: H. De Officier der Rijkspolitie te kl.
H.W.Offers.

18-2-'49

AAN DE WERKERS VAN DE "TURMAC" te ZEEVENAAR.

Waarde Collega's,

Door middel van besprekingen met enkele van Uw collega's is ons gebleken, dat onze oproep met elkaar is besproken. Naar aanleiding daarvan is een personeelsvergadering gehouden in de fabriek. Dit is gebeurd, omdat het rechtvaardige van onze actie door U wordt ingezien. Er is daar gezegd, dat elke staking moet worden afgekeurd, omdat het nu geen tijd voor staken zou zijn.

Er is ons medegedeeld, dat wij 4% uitkering uit de werkelijk grote winst zouden ontvangen. Het is bij toezeggingen gebleven! Het College van Rijksbemiddelaars heeft steeds nieuwe bezwaren gemaakt tegen de uitbetaling en zij is door haar houding de werkelijk schuldige en niet de arbeiders. Er bleef ons daardoor geen andere weg meer over dan juist de staking!

Men heeft U gezegd, dat de 4% zou worden betaald zodra de staking te Amsterdam beëindigd zou zijn. Als dit waar is dan verklaren wij, dat -wanneer de directie ons zou zeggen: "de 4% wordt betaald als de staking wordt opgeheven"- dan de fabriek onmiddellijk weer zal draaien.

Wij zeggen U dit met nadruk, opdat het niet misverstaan kan worden en gij precies weet, hoe het er bij staat!

Wij zijn bereid alles te doen om het bedrijf op gang te brengen, wanneer wij de zekerheid krijgen, dat de gemaakte overeenkomst wordt nagekomen!

Indien U dus weer verkeerd bent ingelicht, willen wij niet beweren, dat dit opzettelijk is gebeurd, maar wij achten het onze plicht jullie met de werkelijke toestand bekend te maken en op de hoogte te houden.

Men zal trachten U de productie van Amsterdam te doen overnemen.

WEIGERT DIT MET BESLISTHEID, OMDAT ELKE ONDERNEMING TEGEN DE STAKENDE ARBEIDERS IN AMSTERDAM, GERICHT IS TEGEN UZELF EN UW GEZIN !

Toont ook Uw solidariteit door Uw geldelijke bijdrage! Stuur deze én vraagt steun-intekenlijsten aan bij het Stakingscomité, Balistraat 77 te Amsterdam.

De Stakingsleiding,
"Turmac"-Amsterdam.

GEWEST ARNHEM DER RIJKSPOLITIE.
District Doetinchem.
Groep Zevenaar.

56100
Zevenaar, 19 Februari 1949.

No : 3-49. Map. Z. Geh.
Aan de Heer : Districtscommandant der Rijkspolitie
te DOETINCHEM.
Onderwerp : Gebeuren om het vitale bedrijf de Turmac te Zevenaar.

R A P P O R T.

Ondergetekende F. B. Leenders, Opperwachtmeester-Groepscommandant-der Rijkspolitie te Zevenaar, tevens onbezoldigd Rijksrechercheur, heeft de eer Uw Edelgestrange beleefd het volgende te rapporteren:

Op Donderdag 18 Februari 1949 te omstreeks 7.30 uur werd vanaf de Turmac Fabriek te Zevenaar telefonisch mededeling gedaan, dat wederom verspreiders van pamfletten op de Kerkstraat te Zevenaar voor de fabriek waren verschenen.

Onmiddellijk is een patrouille daarheen gezonden en deze merkte op, dat pamfletten werden verspreid aan het personeel dat zich naar de fabriek de Turmac begaf. Tevens werd daarbij opgemerkt, dat verschillende personen deze pamfletten niet aan wilde nemen en andere ze ongelezen weg wierpen of verscheurden.

Daar het op dat tijdstip nog al druk was op de straat, werden de verspreiders, die per rijwiel waren, tot doorlopen aangemaand, waaraan direct werd voldaan. Wanordeerlijkheden kwamen niet voor. De verspreiders, drie in getal, die onbekend bleven verwijderde, zich in de richting naar Arnhem.

Naar aanleiding van het vermeldde in de pamfletten, dient het volgende gemeld. Op Zondag 13 Februari 1949, kreeg het bestuurslid van de Afdeling van de R. K. Tabaksbewerkerbond C. Snelders te Westervoort bezoek van twee personen. Dit waren een bestuurslid van de E. V. C. en een lid van het stakingscomite uit Amsterdam. Bij Snelders drongen zij aan op een sympathie staking. Snelders, die op de Turmac fabriek werkt, heeft een korte tijd met die twee personen gesproken, waarbij hij hen heeft te verstaan gegeven, dat zij op zijn medewerking niet behoeften te rekenen en zij geen moeite, behoeften te doen om in Zevenaar iets te bereiken, daar dit toch op niets zou uitlopen.

De Heer Burgemeester van Zevenaar is met het vorenstaande in kennis gesteld en blijft een nauw contact met hem bestaan.

Bij dit rapport wordt een exemplaar van een verspreid pamflet gevoegd.

De ondergetekende,
De Opperwachtmeester,

(F. B. Leenders.)

's-Gravenhage, 8 Maart 1949.

No.: B.56108

Betr.: Actie stakingsleiding
Turmac-Amsterdam.

G E H E I M

V. ED.3

UITGEBOEKT

Hiermede heb ik de eer U te berichten dat door de leiding der stakende arbeiders van de Turmac-sigarettenfabriek te Amsterdam op 8 en 18 Februari 1949 getracht is onder het personeel van de Turmac-fabriek te Zevenaar pamfletten te verspreiden.

In deze bulletins werd de stakingsactie te Amsterdam uiteengezet en werd tevens gewezen op de mogelijkheid dat de directie zou trachten de werkzaamheden van het Amsterdamse bedrijf gedeeltelijk door de fabriek te Zevenaar te doen overnemen. De arbeiders werden opgeroepen zich hiertegen te verzetten en werden tevens opgewekt de strijd hunner collega's te Amsterdam financieel te ondersteunen.

Als adres van genoemde stakingsleiding werd in het pamflet vermeld: Balistraat 77 te Amsterdam.

Ik moge U verzoeken te willen doen nagaan wie op genoemd adres woonachtig is en mij nader omtrent deze te doen inlichten.

✓ HET HOOFD VAN DE DIENST,
namens deze:

J.G.Crabbendam.

Aan de Heer
Hoofdcommissaris van Politie
te
A m s t e r d a m.

55704

Vol. no. 57594

14 MRT 1949

C.V.no.48/'49.

G E H E I M .

Aan de Heer Hoofd van de
Centrale Veiligheidsdienst
Javastraat 68
's G R A V E N H A G E .

Ter beantwoording van Uw schrijven d.d.8 dezer, No. 55704 wordt het volgende medegedeeld:

Aangenomen kan worden dat de in mijn schrijven d.d. 16.2.49 genoemde Sientje MEIJER werkzaam is in een cigarettensfabriek te Amsterdam, althans is die indruk gewekt. Zij is niet in deze gemeente woonachtig.

Bij de Ardath Tobacco fabriek alhier bestaat in het geheel nog geen fabriekskern, omdat tot heden de behoefte daaraan niet is gebleken; het ligt echter wel in de bedoeling binnen afzienbare tijd daartoe over te gaan.

Indien de samenstelling daarvan daartoe aanleiding geeft, zal U hiervan mededeling worden gedaan.

Dordrecht, 11 Maart 1949.

[Handwritten signature]

106169 ^B

G E H E I M.

Verbinding: No.12

17 Maart 1949.

Doss.25/62

Onderwerp: Vergadering personeel Laurens sigarettenfabriek.

Datum ontvangst bericht: 15 Maart 1949

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

Waardering bericht: betrouwbaar

Tevens bericht gezonden aan: I.D. Amsterdam

Medewerkende instanties:---

Ondernomen actie:---

19 MRT 1949
ACD/ 57993

Op Maandag, 14 Maart 1949, te 17.15 uur, werd in de salonboot "De Watergeus", liggende in het water aan de Slachthuisgade te Den Haag, een vergadering gehouden voor het personeel van de LAURENS-Sigarettenfabriek te Den Haag. Deze vergadering was uitgeschreven door de stakingsleiding van de BRITISH- en TURMAC-Sigarettenfabrieken te Amsterdam. Tevoren was bij de ingang van genoemde fabriek aan het personeel een circulaire uitgereikt met de opwekking de strijd van de stakers in de sigarettenfabrieken te Amsterdam te steunen en de daarin aangekondigde vergadering te bezoeken (zie bijlage).

Na afloop van hun werkzaamheden gaven 14 personen, meest jongeren, aan bedoelde oproep gehoor. (Het personeel van "Laurens" bestaat uit ongeveer 150 man).

*Woon-
Rijnhuizen*

Op de vergadering werd gesproken door een persoon, genaamd: SIP (vermoedelijk wordt bedoeld Everardus SIP, geboren te Wageningen, 27 September 1897), een van de stakingsleiders te Amsterdam. Hij deelde zijn hoorders mede, dat de staking te Amsterdam zal voortduren, zotdat de overwinning is behaald. Om deze overwinning te bereiken is het echter nodig, dat ook het personeel van de Laurensfabriek zijn bijdrage levert. Hij sprak er zijn spijt over uit, dat zo weinig leden van het personeel gehoor hadden gegeven aan de oproep.

In verband met het feit, dat er stemmen opgingen uit de vergadering, dat nagegaan zal worden, welke personeelsleden van Laurens deze vergadering bezoeken, stelde SIP voor de namen en adressen van de aanwezigen te noteren. Deze personen zullen bericht ontvangen, wanneer een volgende vergadering wordt voorbereid.

Voor deze vergadering moet dan in het bedrijf reclame worden gemaakt onder het "vertrouwde" personeel. Ook moet het personeel met klachten en eisen komen, om gezamenlijk de strijd voort te zetten en tot een goed einde te brengen. Nadat SIP de eisen van de stakingsleiding te Amsterdam had besproken - waarbij bleek, dat het loonpeil in Amsterdam hoger ligt, dan bij Laurens - sloot hij de vergadering. (Bin-
de)

uit

Dän Haag, 14 Maart 1949.

Aan alle arbeiders en arbeidsters, werkzaam bij "LAURENS".

Kameraden,

Nog steeds na 7 weken staan Uw collega's van de British en de Turmac in een harde en verbeterde strijd.

Een strijd, die wij voeren voor ons aller belang, dus ook voor de Uwe.

Door een groot gedeelte der Nederlandse bevolking wordt deze strijd financieel, zowel als moreel gesteund.

De arbeiders en arbeidsters van de Turmac in Zevenaar zijn daarvan een bewijs.

Ook zij zijn overgegaan tot vergaderingen, waar zij hun eisen bekend maakten. Onze strijd, die ook Uw strijd is, kan dan pas met succes gevoerd worden, als er vanuit alle sigarettenfabrieken klanken van instemming met onze strijd komen. Als alle sigarettenfabrieken hun eigen eisen stellen.

Dan pas kan onze en Uw strijd, die samen gaan, tot een goed succes worden.

Luister daarom HEDENAVOND kwart over vijf naar de korte uiteenzetting van onze strijd, gegeven door een der Amsterdamse stakers.

Hij spreekt voor U in de SALONBOOT "DE WATERGEUS", van kwart over vijf tot kwart voor zes.

Er bestaat de volle gelegenheid tot het stellen van vragen en het zeggen van Uw mening.

DUS ALLEN MAANDAGAVOND KWART OVER VIJF NAAR DE SALONBOOT DE WATERGEUS, GELEGEN BIJ DE LAAKBRUG.

EINDE KWART VOOR ZES.

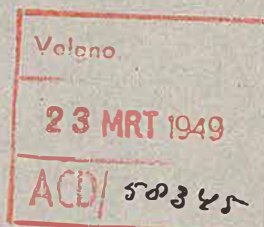
Met kameraadschappelijke groeten,
De stakingsleiding
"British" en "Turmac".

No. 5597 d-4 -'48

21 Maart 1949

Uw brief: No. 56108, dd 8-3-'49

Onderwerp: Actie stakings-
leiding "Turmax-
AMSTERDAM"

GEHEIM

Ter beantwoording van het verzoek, vervat in het hierboven aangehaalde schrijven, wordt U het volgende bericht.

Op het adres: Balistraat 77-1, te Amsterdam is woonachtig de stakingsleider:

OK Johannes WAGNER, geboren te Amsterdam, 4 October 1918, fabrieksarbeider, Nederlandse Nationaliteit, gehuwd met: Maria PEIJTERS, geboren te Amsterdam, 11 April 1918,

WAGNER is al geruime tijd werkzaam bij de TURMAX-fabriek, N.Z.Voorburgwal 19-21, te Amsterdam. Hij is thans voorman over een bepaalde afdeling en staat, wat zijn werk betreft, bij de Directie gunstig bekend.

Aanvankelijk was WAGNER lid van de Algemene Bond, aangesloten bij het N.V.V. Door de oppositie die hij in deze Bond voerde, is hij in 1946 als lid geroyeerd. Hij heeft zich toen onmiddellijk aangesloten bij de E.V.C. Vanaf het begin toonde hij een ijverig lid te zijn die veel propaganda maakte voor de E.V.C., onder het fabriekspersoneel. Bij het uitbreken van de staking nam hij zitting in het stakings-comité. In dit comité is hij zeer actief. Hij wordt beschouwd de spil te zijn waar alles om draait.

o.k In de laatste tijd volgt WAGNER een kader-cursus van de CRN.

De directie van de Turmax-fabriek heeft besloten, bij het beëindigen van de staking, WAGNER niet weer in de fabriek toe te laten. Dit is hem bekend, doch het laat hem schijnbaar onverschillig.

In de Politie-administratie te Amsterdam, is niets ten nadele van hem bekend. Op politiek gebied komt hij niet voor.

No 13/1

C.V.no.48/'49.

Dordr

G E H E I M.

Volgno.

29 MRT 1949

ACD/ 50700

Aan de Heer Hoofd van de
Centrale Veiligheidsdienst
Javastraat 68

's G R A V E N H A G E.

no 55704
Ten vervolge op de mededeling van 16.2.1949
wordt nader het volgende bericht:

Op 22.3.1949 werden pamfletten, waarvan 1 exem-
plaar wordt bijgevoegd, verspreid aan de Ardath cigaretten-
fabriek te Dordrecht.

Op de bijeenkomst op 24.3.1949 waren aanwezig:
E.SIP, Voorzitter van de Algemene Bond van Wer-
kers in de Tabaksindustrie, gevestigd te Amsterdam, Keizers-
gracht 98;

DALM, Johannes Hendrikus, geboren te Dordrecht,
18.2.1914, wonende te Dordrecht, Jacob van Lennepstraat 30 rd,
bestuurslid der E.V.C.afd.Dordrecht;

een onbekend meisje, afkomstig uit Amsterdam,
terwijl twee meisjes der Ardath fabriek aan de oproep ge-
hoor hadden gegeven. Tengevolge van de geringe belangstelling
werd de vergadering niet gehouden.

Volgens een uitlating van SIP was "Dordrecht
nog niet rijp voor het voeren van een vooruitstrevende
politiek."

Dordrecht 25 Maart 1949.

[Handwritten signature]

34

ALGEMENE BOND VAN WERKERS IN DE TABAKSINDUSTRIE

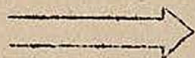
A m s t e r d a m

A. B. T. I.

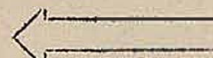
Keizersgr.98, Tel.44491

PERSONEELS - VERGADERING

Voor het Personeel van de "Ardath" op:

Donderdag 24 Maart in het
Americain Hotel (zaal 4)
Groenmarkt
des avonds te 8 uur

Sprekers: E. Sip, voorz.
Enige stakers v.d. British

De lonen bij de "Ardath" zijn zo laag, dat het nodig zal zijn met elkaar te overleggen hoe daarin verandering is te brengen. Verandering moet er komen, omdat de huidige lonen voortdurend aan verlaging onderhevig zijn. Door de steeds stijgende prijzen daalt het loon immers in koopkracht.

De werkers van de "British" zijn U in hun actie voor inkomstenverhoging een enorme steunende kracht. Zij hebben het bewijs geleverd voor hun rechtvaardige verlangens te strijden. Nu na 8 weken van strijd gaat deze nog onverzwakt verder.

De ontwikkeling van het conflict "British-Turmac" heeft talrijke lessen, die voor de gehele arbeidersklasse van betekenis zijn, opgeleverd. Vooral de jeugdige werkers hebben hier getoond, dat zij begrijpen voor hun eigen toekomst te strijden. Dit groeiende bewustzijn van de jongeren is een waarborg voor de strijd van de oudere werkers.

Over dit alles zullen wij op bovengenoemde vergadering met U spreken.

Daarom in grote getale Donderdag naar het Americain Hotel !

Het Hoofdbestuur van de

A. B. T. I.

4.00 1698
 1.1.1949
 ACD/59053

Kortstondige staking bij Handelsonderneming "Koetosari" Hooimarkt 8 Haarlem.

OPKAART
ACD/ 59053
DAT: 8.1.1949
PAR: 8.1.1949

Voorafgaand bericht: Broer: betrouwbaar. Inhoud: idem. Ondernemen actie: in overleg met directeur wordt getracht verdere onrust te vermijden.

Op 16 December 1948 ging het vrouwelijk personeel van de chocolade-en suikerwerkfabriek Promena-Boon te Zaandam in staking.

Men eiste loonsverhoging, enz.

Na overleg met de directie werd op 20 December 1948 besloten het werk te hervatten, nadat de eisen waren ingewilligd.

Enkele staaksters waren inmiddels naar Haarlem gegaan om het vrouwelijk personeel van "Koetosari" (waar de producten van Promena-Boon worden verpakt) te bewegen eveneens tot staken over te gaan. In de daarop volgende weken werden nog enkele pogingen gedaan om in dit bedrijf onrust te verwekken, hetgeen ten dele gelukte, zonder dat het tot staken kwam.

Op 7 Februari 1949 was de temperatuur in de magazijnruimte niet hoog genoeg naar de zin van het personeel, waarom de directeur Flohil toestond dat de dames in het schaftlokaal verbleven tot de temperatuur zou zijn opgelopen.

Van deze gelegenheid hebben enkele arbeidsters gebruik gemaakt om de rest "op te juben", tenminste toen om 11 uur de temperatuur voldoende was om te werken, weigerden de meisjes het werk te hervatten. (Van de 50 meisjes legden 45 het werk neer behalve deze meisjes zijn er nog 8 mannen werkzaam).

Een deputatie van het personeel, bestaande uit Catharina Van Dijk, Oude weg 31 Haarlem, Grietje Wilderom, Vijfhuizerweg 429 Hoofddorp (wier vader een functie bij de EVC in Amsterdam zou hebben) en Elisabeth Weij, Slamstraat 2 Haarlem, vervoegden zich op het EVCKantoor aan de Jansstraat te Haarlem.

Des middags om 1 uur meldden de staaksters zich weer op het bedrijf (zonder al te veel uit te voeren). Om 3 uur die middag verscheen Jacob Kop, hoofdbestuurder van de Bond van Werkers in de Chemische-, Voedings-en Fabriekmatige bedrijven (Chevofa), die met de directeur een onderhoud had, waarbij ook gemelde deputatie werd toegelaten. De grieven waren: onvoldoende verwarmde werklokalen, er liepen muizen over de vloer, onvoldoende W.C. (van de 2 toiletten kon er een niet gebruikt worden omdat de sleutel stuk was), men wenste een andere vacantieregeling (in plaats van een week achtereen wil men snipperdagen) en voorts wenste men loonsverhoging (de dames verdienen van f 35.- tot f 40.- per week).

De directeur zegde toe een aantal grieven te corrigeren, doch stelde zich op het standpunt dat de lonen hoog genoeg waren, terwijl -indien zou blijken dat het verlenen van snipperdagen voor verlof op een wettelijke verplichting berustte- hij ook hierin zou toegeven.

De meisjes, tot dusver voor zover bekend - allen ongeorganiseerd, benoemden een bedrijfskern, waarin behalve de reeds genoemde deputatie nog 3 anderen werden gekozen (namen nog niet bekend), terwijl 15 meisjes zich opgaven voor de Chevofa.

Haar namen luiden: Elisabeth Janssen, Lusacstraat 9 Haarlem,
 Maria M. van Holland, Billitonstraat 13 Heemstede,
 Catharina van Dijk, Oudeweg 31 Haarlem (kern)
 Grietje Wilderom, Vijfhuizerweg 429 Hoofddorp (kern)
 Johanna Woertman, Staringstraat 20 Haarlem,
 Johanna C. Prins, Thorbeckestraat 75 Haarlem,
 Johanna F.A. Pot, Ruychaverstraat 1 Haarlem,
 Petronella

- Petronella D. van Wijk, Lusacstraat 15 Haarlem,
 - Anna M. Zwetsloot, Oranjeboomstr. 179rd. Haarlem,
 - Johanna M. Steenman, Wolstraat 15 Haarlem,
 - Elisabeth Wey, Slamstraat 2 Haarlem (kern)
 - Catharina H. Breed, L. Wijngaardstr. 26rd Haarlem,
 - Johanna van Roode, Thorbeckestraat 70 Haarlem,
 - Petronella v.d. Pol, Thorbeckestraat 41 Haarlem, en
 - Jacoba v.d. Heuvel, Ged. Oudegracht 111rd. Haarlem.
- (alleen de familie Van Wijk en v.d. Pol komen tot dusver voor, resp. als RSP en CPN).

Een bespreking op het EVCbureau in Haarlem met de kern, welke aanvankelijk was bepaald op 10 dezer, werd uitgesteld tot 14 dezer, terwijl de arbeidsters op 12 dezer hun loonzakjes zouden tonen op het EVC-kantoor.

De onderneming is gevestigd in een oud herenhuis, hetwelk een-hoewel niet ideale, toch behoorlijke werkgelegenheid biedt. De directeur heeft zich inmiddels in verbinding gesteld met het G.A.B. Haarlem over de vacantie-en andere kwesties en zal zorgen dat de op 12 dezer uit te betalen lonen niet te zeer afwijken van de tot dusver betaalde.

Hoewel het werk is hervat, is de stemming onder het personeel, waaronder enkele opruiende elementen, slecht en wordt er maar zeer matig gewerkt. Gevoegelijk kan worden aangenomen dat de aangevoerde motieven gezocht zijn, doch overeenkomstig de EVCtactiek door deze organisatie worden benut voor haar oprust-actie.

De aandacht blijft op dit bedrijf gevestigd.

11 Februari 1949

De directeur heeft toe een aantal grieven te corrigeren, doch enkele zich op het standpunt dat de lonen hoog genoeg waren, terwijl anderen kon blijven dat het verlenen van snijperen voor verlof op een wettelijke vergoeding betaalde bij ook hierin om toegeven.

De meijes, tot dusver voor loonverhoging bekend-zijden ongeorganiseerd, benoemen een bestuurscomité; waarin behalve de reeds genoemde deputatie nog 3 anderen werden gekozen (namen nog niet bekend), terwijl 12 meijes zich opgeven voor de Grievos.

Heer namen mijner: Elisabeth Jansen, Lusacstraat 9 Haarlem,
 Maria van Toland, Willemstraat 13 Haarlem,
 Catharina van Tilde, Onneweg 31 Haarlem (kern)
 Grietje Willemse, Willemstraat 42 Haarlem (kern)
 Johanna Kortman, Starlingstraat 20 Haarlem,
 Johanna E. Lina, Thorbeckestraat 70 Haarlem,
 Johanna T. A. de, Thorbeckestraat 1 Haarlem,
 Petronella

VERBINDING No. 50.

Enschede

No. P 498/49.

Onderwerp: staking Chemische Fabriek
M.H.LUITEN te Enschede.

27 Augustus 1949.

Bijlagen: 3.

GEHEIM.

Volrno.

29 AUG. 1949

ACD/60704

Ik heb de eer Uedelgestrenge hierbij te doen toekomen een
rapport betreffende de staking bij het terzijde vermelde bedrijf.

Bpm

RAPPORT betreffende de staking bij de Chemische Fabriek
M.H.LUITEN te Enschede.

Aanvang: 19-8-49.

Formeel einde: 20-8-49.

Aantal ~~werkneemsters~~ in de betrokken afdeling: 10.

Aantal staaksters: 8.

Aanleiding en omschrijving:

De meisjes hadden klachten over het inpakken van warme zeepvlokken, die hierbij erg stuiven.

Dit stuiven is afhankelijk van het vochtgehalte van de atmosfeer en is dikwijls bij hogere temperaturen meer hinderlijk.

De meisjes verzochten koude zeepvlokken te mogen inpakken.

6? Reeds op Woensdag 29-8-49 hadden zij enkele uren om deze reden het werk neergelegd, doch nadat van werkgeverszijde aangetoond was, hoe zij bij meer voorzichtig inpakken geen hinder van het stuiven ondervonden, was het werk weer hervat.

Op 19-8-49 ging een 8-tal meisjes om dezelfde reden in staking. Zij wensten het werk te hervatten, indien zij koude zeepvlokken konden inpakken.

1 P. SWADERS uit Amsterdam, een vertegenwoordiger van de Algemene Bond van Werkers in de Chemische-, Voedings- en Fabriekmatige Bedrijven, aangesloten bij de E.V.C., trachtte in deze bemiddeling te verlenen. Hij kwam daartoe dikwijls bij de aanvang en het einde van de werktijd bij de ingang van de fabriek en hij trachtte o.m. de 2 niet-stakende meisjes te bewegen zich solidair te gedragen.

Voorts nodigde hij de staaksters uit op het EVC-bureau te komen, alwaar zij opgewekt werden de staking voort te zetten, met steunlijsten te collecteren en een artikel betreffende de staking, dat opgemaakt was door een EVC-bestuurder, bij de redacties van de in deze gemeente verschijnende dagbladen te bezorgen. (Een afschrift van dit artikel wordt hierbij gevoegd.)

Tot op heden is slechts geconstateerd, dat dit artikel in het dagblad "De Waarheid", dd. 26-8-49, is opgenomen.

Twee meisjes, die juist wilden beginnen met de collecte, werden van politie-zijde aangezegd, dat dit collecteren zonder de vereiste vergunning verboden was. Hierna werd niet meer waargenomen, dat ten behoeve van deze staking werd gecollecteerd.

Behalve de E.V.C., heeft zich geen andere vakvereniging in het conflict gemengd. Uit het vorenstaande en uit het feit, dat het conflict in dit kleine bedrijf een uitvoerig punt van bespreking op een openbare vergadering van de E.V.C. kon worden, is af te leiden, dat deze vakvereniging als de drijfveer tot de staking moet worden beschouwd.

De stakende meisjes zijn op Zaterdag 20-8-49 reeds ontslagen wegens werkweigering, zodat de staking toen als geëindigd kon worden beschouwd. Twee meisjes, die medegestaakt hadden, omdat zij bang waren voor "onderkruipers" te worden aangezien, hebben inmiddels verzocht weer in dienst te mogen komen, hetgeen toegestaan is.

Nº 68962

SOLIDARITEITSFONDS

DER EENHEIDSVAKCENTRALE - VONDELSTRAAT 54 - AMSTERDAM WEST
STAKING ZEEPFABRIEK "LUITEN".

			Transport	
Transporteren				Totaal

Transport			Transport		
Transporteren			Totaal		

Afschrift

Bij deze willen wij het publiek door middel van de Dagbladpers op de hoogte stellen, waarom of er een conflict is uitgebroken bij de firma Luiten, (zeepfabriek) Poolmansweg te Enschede. Dit conflict is om de volgende reden uitgebroken:

De werkneemsters werkende in dienstverband bij bovengenoemde firma, pakken zeepvlokken in. Dit is op zichzelf niets bijzonders, doch wel onder welke omstandigheden dit gebeurt, n.l. de zeepvlokken worden in grote bakken gestort en daarna door de meisjes vanuit deze bakken in doosjes geschept en dit veroorzaakt een stuiving, welke van dien aard is, dat de inpaksters met doeken voor de mond moeten werken en vooral indien de zeepvlokken, welke worden ingepakt, warm worden verwerkt, dan is de stuiving zo erg, dat de meisjes twee doeken voor de mond moeten doen en dit kunnen zij onmogelijk volhouden.

Toen de meisjes dit dan ook aan de Bedrijfsleider mededeelden, stelde deze zich op het standpunt, dat zij toch deze warme vlokken moesten inpakken, waarop de meisjes het werk neerlegden en eisten, dat zij koude vlokken zeep zouden krijgen om in te pakken.

De Bedrijfsleider deelde toen deze meisjes mede, dat zij de zeep moesten inpakken en anders wel konden gaan en dit deden de werneemsters dan ook.

Is de strijd van ons gerechtvaardigd ? Ja !!

En wij zullen U vertellen waarom !

Ongeveer 8 weken geleden legde het gehele personeel (vrouwelijk) ook het werk neer en de reden was toen net als nu, " Het inpakken van warme zeepvlokken".

Toen is aan ons, nadat er een onderhoud had plaats gevonden tussen de Bedrijfsleider, enkele meisjes en een Hoofdbestuurder der Algemene Bond van Werkers in de Chemische, Voeding- en Fabriekmatige Bedrijven, de stakersdagen uitbetaald en werd het werk hervat met de belofte van de firma Luiten, dat in het vervolg geen warme zeepvlokken meer ingepakt behoeft te worden.

Deze belofte is de firma niet nagekomen, terwijl zij weet, dat door het inpakken van warme vlokken, de gezichten van de meisjes stuk gaan en zelf bij het eerste conflict er een gehuwde vrouw was, die hiervan zweertjes in de neus heeft gekregen en zich anders dokters behandeling heeft gesteld.

De werkneemsters van de firma Luiten, staan op dit standpunt:

Zij willen onmiddellijk het werk hervatten, indien zij koude zeepvlokken krijgen in te pakken en dan de uitspraak afwachten van de Arbeidsinspectie, die inmiddels door haar verzocht is om de toestanden waaronder zij werken, in ogenschouw te nemen.

De directie van de firma Luiten, is hiervan op de hoogte gesteld, doch zij wil hierop niet ingaan, hetgeen de werkneemsters om de staking voort te zetten.

Deze maand zag een beperkt aantal stakingen van kleine omvang.

NV Herenkledingbedrijf Boekman & Zoon.

Hier brak op 27.1.50 een staking uit, waaraan 40 man van het 100-kop-pige personeel deelnam. Het was de jeugd onder 23 jaar, die 5% loonsverhoging eiste en, vermoedelijk om de zaak ook bij de anderen sympathiek te maken, tevens optrekking voor de ouderen tot 10% wilde. Het ANJV zegde steun toe. Een motie tegen de oorlogspolitiek van de regering en sympathie met de houding der havenarbeiders om wapens niet te lossen, werd aangenomen. Dit was in een vergadering van 30.1.50.

Op 3 Februari werd door de EVC-Jeugd en het ANJV vanaf 4 punten in de stad een steuninzameling georganiseerd, die naar zeggen f 400.- opbracht. Dit werd aan de stakers afgedragen.

Een samenscholing van stakers werd op 4.2.50 aangemaand tot doorlopen, waaraan een vrouw weigerde te voldoen en de betrokken agent het woord "snotneus" toelispelde, waarin deze aanleiding zag om haar aan te houden. Toen kwam er een man, die zowel agent als vrouw een zetje gaf, waardoor de vrouw kon ontkomen. De geweldenaar werd toen zelf in de kraag gegrepen en overgebracht. Het bleek de bekende communist Simon KORPER, (25.9.07) te zijn.

De door de stakers gestelde eis kon en mocht niet worden ingewilligd. Derhalve werd de staking op 6.2.50 opgeheven. Stond onder leiding EVC.

Kistenfabriek Ditmeijer.

Hier brak op 26.1.50 een kleine staking uit wegens ontevredenheid met het te lage loon, al zat de 5% er al in verdisconteerd. Ook uit ongenoegen met de mening van de directie, welke ontslagvergunningen had aangevraagd.

Geesist werd onmiddellijke intrekking van de ontslagen, verhoging van het loon tot f 48.-- plus f 2.-- kledingtoelage.

Deze staking werd op 3.2.50 geeindigd toen de directie bereid bleek, volgens De Waarheid van 4.2.50 om een deel der eisen in te willigen. Er zou f 2.-- kledingtoelage zijn toegezegd, de jongeren zouden enige gulden in loon vooruitgaan en de aangezegde ontslagen zouden worden ingetrokken. Het resultaat werd verkregen door "in eensgezindheid gevoerde actie".

Amsterdamse Kofferfabriek.

Op 3.2.50 verlieten 20 van de 30 man personeel de fabriek in verband met een loongeschil. Op 10.2.50 keerde men weer en op de oude voorwaarden. Staking onder leiding EVC.

Westersuikerfabriek.

De hier aan de gang zijnde go-slow actie werd al in het begin van deze maand afgebroken. Het be-reffende actiecomité, dat per pamflet om eenheid en gemeenschappelijk optreden had gevraagd, zag haar hoop in rook vervliegen. De normale productie bij de WSR bedraagt 26.000 zakken per week; dit aantal liep gedurende de actie terug tot 11.000 zakken, waardoor de arbeiders hun premie dierven en er al gauw genoeg van hadden. Een 40-tal EVC-ers bedankte voor hun vakvereniging en sloten zich aan bij de bij het NVV aangesloten Nederlandse Fabrieksarbeidersbond.

14

Hieronder bevond zich Marinus Hermanus PAAPE (1.6.02), die voordien een vooraanstaande plaats innam in de Chevofa-kern bij de WSR..

Het comité dat de actie bij de WSR leidde bestond uit:

Johannes Cornelis Jacobus van de BROEK (15.12.10), communist, die slechts ca. 5 maanden bij deze fabriek werkt en waarvan vermoed wordt dat hij voor het maken van stemming werd ondergeschoven;
Antoon GERRITSEN (19.4.12), eveneens communist, en een nog onbekende A. JANSEN.

Het correspondentie-adres van het actie-comité berustte bij de communistisch gezinde Lothar Egon van WIJNGAARDEN, Berlijn, 3.4.16, wonende Van der Hoopstraat 35-1. Hij werkt niet bij de WSR. Op 1.2.1950 liep van hem een aanvraag om overbruggingssteun bij Sociale Zaken.

Brederode's Bouwbedrijf.

De al maanden op het werk van deze firma gevoerde actie, die in wezen geen staking kan worden genoemd, doch een door de arbeiders zelf uitgekomen uitsluiting, is nu definitief verlopen. Het werk aan de Purmerweg is ook zonder de "stakers" klaar gekomen.

Het Actie Comité Bouwvakken, de stakingsleiding en de ABWB belegden op Vrijdagavond 24.2.50 in Bellevue een openbare vergadering onder het motto: "Wat leerde ons de staking bij de BBB?" De 150 man sterke aanwezigen werd geleerd dat de staking verloren was. Maar ook was geconstateerd dat de strijd voor de vrede onder de bouwvakkers nog niet erg groot was. Dus, vormt vredescomité's op de bouwvakken.

De aanwezigen bleken niet sterk onder de indruk van deze opheffing.

Al deze acties, waarbij voor sommige financiële hulp van het publiek was ingeroepen, maken meer de indruk van het aftasten der stakingsbereidheid. Hoewel het niet met zekerheid kan worden gezegd, lijkt het verloop van een en ander toch meer op een "afremmen" der acties, omdat men het van de zijde der organiserenden nog te vroeg vindt voor dagelijke acties.

=====

UITTREKSEL

Uit : OD 346

Naam: MAANDRAPPORTEN ZUID-HOLLAND

Voor : OD 169

Naam: ERKENDE STAKINGEN

Ag.nr: 92459

Afz. : verh. 5

datum: Aug. 50

Aard van het stuk: maandrapport over Aug. 1950

In de afgelopen maand colporteerden leden van de plaatselijke afdeling der CPN elke Zaterdagmiddag met het dagblad De Waarheid en het weekblad Voorwaarts in het centrum van de stad.

Op Woensdag 16 Augustus kwamen de leden van de CPN in besloten vergadering bijeen in café de "Oude Markt". Een onbekend gebleven districtsbestuurder trad als spreker op.

Gedurende de havenstakingen te Rotterdam heeft het in deze gemeente niet aan spanning ontbroken. Op Maandag 14 Augustus deelden twee leden van de EVC aan de arbeiders van het havenbedrijf "Vlaardingen Oost" in deze gemeente nummers van de extra editie van "de Waarheid" uit. Een tiental leden van de CPN colporteerden in de avond van die dag met dit blad in de stad. Op Dinsdagmorgen werden de nog resterende nummers aan de arbeiders van "Vlaardingen Oost" en aan die ieder die in het blad belangstelde, uitgedeeld.

Op Donderdag 17 Augustus deelden leden van de EVC aan de arbeiders van "Vlaardingen Oost" exemplaren van een pamflet uit. Op diezelfde dag te omstreeks 14.00 uur kwam een groep stakers uit Rotterdam naar Vlaardingen, teneinde een tweetal Rotterdammers, die bij "Vlaardingen Oost" zouden werken op te vangen. Er werkten echter geen Rotterdammers. Een 17-jarige Schiedamse jongen, die reeds maanden bij "Vlaardingen Oost" werkte, werd bij het huis gaan door een aantal stakers aangehouden. Zij dreigden bij hem de ruiten in te gooien, indien hij zich de volgende dag weer op zijn werk zou melden.

Diezelfde dag te omstreeks 16.30 uur vatte een groep van 50 stakers voor de ingang van het terrein van "Vlaardingen Oost" post. Aanvankelijk toonden zij zich zeer agressief en daar gevreesd werd, dat zij het terrein zouden bestormen, rukten een aantal politiemannen per overvalwagen uit, doch behoefden geen dienst te doen. De stakers deelden mede, dat de volgende dag het werk in Vlaardingen ook "plat" moest.

Vrijdagmorgen verscheen wederom een twintigtal stakers bij "Vlaardingen Oost". Zij hielden zich erg kalm. Die morgen werd het gerucht verspreid, dat een aantal stakers per boot de Vulcaanhaven te Vlaardingen zou invaren, om de arbeiders van "Vlaardingen Oost" tot staking aan te zetten. De invasie heeft echter niet plaats gehad.

Telkens wanneer zich Rotterdamse stakers in Vlaardingen bevonden, traden deze in contact met losse havenarbeiders, die bij "Vlaardingen Oost" kwamen horen of er nog werk was en er werden wel pogingen gedaan om de Vlaardingse arbeiders tot een solidariteitsstaking aan te zetten.

Uitgetr. door: vde

Op aanwijzing van: B

Aanvankelijk

Datum: 23-10-50

UITTREKSEL

Uit : OD 346 Naam: MAANDRAPPORTEN ZUID-HOLLAND
Voor : OD 169 Naam: ERKENDE STAKINGEN
Ag.nr: 92459 Afz. : verb. 5 datum: Aug. 50

Aard van het stuk: maandrapport over Aug. 1950

Aanvankelijk hadden zij geen schijn van succes, doch later waren er wel arbeiders die meenden dat het niet juist was om te blijven werken. De communist Hendrik BAKKER, geboren te Amsterdam, 10 Februari 1918, wonende Huijgensstr. 4 alhier, legde onder de arbeiders van de ploeg waarbij hij was ingedeeld een vrij grote activiteit aan de dag. Dezerzijds werd aan de directie van "Vlaardingen Oost" geadviseerd om Bakker voorlopig uit te rangeren, welk advies werd opgevolgd.

Vanaf Maandag 14 Augustus tot Maandag 21 Augustus zijn steeds enige agenten van politie in de omgeving van genoemd havenbedrijf aanwezig geweest. Zij behoeften nimmer op te treden.

De plaatselijke afdeling van de EVC heeft in deze affaire wel bijzonder weinig activiteit aan de dag gelegd. Nimmer werden er meer dan twee leden tegelijk gezien en deze deelden alleen maar pamfletten uit.

De besloten vergadering van de CPN was reeds aangekondigd voordat de havenstaking in Rotterdam uitbrak, zodat tussen deze vergadering en de havenstaking geen direct verband bestond.

In het nummer van het dagblad "Het Vrije Volk" van 23 Augustus komt onder het opschrift "waarschuwing" het volgende bericht voor:

"Het zgn. vredescomité (CPN) doet nog steeds pogingen, ook in Vlaardingen handtekeningen te verzamelen. Naar wij vernemen ontziet men zich daarbij niet ook minderjarige kinderen te laten tekenen op de lijst. Men blijve dus op zijn hoede voor deze zogenaamde vredes-propagandisten!"

De plaatselijke groep van Jehova getuigen belegde in de afgelopen maand elke Zaterdagavond een openluchtmeting. Telkens werden uitsluitend godsdienstige onderwerpen behandeld.

Uitgetr. door: vde

Op aanwijzing van: B

Datum: 25-10-50

143.

VERTROUWELIJK.

6.586.1886
65.5

OP KAART
A.D.I.
DAI:
PAR:

Datum: 20-9-50.

No S.57.

Wormerveer

6.516

Onderwerp: Uitgebroken staking bij de C.V.Promena Boon en Co te ~~Wormerveer~~.

Datum ontvangst bericht: 20-9-50.
 Betrouwbaarheid berichtgever: Betrouwbaar.
 Waardering bericht: Betrouwbaar.
 Medewerkende instanties: Geen.
 Tevens bericht gezonden aan: Geen.
 Ondernomen actie: Bijzondere waakzaamheid t.a.v. andere fabrieken.

22 SEP. 1950

ACD/ 93417

Op Woensdag 20-9-50 is te Wormerveer een staking uitgebroken onder het z.g. jeugdige personeel van de Chocoladefabriek C.V.Promena Boon en Co te Wormerveer. Naar aanleiding van het terzake ingesteld onderzoek kan het volgende worden gemeld.

Op Maandag 18-9-50 werd bij het uitgaan der fabriek aan de jeugdige arbeidsters en arbeiders een z.g.extra editie van "de Band" (een alhier onbekend blad) uitgereikt waarin werd medegedeeld dat het aan verschillende jeugdige arbeiders van in het stencil genoemde fabrieken gelukt was door een korte staking onmiddellijke uitbetaling der tweede 5 procent loonsverhoging te verkrijgen en werd aangedrongen eveneens een actie met dit doel te ontketenen.

Op dinsdag 19-9-50 vervoegde zich bij de personeelschef van genoemde fabriek een deputatie der jeugdige arbeiders die hem een lijst aanboden waarop stond vermeld "Het jeugdige personeel eist 5 procent loonsverhoging" welk opschrift was ondertekend door veel namen. Deze lijst is door de personeelschef niet aanvaard en aan de deputatie is medegedeeld dat in afwachting van de beslissing van het college van Rijksbemiddelaars, nog niet tot uitbetaling van de verhoging kon worden overgegaan maar dat dit zo spoedig mogelijk zou geschieden. De deputatie bestond uit 2 jeugdige arbeiders genaamd G.SMIT en O.van Leeuwen en twee arbeidsters, genaamd P.v.d.Hilst en J.Claasen. Beide eerstgenoemde zijn afkomstig uit Wormerveer en staan alhier bekend als leden van het A.N.J.V. terwijl beide laatstgenoemde waarschijnlijk uit Amsterdam afkomstig zijn.

Hedenmorgen zijn daarop 51 jeugdige arbeiders in staking gegaan en hebben zich niet in de fabriek gemeld. Onder leiding van voornoemde G.SMIT is in cafe Dik aan de Marktstraat alhier door de stakers een korte vergadering gehouden. Naar buiten werd geen activiteit opgemerkt. Ook op de fabriek bleef alles rustig en werd op deze staking niet openlijk geageerd. Een gedeelte der jeugdige arbeiders bleef aan het werk. Tengevolge van bovenvermelde actie moesten enige afdelingen der fabriek worden stilgelegd. Het is gebleken dat een gedeelte der stakende arbeiders niet durfde te gaan werken omreden zij reeds waren bedreigd een pak slaag te zullen krijgen wanneer zij zulks deden.

Hoewel zulks op heden nog niet is geschied, moet worden aangenomen dat getracht zal worden de jeugdige arbeiders op de andere alhier gevestigde fabrieken over te halen eveneens met dezelfde eisen te gaan staken. Nauwkeurig toezicht zal hier op worden gehouden.

De actie gaat alhier kennelijk uit van de plaatselijke Afdeling van het A.N.J.V. en is mogelijk in elkaar gezet door eerder genoemde G.SMIT. Het eerder bedoelde stencil is door bedoeld bestuur uitgegeven.

E I N D E .

60421.

143.

VERTROUWELIJK.

Datum: 27-9-50.

No: S.63/50.

NIET O.K.
ACDI L F
DAI: 4
PAR:

Onderwerp: Verloop en beëindiging staking jeugdige arbeiders bij de C.V. Promena Boon en Co te Wormerveer.

20 SEP. 1950

ACDI 93754

Datum ontvangst bericht: 27-9-50.
 Betrouwbaarheid berichtgever: Betrouwbaar.
 Waardering bericht: Betrouwbaar.
 Medewerkende instanties: Geen.
 Tevens bericht gezonden aan: Geen.
 Ondernomen actie: Geen.

*Wormerveer 6.426
6.35
Co 931417*

In aansluiting op het dezerzijds verzonden bericht No S.57/50 d.d.20-9-50 betreffende de staking bij de C.V.Promena Boon en Co te Wormerveer, kan worden medegedeeld dat deze staking op 27 September 1950 is geëindigd. Betreffende het verloop van deze staking wordt het volgende gemeld. De staking breidde zich in de loop van 20-9-50 uit tot 61 jeugdige personen. Reeds spoedig bleek dat de stakers daadwerkelijke steun ontvingen van het plaatselijk bestuur der E.V.C. Aanvankelijk was als vergaderplaats het café van W.Dik aan de Marktstraat te Wormerveer in gebruik maar, waarschijnlijk tengevolge van de hoge daaraan verbonden kosten, werd het E.V.C.kantoor als centraal punt voor de stakers aangewezen. In de loop van 21-9-50 werd van E.V.C. zijde aan de Directie van eerder genoemde fabriek verzocht aan een of meerdere bestuurders een onderhoud toe te staan teneinde de eisen der stakers te bespreken. Dit is door de Directie geweigerd. In de loop van de middag is op diezelfde datum het eerder genoemde stakingscomité door de Directie ontvangen. De eis der stakers bleef aanvankelijk bij een loonsverhoging van 5 procent over de gehele linie. De Directie verklaarde zich hiertegen en deelde aan het comité mede dat geen andere verhoging aan de stakers zou worden uitbetaald dan door het college van Rijksbemiddelaars was toegestaan t.w. voor personen van 23 jaar 5procent met een minimum van 4 cent per uur. voor personen van 22 en 21 jaar 5 procent zonder genoemd minimum. voor personen van 20 en 19 jaar 4 procent. voor personen van 18 en 17 jaar 3 procent. voor personen van 16 en 15 jaar 2 procent voor personen beneden de 15 jaar geen verhoging. Intussen hadden zich op 21-9-50 een twaalftal stakers weer voor arbeid gemeld tegen de nieuwe arbeidsvoorwaarden. Op 22-9-50 werd door de stakingsleiding aan de Directie medegedeeld dat alle stakers zich bereid verklaarden weer aan het werk te gaan mits de dagen dat door hen was gestaakt volledig werden uitbetaald. Dit voorstel werd door de Directie niet aanvaard, terwijl aan de stakers op 23-9-50 werd medegedeeld dat zij als ontslagen werden beschouwd. Op Maandag 25-9-50 vervoegden alle stakende personen zich aan de fabriek en deelden mede dat zij het werk onverwijld wilden aanvagen tegen de nieuwe voorwaarden, tenzij de Directie ~~niemand~~ van hen zou ontslaan. De directie stelde hierbij als eis dat elk der stakers zich afzonderlijk bij de personeelchef zou melden, waar hij of zij dan de voorwaarden konden vernemen waarop aan het werk zou kunnen worden gegaan. De stakers weigerden dit voor het grootste gedeelte en slechts vier van hen hebben zich aanvankelijk gemeld en werden weer aangenomen. De stakers vertrokken daarop weer en hebben vervolgens een vergadering gehouden in eerder bedoeld E.V.C.gebouw. In de loop van de dag en gedeeltelijk op 27-9-50 hebben alle stakers zich afzonderlijk aan de fabriek gemeld en het werk hervat. Tijdens de staking is aan de stakers boven de 20 jaar een bedrag groot f.15 per persoon uitbetaald terwijl de personen van 20 jaar en jonger f.10- ontvingen. Clandestien werd hiervoor f.300- door middel van lijsten opgehaald, terwijl de rest door de stakingskas van de E.V.C. werd bijgepast. Een der collectanten werd dezerzijds geverbaliseerd. Ongeregeldheden deden zich tijdens de staking niet voor.

EINDE.

60421.

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

's-Gravenhage, 6 November 1950

No.: B93417

n.a.v. schr. van Wormerveer 93417 z.Co

o.v. Leeuwen.

D I E N S T G E H E I M

IIIIa/h 3

Hiermede moge ik U verzoeken mij in kennis te willen doen stellen met de volledige personalia van O. van LEEU WEN, genoemd in U wbrief van 20.9.1950 no. S.57.

d HET HOOFD VAN DE DIENST
namens deze:

Aan de Heer
Korpschef van Politie
te
W O R M E R V E E R.

Ontv. bew: _____
Rappel : _____ *6/2.51*
Antwoord : *96886*

E. L. van Laere

I.D.No.973

Vertrouwelijk

Ond.Staking N.V.C.Jamin.

6.582.1
05.26

6.358.2
05.26

6.426
OPKAART
ACD/uk
DAT: 20-10-50
PAR: Pj

7 SEP 1950
28 SEP. 1950
ACD/ 93706

Omtrent de op Donderdag, 21 September 1950 in het bedrijf der N.V.C.Jamin, hier gevestigd Hugo de Grootstraat 41, onder de meisjes uitgebroken staking, welke aanvankelijk circa 480 deelnemers telde en welk conflict door het algemeen hervatten van het werk op Maandag, 25 September 1950 werd beëindigd, wordt het volgende bericht:

R'dum

In "de Waarheid" van 14-9-1950 verscheen een artikel, waarin wel ongeveer alle grieven, welke deze meisjes zouden kunnen hebben, breed werden uitgemeten en aangezet werd tot strijd voor betere arbeidsvoorwaarden.

Actie van de
Vogelaar
ok, ca/pa

Woensdag, 20 September 1950 werd op instigatie van de E.V.C. -Vogelaar, Frederik, geb. 12-2-1922 te Rotterdam (bekend) had die dag de meisjes aan de fabriekspoort toegesproken - door de meisjes reeds gedurende enige uren het werk neergelegd en aan de directie de eis gesteld om de premie van f.5.-- per week, gesteld op het regelmatig en op tijd op het werk verschijnen, goed gedrag tijdens het werk, enz. af te schaffen en om te zetten in vast loon.

De directie zegde toe de volgende dag (Donderdag 21 September) haar beslissing hieromtrent kenbaar te zullen maken.

Donderdag, 21 September 1950 werden vanwege de E.V.C., voor de aanvang van het werk, aan de fabriekspoort pamfletten, waarvan een exemplaar is aangehecht uitgegeven.

Circa 480 meisjes bleven buiten de fabriek, waardoor de staking een feit was.

Vogelaar, Frederik, voornoemd, sprak hun weer toe en werd door de politie verwijderd. Die dag werden in het inmiddels door de E.V.C. gehuurde zaaltje aan de Vlietstraat no.27 alhier, 2 besloten bijeenkomsten voor de staaksters gehouden, één in de voor-middag, bezocht door circa 175 meisjes en één in de namiddag, bezocht door circa 375 meisjes.

Zij stonden onder leiding van de E.V.C.-bestuurders: Nooter, Hendrikus Jacobus, geb. 20-11-1920 te Amsterdam (bekend); Dorchain, Leopoldus, geb. 15-10-1902 te Rotterdam (bekend); en Vogelaar, Frederik, voornoemd.

Een stakingsleiding, bestaande uit 4 meisjes werd geformeerd en steunlijsten en stempelkaarten werden uitgereikt. Tevens werd besloten de volgende morgen bij de fabriekspoort te posten.

Deze zelfde dag (Donderdag, 21 September 1950) waren uiteraard ook de vertegenwoordigers der Uniebonden ten tonele verschenen, die in de namiddag in gebouw "ODEON" aan de Gouverne-straat alhier de staaksters in vergadering bijeenriepen. De bijeenkomst werd door circa 200 meisjes bezocht.

Nadat door de N.V.V.-bestuurder Schrader, G.W., het standpunt van de Unie-bonden was uiteengezet, werden de grieven en misstanden in het bedrijf door een met moeite daartoe verlokke staakster naar voren gebracht.

/straffen

De grieven culmineerden wel in de door de meisjes afgekeurde manier, waarop werden uitgedeeld, welke meestal verlies van f.5.-- wekelijkse premie tengevolge hadden.

Nadat van Unie-bondszijde was verzekerd, dat de directie van Jamin bereid was de stakingsdagen door te betalen, kwam men overeen het werk de volgende Maandag te hervatten, evenwel onder voorwaarde, dat van de zijde dezer vakorganisatie bij de directie zou worden aangedrongen op een betere verdeling van de snipperdagen en de toevoeging aan het loon van de helft van de wekelijkse-

wekelijkse premie van f.5.--,terwijl de andere helft (dus f.2.50) als premie gehandhaafd zal worden.

Men besloot tevens unaniem de vergadering 's-avonds door de E.V.C. te houden, niet te bezoeken.

Deze E.V.C.-vergadering werd uiteraard die avond toch gehouden en zelfs bezocht door circa 140 meisjes, toegesproken door Nooter, Hendrikus Jacobus, voornoemd, die o.a. suggereerde, dat de directie van Jamin door de bemoeienissen van de E.V.C., nu wel bereid zou zijn de 5% loonsverhoging uit te betalen. (Deze bereidheid was overigens al enige dagen tevoren door de directie bekend gemaakt.)

Ook hier werd besloten de volgende Maandag weer aan het werk te gaan. Opgemerkt wordt, dat op de 1e stakingsdag circa 20 meisjes bleven werken, welk aantal zich op de 2e stakingsdag en de daarop volgende, uitbreidde tot circa 140. Ongeregeldheden deden zich niet voor.

Een afschrift van "de stakingsleiding", waarin "de overwinning" wordt bezongen, is aangehecht.

Dat men deze "overwinning" zal trachten uit te buiten moge blijken uit een vanwege de dagelijkse leiding van het A.N.J.V., district Rotterdam, bij de "Stereo"-fabrieken in de Gouvernestraat alhier uitgegeven pamflet -waarvan afschrift is aangehecht- en uit pogingen van vooral Vogelaar, Frederik en Lodewijk, Johan Martinus, geb. 1-12-1891 te Amsterdam, E.V.C.-bestuurder, wonende te Amsterdam, Argonaudestraat 28, om het jeugdige personeel van de N.V. Chocolade- en Suikerwerkenfabriek v.h. Beukers en Rijnke, Willebrordusstraat 130 te Rotterdam voor hun ideeën te winnen.

Een aangehecht afschrift van een pamflet spreekt eveneens van die pogingen. De daarin aangekondigde vergadering is eveneens zij het vooralsnog zonder tot het door de E.V.C. gewenste resultaat te leiden -gehouden. (EINDE).

Aan B.V.D. en P.G.

*Hand
ok
ca pag*

*N.P.
K.*

A f s c h r i f t .

G R O T E O V E R W I N N I N G B E R E I K T

Aan de stakende vrouwen
en meisjes van JAMIN.-

Met grote vreugde kan worden gezegd, dat wij onze staking gewonnen hebben.

Thans heeft de directie door middel van het Uniebondsbestuur laten weten,
dat,

NAAST DE UITBETALING VAN DE RUIM 5% LOONSVERHOOGING,
DE SNIPPERDAGEN IN 'T VERVOLG VRIJ GENOMEN KUNNEN WORDEN,

dat,
EEN VERBETERING INZAKE DE f.5.-- PREMIE TOT STAND ZAL WORDEN GEBRACHT,

dat,
ER UIT EN DOOR HET PERSONEEL EEN PERSONEELSKERN GEKOZEN ZAL WORDEN,

dat, SOEPELER INSTRUCTIES AAN DE FABRIEKSDOKTER GEGEVEN ZULLEN WORDEN;

dat, DAT DE JUFFROUW IN DE BAKKERIJ, die zo goed meisjes voor straf in de
hoek zette e.d., DOOR EEN ANDER WORDT VERVANGEN,

dat,
WANNEER DE VROUWEN EN MEISJES a.s. MAANDAG AAN HET WERK GAAN, HET
LOON OVER ALLE STAKINGSDAGEN ZAL WORDEN DOORBETAALD? OOK DE PREMIE.

DIT BETEKENT, DAT WIJ, DANK ZIJ ONZE EENS-
ZINDE STRIJD, EEN GROTE OVERWINNING HEBBEN
BEHAALD EN DAT DE DIRECTIE IS GECAPITULEERD.

De vergadering van staaksters, die gisteravond in "Odeon" plaats
vond onder de leiding van de stakingsleiding en waarbij ook de B.V.C. aan-
wezig was, heeft dan ook met grote vreugde van de mededelingen van de
directie kennis genomen en heeft

MET ALGEMENE STEMMEN BESLOTEN, ALS
EEN MAN a.s. MAANDAG HET WERK TE
HERVATTEN; OP VOORWAARDE VAN DE
DOOR DE DIRECTIE GEDANE MEDEDELINGEN.

Wij kunnen zeggen, dat in ons bedrijf nog nooit zo'n grote overwin-
ning is bereikt en dat wij dus met voldoening onze staking kunnen eindigen.
Thans is het onze plicht, om er met elkaar voor te zorgen, dat ook de ande-
re nog bestaande klachten in het bedrijf worden opgelost. Daarom zullen
wij in de kern de beste vrouwen en meisjes moeten kiezen.

Vrouwen en meisjes, indien wij onze EENHEID bewaren en bereid zijn
voor onze rechten te blijven opkomen, ZULLEN A L L E ONRECHTVAARDIG-
HEDEN UIT HET BEDRIJF VERDWIJNEN.

De stakingsleiding.-

Rotterdam, 25 Sept. 1950

Aan het jeugdige Personeel
werkzaam bij de firma
Beukers & Rijnke te R'dam

W.M.,

Door de vele acties die er door de arbeiders en arbeidsters in de bedrijven gevoerd zijn was de Nederlandse regering gedwongen een loonsverhoging van 5% toe te staan per 1 September 1950.

Deze 5% loonsverhoging werd echter alleen verplicht gesteld voor mannelijke en vrouwelijke werknemers van 23 jaar en ouder.

Het vrouwelijke personeel van de firma C. Jamin alhier nam met deze regeling van de regering, die er wederom op naar kwam dat de jeugd van de 5% verstoken zou blijven, geen genoegen.

Het was de druppel die de maat bij hen deed overlopen daar er reeds grote ontevredenheid onder hen bestond over de lage lonen, de willekeur die er betracht wordt en vele andere grieven die er in het bedrijf aanwezig zijn.

Het vrouwelijk personeel stelde dan ook de volgende eisen, die het door middel van een delegatie aan de directie liet kenbaar maken:

- garandering van de f 5,- premie (die om 't minste geringste werd ingehouden)
- het nemen van snipperdagen naar eigen keuze / den
- uitbetaling van 5% loonsverhoging voor het gehele personeel over grondloon en premie gerekend

en op Dondendag 21 Sept. j.l. gingen 480 vrouwen en meisjes voor deze eisen in staking.

De staking, die alleen werd ondersteund door de CHE-VO-FA, aangesloten bij de E.V.C. en niet door de Unie-bonden die aan de regering gebonden zijn, werd een VOLLEDIGE OVERWINNING.

De volgende successen hebben de vrouwen en meisjes weten te behalen:

- dat: **NAAST UITBETALING VAN DE RIJM 5% LOONSVERHOOGING DE SNIPPERDAGEN VOORTAAN VRIJ MOGEN WORDEN GENOMEN.**
- dat: **EEN VERBETERING INZAKE DE f.5,- PREMIE TOT STAND ZAL WORDEN GEBRACHT.**
- dat: **ER UIT EN DOOR HET PERSONEEL EEN PERSONEELSKERN GEKOZEN ZAL WORDEN.**
- dat: **SOEPELER INSTRUCTIES AAN DE FABRIEKSDOKTER GEGEVEN ZULLEN WORDEN**
- dat: **DE JUFFROUW DIE IN DE BAKKERIJ ZO GOED MEISJES VOOR STRAF IN DE HOEK ZETTE e.d. DOOR EEN ANDER WORDT VERVANGEN**

Z.O.Z.

Z.O.Z.

Z.O.Z.

vervolg

dat: WANNEER DE VROUWEN EN MEISJES MAANDAG 25 SEPTEMBER 1950 (= HEDEN) HET WERK GAAN, HET LOON OVER ALLE STAKINGS-DAGEN ZAL WORDEN DOORBETAALD, OOK DE PREMIE.

Deze overwinning was een ernstige slag tegen de verarmingspolitiek van de Nederlandse regering en die gericht is op oorlogsvoorbereiding.

De actie bij Jamin had mede tot gevolg dat de directie van de firma Paul C. Kaiser haar personeel een loonsverhoging van f. 2,50 moest geven, kennelijk om te voorkomen dat de strijd ook naar haar bedrijf zou overslaan.

Het jeugdige personeel van de firma "De Heer" alhier, fabriek van Choc. en biscuit, stelde Zaterdag j.l. mede geïnspireerd door de successen bij Jamin de eis van: "ook wij moeten de 5% anders zullen we er de strijd voor inzetten". NOG DEZELFDE DAG WERD BEKEND GEMAAKT DAT DE 5% OOK AAN DE JEUGD ZAL WORDEN BETAALD MET TERUGWERKENDE KRACHT VANAF 1 SEPTEMBER 1950.

Wat er door de jeugd van Jamin en De Heer is bereikt, kan ook door de jeugd van Beukers & Rijnke worden bewerkstelligd.

Ook zij moet de dwingende eis bij de directie op tafel leggen: "hier met de VIJF PROCENT voor de jeugd, die de regering ons niet toekent."

De tijd is daarvoor thans gunstiger dan ooit.

De CHE-VO-FA, aangesloten bij de Eenheidsvakcentrale, wil er mede toe bijdragen dat ook de jeugd van B.&R. de haar toekomende 5% loonsverhoging krijgt en roept daarom het jeugdige personeel op tot het bijwonen van een korte Vergadering, die zal plaats vinden

+ MAANDAG 25 SEPT. 1950 (= h e d e n) +

+ in de zaal van Café Restaurant B e l v é d è r e +

+NOORDSINGEL nr. 39..... "

+ direct na afloop van de werktijd. +

*de jeugd
50 sed*

Het Bestuur van de "CHE-VO-FA", aangesloten bij de EVC wekt alle jeugdige arbeiders (-sters) in hun eigen belang op deze hoogst belangrijke vergadering bij te wonen.

NIEMAND VAN DE JEUGD MAG ONTBREKEN !!!
TOT VANAVOND, NA AFLOOP VAN DE WERKTIJD DUS !!!

Het Bestuur.

*Dit was samenvatting werd besproken op 20.9.50, het
nu 2e deel, met gericht aan het personeel van de
fabriek als een vorm van de Wollen. Beukers & Rijnke*

*Rtecom 20.9.50
de op de Polak
Tohr. sijbenid.*

Rotterdam 23 September 1950

AAN DE JONGE FABRIEKARBEIDSTERS.

Het bekende spreekwoord "Beter een half ei dan een lege dop" gaat deze keer niet op. Zo dachten tenminste de meisjes van Jamin erover. Met de dag voelen wij als arbeidersjeugd, dat de heren ondernemers ons steeds harder willen laten werken en minder ontspanning en loon gunnen.

Wanneer wij s' avonds de fabriek verlaten, voelen wij steeds meer, dat er minder geld over blijft voor ontspanning, zoals film, dansen enz.

Als gevolg van deze voor ons als arbeidersjeugd bijna onhoudbare toestand heeft het fabriekspersonaal van C. Jamin na een korte proteststaking op DINSDAG 19 September eergisteren ten getale van 460 meisjes en vrouwen het werk voor de volgende eisen neergelegd.

1. 5 % Loonsverhoging
2. Vrije keuze van snipperdagen (2 ervan mocht men zelf bepalen, doch de anderen werden door de directie vastgesteld, waarbij deze dan in de regel op Zaterdag gegeven werden.)
3. Omzetting van de F.5.-- premie in vast loon. (Deze premie kon door de directie, indien zij het wenste, ingehouden worden, wanneer bijvoorbeeld een meisje luidruchtig was geweest, of te veel beoordeling van de cheffin haar plichten niet nagekomen had. Hierdoor kon met de grootste willekeur deze premie worden ingehouden.

Op de gisteren gehouden staaksterversgadering werd onder enthousiasme bekend gemaakt, wat na onderhandelingen tussen de staaksterversleiding en de directie was bereikt, n.l. :

1. Gemiddeld 7% loonsverhoging voor alle meisjes,
2. Vrije keuze van snipperdagen,
3. Er wordt een fabriekskern gekozen,
4. De dokter krijgt soepeler instructies,
5. Het boezichthoudend personeel, dat zich onhebbelijk gedraagt wordt verwijderd.

Als klap op de vuurpijl werden de stakingsdagen door de directie uitbetaald.

HIFRUIT BLIJKT DUS WAT DEZE JEUGDIGE ARBEIDSTERS DOOR EENHEID HEBBEN BEREIKT !!!!!

MAKERS, WAT ZIJ BEREIKT HEBBEN KUNNEN O O K JULLIE BEREIKEN.

Gezien de reeds bereikte resultaten zoals bij C. Jamin, Paal C. Kaiser en vele andere bedrijven, is thans OOK VOOR JULLIE het juiste ogenblik aangebroken om voor de zelfde eisen in strijd te gaan.

Bespreek deze rechtvaardige eisen met elkaar, kies uit jullie midden een aantal kameraden, die jullie wensen aan de directie overbrengen en er op aandringen dat deze verlangens ook in jullie eigen bedrijf verwerkelijkt worden.

WEEST ER ALLEN VAN OVERTUIGD, DAT A L L E E N EEN EENSGEZINDE STRIJD OOK VOOR J U L L I E VERBETRING BRENGEN ZAL !!!!!

Dagelijkse leiding
A.N.J.Vv
Distr. Rotterdam.-

ALG. BOND VAN WERKERS IN CHEM., VOEDING- & FABRIEKMATIGE BEDRIJVEN
(CHE-VO-FA) afd. Rotterdam--Secr. HEEMRAADSINGEL 185--Tel. 36133.

Rotterdam, 21 Sept. 1950

Aan alle arbeiders (-sters)
werkzaam bij de firma C. Jamin

W.M.,

Het jeugdige personeel van de firma C. Jamin is een actie begonnen om de "willekeur-premie" tot vast loon te krijgen alsmede voor 5% loonsverhoging.

Het heeft haar eisen middels een delegatie aan de directie kenbaar gemaakt en er kracht achter gezet door de machines enige tijd stop te zetten en de lopende band een poos op non-actief te stellen.

De Algemene Bond van Werkers in Chemisch-, Voeding- & Fabriekmatige Bedrijven aangesloten bij de EVC erkent volkomen de redelijkheid der gestelde eisen daar enerzijds de winsten van de firma Jamin enorm zijn en anderzijds de koopkracht van de arbeiders en niet minder van de jeugd gestadig daalt door de voortdurende prijsstijgingen.

De jeugd van de firma C. Jamin meent terecht dat ook zij recht heeft op 5% loonsverhoging, (met een minimum van 4 cent per uur) daar voor haar de artikelen die ze in de winkels kopen moet met een even groot bedrag in prijs stijgen als voor de ouderen.

De Algemeen secretaris van het N.V.V., de heer Ad Vermeulen heeft onlangs verklaard te betreuren dat de 5% die door de regering was toegestaan niet voor "alle arbeiders" gold, doch alleen voor arbeiders (-sters) van 23 jaar en ouder.

De jeugd werkzaam bij de firma Jamin eist dus datgene op wat mede door de Unie-organisaties als gerechtvaardigd werd beschouwd, nl. de 5% loonsverhoging ook voor de jeugd.

De jeugdige arbeiders (-sters) bij Jamin die lid zijn van het N.V.V., C.N.V. of K.A.B. dienen van hun organisaties te eisen dat deze de door het jeugdige personeel van Jamin gestelde rechtvaardige eisen ondersteunen.

Dat deze inderdaad rechtvaardig en voor inwilliging vatbaar zijn blijkt o.m. uit het volgende:

Bij de firma's Albert Heyn en Verkade uit de Zaanstreek heeft een meisje van 14-jaar een aanvangsloon van f 18,82, dat geleidelijk half-jaarlijks oploopt tot een loon van f 36,50 op 23-jarige leeftijd; terwijl er tevens geld voor het spaarfonds wordt gestort door de directie. Een en ander met goedkeuring van het College van Rijksbemiddelaars.

Welk verschil de lonen van de meisjes bij Albert Heyn en Verkade met die welke bij Jamin verdient worden uitmaken kan iedereen uitrekenen.

Jeugdige arbeiders laat U niet door de directie met een kluitje in het riet sturen (bijv. met een regeling van 2%, 3% en 4% loonsverhoging naar gelang de leeftijd.)? maar EIST DE U RECHTMATIG TOEKOMENDE 5% LOONSVERHOOGING.

Oudere arbeiders, ondersteunt de actie van de jeugd in het bedrijf en eist mede voor hen de 5% loonsverhoging!!!

W e e s t s o l i d a i r !!!

De jeugd van de firma C. Jamin kan verzekerd zijn van de volledige ondersteuning in haar eis door de Algemene Bond van Werkers in Chem., Voeding- & Fabr. Matige Bedrijven aangesloten bij de EVC.

Het Pl. Bestuur
F. Vogelaar (secr.)

Betreft: Staking bij de N.V. Albert Heijn te Zaandam

No. 93/51

Bijlage: 2 karthotheekkaarten

6.426
6.35

10 APR. 1951
ACD/10/116

Zaandam

Bl. Hlad is ...

D I E N S T G E H E I M

OP KAART
ACD/4/10
DAT: 28/4-51
PAR: 6/3

Op Dinsdag 3 April 1951 te 12.45 uur is onder het personeel van de Firma N.V. Albert Heijn te Zaandam een staking uitgebroken. Het totale personeel telt ongeveer 650 leden. Hiervan zijn ongeveer 400 personen in staking gegaan, waarvan ongeveer 225 meisjes (inpaksters) en 175 mannen (meest jongere arbeiders).

De aanleiding tot het conflict is gelegen in het feit, dat de directie geen vertrouwen meer heeft in de sinds 1945 bestaande bedrijfskern. Deze kern bestond uit 11 leden, waarvan 7 leden behoorden tot de E.V.C. en de overige 4 tot de Uniebonden.

Toen op of omstreeks 21 Maart 1951 door de regering en de Stichting van de Arbeid overleg werd gepleegd aangaande een nieuwe loonronde (3e 5%), eiste voornoemde kern onmiddellijke uitbetaling van 5% loonsverhoging. De directie nam het standpunt in, dat looneisen liggen op het terrein van de vakbeweging en dat een kern zich slechts kan bezighouden met bedrijfsaangelegenheden. Ontbinding van de kern (op 31-3-51) bracht onrust onder het personeel teweeg, waarna de vicevoorzitter van de kern, genaamd J. Vlietman, geboren 23-3-1919 te Amsterdam en wonende Houtrijkstraat 5 huis te Amsterdam, opwekte om in staking te gaan. Enige kernleden begaven zich naar de directie en stelden hun eis: "Erkenning van de oude kern". De directie wenste niet af te wijken van artikel 2 van het kernreglement: Samenwerking, gebaseerd op wederzijds vertrouwen. Nogmaals wees de directie erop, dat de kern geen looneisen kon stellen. Toen dit bekend werd legde een groot deel van het personeel het werk neer. Dit was op 3 April 1951. Het grootste deel van het personeel, dat in staking was gegaan en dat te Amsterdam woonachtig is, is hierna naar huis gegaan.

De Uniebonden hebben zich tot op heden met deze staking niet bemoeid. Onmiddellijk stelde zich echter de E.V.C. achter deze staking.

Op Woensdag 4 April 1951 tussen 9.00 uur en 12-00 uur waren ongeveer 350 staaksters en stakers in vergadering bijeen in "Ons Huis" te Zaandam. Een stakingscomitee werd opgericht en een delegatie begaf zich naar de directie teneinde haar te bewegen de kern wederom aan te stellen. De directie wenste de delegatie toen echter niet te ontvangen. In de middaguren werd dan ook besloten de staking voort te zetten. De stakers werden allen ingeschreven en in het bezit gesteld van een stakerskaart en tevens van een steunlijst.

Op Donderdag 5 April 1951 van 14-00 uur tot 16-00 uur werd eveneens in "Ons Huis" te Zaandam, door de E.V.C. een filmvoorstelling georganiseerd, bij wijze van recreatie van

*Stadskraan bij
Staking N.V. Albert
Heijn te Zaandam
die op 3-4-51
uitbrak.
Aand. O. K.*

PD 14814 X | X |

de stakers. Namens de stakingsleiding werden eerst enige medede-
 lingen gedaan, omtrent de tijdsindeling voor het afstempelen van
 de stakerskaarten, dat met ingang van 6 April 1951 voor de stakers
 zal worden ingevoerd. Hierna werden vertoond een Russische sport-
 film, alsmede de Russische of Hongaarse film "In naam van het Le-
 ven", een film, die enige jaren geleden door het toenmalige "Radio
 Werkend Nederland" aan de Centrale Commissie ter keuring werd
 aangeboden. Bedoelde film werd toen goedgekeurd met het praedi-
 caat "boven 14 jaar". De voorstelling werd bijgewoond door onge-
 veer 300 stakers, waarvan tijdens de voorstelling een 20-tal de
 zaal verliet. Overigens had de bijeenkomst een rustig verloop.

Op Donderdag, 5 April 1951 was door de CHEVOFA (EVC) een
 besloten vergadering belegd voor de ouders van de stakende jon-
 gens en meisjes van de N.V. Albert Heijn te Zaandam, in het ge-
 bouw "de Leeuw", Valkenburgerstraat 149 te Amsterdam. Aanwezig
 waren daar ongeveer 25 personen (zaalcapaciteit 250). Deze ver-
 gadering die aanvankelijk om 20.00 uur zou beginnen werd te om-
 streeks 20.30 uur geopend door J. VLIETMAN voornoemd. Spraker
 zette op gebrekkige wijze uiteen, wat de aanleiding tot het con-
 flict was. Vlietman deed het voorkomen, alsof de eis van 5 % loons-
 verhoging was gesteld voor personen beneden de 23 jaar. Kennelijk
 werd door hem verzwegen, dat de eis tot 5 % loonsverhoging door
 het stakingscomité voor elke arbeider werd gesteld. Hij betoogde
 voorts dat in een toekomstige oorlog Nederland, België en Frank-
 rijk bufferstaten zouden worden. Engeland en Amerika hadden, vol-
 gens spreker, in de jongste oorlog niets anders gedaan, dan de
 burgerbevolking van Duitsland gebombardeerd. Fabrieken en belang-
 rijke gebouwen werden opzettelijk gespaard. In een toekomstige
 oorlog moesten de Nederlanders er rekening mede houden, dat de
 arbeider dan opnieuw zou worden gebombardeerd en opnieuw het kind
 van de rekening zou worden. Spraker zei vervolgens, dat iedere cent
 loonsverhoging, die de arbeider van de regering kon afdwingen ten
 koste ging van het bewapeningsprogramma. Door voortdurend te
 strijden voor loonsverhoging zou de regering gedwongen worden het
 bewapeningsprogramma te verminderen. Hij waarschuwde de aanwezige
 ouders hun kinderen vooral op het hart te drukken, dat zij de na-
 men van de leden van het stakingscomité aan niemand bekend mochten
 maken. Voor de politie en voor de directie van de N.V. Albert Heijn
 was het van groot belang om dit te weten. Het stakingscomité be-
 stond, volgens Vlietman, uit zeer betrouwbare mensen. Hij versprak
 zich echter, toen hij mededeelde, dat het stakingscomité bestond
 uit de 7 leden van de voormalige kern. Ook deze vergadering verliep
 rustig en van enig enthousiasme was geen sprake. De vergadering
 eindigde te omstreeks 22.15 uur.

Volgens de ten dienste staande gegevens bestaat het stakings-
 comité uit:

- 1e. Johannes Lambertus NAK, geboren 28 Juni 1901, te Amsterdam
 theemenger, wonende te Zaandam, aan de Meidoornstraat 7,
 voorzitter;
- 2e. J. VLIETMAN, geboren 23 Maart 1919, te Amsterdam, wonende te
 Amsterdam, aan de Houtrijkstraat No. 5 hs, vice-voorzitter;
- 3e. Reinier van HOUTEN, geboren 29 April 1895 te Koog aan de
 Zaan, pakhuisknecht, wonende te Zaandam, aan de Plataanlaan
 No. 7;
- 4e. J. STOFFER, geboren 20 April 1922 te Elburg, wonende te
 Zaandam, aan de Zuider Kerkstraat No. 16;
- 5e. H. B. BURGEMEESTER, geboren 27 September 1922, wonende te
 Amsterdam, aan de Lijnbaansgracht 159 III;
- 6e. Gerrit Johannes KOKKES, geboren 13 Juli 1924 te Zaandam,
 fabrieks-arbeider, wonende te Zaandam, aan het Zuider Val-

*Deze personen
 maken deel
 uit van het
 Nalingscomité
 bij Nalings N.V.
 Albert Heijn te
 Zaandam die
 op 3-4-51
 werd
 O.K.
 c.g. kant. O.K.
 " " in P.O.
 Selbach info*

*Hiermee
aan 2*

Valdaarspad No.6;

7e. *1* H. OBERINK, geboren te Apeldoorn 3 October 1923, wonende te Amsterdam, aan de Brouwersgracht No.173 II.

De staking heeft zich tot nu toe niet uitgebreid tot andere bedrijven. De staking duurt voort en heeft tot op heden een rustig verloop.

Zaandam, 7 April 1951.

K/

Betreft: Staking bij de
N.V.'s Albert Heijn en Verkade.

6.426.

No. 93A / 1951

Klein...

10746

B

16 APR. 1951
ACD/107363

OP KAART
ACD/110
DAT: 1951-51
PAR: 10746

Sch... in ... tijd
10746

D I E N S T G E H E I M

In vervolg op mijn schrijven No. 93/1951, d.d. 7 April 1951 betreffende opgemeld onderwerp, heb ik de eer U thans het volgende mede te delen:

Bij de N.V. Albert Heijn is de situatie ongewijzigd, met dien verstande dat op 6 April 1951 een 25-tal werkwillige meisjes, wonende te Amsterdam, ~~sten~~ einde moeilijkheden te voorkomen, met behoud van loon naar huis ~~zijn~~ gezonden.

Op Dinsdag 10 April 1951 is een deel van het personeel van de N.V. Verkade's Koninklijke Fabrieken te Zaandam eveneens in staking gegaan. Op deze datum ging bij Verkade het gerucht, dat een auto van de N.V. Verkade beschuit stond te lossen bij de fabriek van de N.V. Albert Heijn. Hierin vond een deel van het personeel aanleiding om tot staking over te gaan, waaraan onmiddellijk een eis tot 5% loonsverhoging werd verbonden. Omstreeks 11.30 uur verlieten 110 jeugdige arbeiders (sters) en 2 mannen de fabriek, waarvan de totale personeelssterkte ongeveer 800 meisjes en vrouwen en ongeveer 800 jongens en mannen bedraagt. Ook achter deze staking stelde zich onmiddellijk de EVC, terwijl de Uniebonden dit niet deden. Bij deze staking treden de volgende personen op de voorgrond:

- x1 Baart BOON, geboren 28-4-1895 te Koog aan de Zaan, van beroep fabrieksarbeider en wonende Burgem. van de Stadtstraat 5 te Zaandam en
- x1 Arie BOLLUIJT, geboren 9-5-1921 te Zaandam, van beroep handlanger koekfabriek en wonende Ameland 1 te Zaandam.

Tenslotte zij nog vermeld, dat de in het bedrijf van Verkade zeer bekende communist, EVC-er en Arcor, Klaas van 't VEER, geboren 27-1-1906 te Westzaan, van beroep fabrieksarbeider en wonende Westzaanerdijk 95 te Zaandam, normaal aan het werk is gebleven, hoewel hij op Dinsdag 10 April 1951, aan de directie een vrije dag had gevraagd (en gekregen) teneinde een conferentie (verm. met de EVC) bij te wonen.

Heden (13-4-51) is het aantal stakers bij de N.V. Albert Heijn ongewijzigd. Bij de N.V. Verkade is het aantal 135.

De stakingen hebben tot op heden een rustig verloop. Carthotheekkaarten van de in dit schrijven genoemde personen bevinden zich reeds in Uw bezit.

Zaandam, 13 April 1951.

11

*Waren raadsheers bij
staking N.V. Verkade
Kon. Fabrieken te Zaandam
die op
10 April 1951
uitbrak
B. K., e.g. aamt B. K.
e.g. aamt. in P. D.
PD 12741*

XN

XI

Copie voor B III

DUPLICAAT

W J 014

RAPPORT VAN KB

20 April 1951

VOOR HB

No.: 2452/VII

Betr.: BEREND BLOKZIJL EN DE ACTIE BIJ VERKADE EN
ALBERT HEIJN.

Uit doorgaans betrouwbare bron werd vernomen,
dat Berend BLOKZIJL verantwoordelijk zou zijn gesteld door
het partijbestuur, voor de actie bij Verkade en Albert Heijn.

Men zou hem te verstaan hebben gegeven, dat hij
nu maar eens moest tonen, behalve tot het houden van redevoe-
ringen, ook nog in staat te zijn tot enige prestatie in de
practijk.

Verzonden aan: HBVD, HB, B V en B III.

R. J. A. 'damm

No. 18 - 1951 Vertrouwelijk

Onderwerp : Inzameling gelden voor stakers

OP KAART
ACD/116
DAT: 1951
PAR: 116

6.426
6.35
06080
23 APR. 1951
ACD/116

Ik heb de eer U het volgende te berichten. Op Woensdag 18 April 1951, omstreeks 16.00 uur, bevonden zich drie vrouwspersonen ~~zich~~ in de gemeente JISP, die gelden inzamel- den voor de stakers en staaksters bij de firma Verkade te Zaandam.

Zij waren in het bezit van een collectelijst van het stakingscomité, waarop door zeven ingezetenen van de gemeente Jisp was getekend voor bedragen van f.1.00 - f.0.25, to- taal f.3.50.

Betrokkenen waren niet in het bezit van enige vergunning waaruit kon blijken, dat zij gerechtigd waren een dergelijke collecte te houden.

Gelden en lijst ~~zijn~~ inbeslaggenomen en tegen hen is proces-verbaal opgemaakt.

De inzameling werd gehouden door :

- 1 Magaretha KAT, fabrieksarbeidster, geboren te Zaandam 19 October 1933, wonende te Zaandam, J.C.van Wessem- straat 27;
- 2 Willy SCHOLS, fabrieksarbeidster, geboren te Zaandam 26 Februari 1933, wonende te Zaandam, Zaagselpad 11, gehuwd met Alewijn BAKKER, metselaar, geboren te Heer Hugowaard 20 Juni 1930;
- 3 Annie BOEKELAAR, fabrieksarbeidster, geboren te Zaandam 6 December 1934, wonende te Zaandam, Hogedijk 28.

Zij verklaarden, dat de ingezamelde gelden bestemd waren voor de stakingskas, ter ondersteuning van hen die bij de firma Verkade te Zaandam, in staking waren gegaan.

Wormer, 19 April 1951.

No.436/443 -1951- DIENSTGEHEIM.

Gezien en doorgezonden.

Amsterdam, 21 April 1951.

Handwritten notes:
 4
 Inzamelde geld
 in bezit van
 van de stakers
 bij de Fa. Verkade
 te Zaandam op
 18-4-51.
 tegen hen werd
 proces-verbaal
 opgemaakt.
 O.L. e.v. aamb. O.L.

V.15.

635
05.55-6.4

6 556 2
05.12

Geheim
14.4.51

No.G.355/50-LIX-1.

6 556 2
05.26

6.556 2
05.55-6.4

Velen

Onderwerp: Actie i.v.m. staking Albert Heyn en Verkade.

Datum ontvangstbericht: 14.4.51

Betrouwbaarheid berichtgever: Betrouwbaar

Waardering bericht: Betrouwbaar

OP KAART
ACD/ 46
DAT: 31.5.51
PAR: 30

24 APR. 1951

ACD/ 67936

Bijlagen 2.

In verband met de staking Albert Heyn en

Verkade is op 13.4.51 door de gehele Amsterdamse EVC een zg. enveloppen-actie begonnen. Door elke EVC bedrijfsbond te Amsterdam moesten in opdracht van het Hoofdbestuur der EVC enveloppen worden klaar gemaakt met de naam van elk lid.

Deze enveloppen worden door stakers van bedoelde bedrijven bij de geadresseerde aangeboden, nadat daarin door de EVC een circulaire was ingesloten. (Zie bijlage 1.) *in 6 b169.8*

Deze enveloppe wordt door de betreffende staker wederom in ontvangst genomen en afgeleverd.

Voorts werd medegedeeld, dat de normale inzamelingsactie met steunlijsten geen succes is. Door de actie van de ABT(EVC) leden is gedurende de periode, dat de staking gaande is (drie weken) nauwelijks honderd gulden binnengebracht. De eerste staking was die van "De Atlas" en de gelden voor deze staking ingezameld zijn bij bovengenoemd bedrag berekend.

Thans zijn minstens zes soorten steunlijsten in omloop, nl. bij Atlas, Kuykens textielbedrijf, Bouwbedrijven, Verkade en Albert Heyn.

* Einde.

N.B. Dinsdag 24 April 1951 werd een algemene ledenvergadering gehouden i.v.m. voorbereiding congres (Zie bijlage 2.)

in o.s. 1291

*In o.s.D.
1291*

Verbinding No.13.

VERTROUWELIJK

28 April 1951

No. 1078d-4/51

6.35	02	6.42	6
01.122.3		6.35	
06.138		6.35	
6.35		06.138	

Betreft: Staking bij Albert Heijn.
Zaandam.

OP KAART
ACD/ 46
DAT: 6.6.51
PAR: 31

6.436

1 MEI 1951

ACD/600395

Datum ontvangst bericht: 28 April 1951
 Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar
 Waardering bericht: aannemelijk
 Afschrift aan: ID-Zaandam.

Schakel overname bij d. r.

Bij een groot deel van de stakende meisjes en jongens van de firma Albert Heijn, zou de gedachte leven om a.s. Maandag, 30 April 1951 het werk te hervatten. De afgelopen week moet men er bij de stakingsleiding op hebben aangedrongen een vergadering te houden, waarop over al dan niet opheffing der staking zou dienen te worden gestemd.

*Aam.
Ook
betreft*

Tot dusver moet de stakingsleiding, i.c. de U bekende Johannes VLIETMAN (23.3.1919) =die secretaris zou zijn van de afdeling Amsterdam van de CHEVOFA=, zich nog steeds van klemmender betogen in die richting hebben kunnen afmaken. Vooral VLIETMAN spreidde daarbij een weergalozе brutaliteit aan de dag ten opzichte van zijn tegenstanders, ongeschoolde kinderen veelal, die hij zelfs bedreigt met "ze de kop in te slaan", "we hebben over twee jaar de macht" en "kijk naar Tsjecho-Slowakije".

Om bedoelde goedwillende stakenden een spaak in de wielen te steken, heeft het stakerscomité besloten om de steunuitkering niet op heden, dus Zaterdag 28.4.51, uit te keren, doch op Maandag 30 April a.s. Op deze wijze wil men de jongelieden weerhouden het werk te hervatten. Wel zal hedenochtend in "Felix Meritis" een stakersvergadering plaats vinden, waarop men deze jeugdige mensen wel zal trachten te overrompelen. Toch leeft onder een deel der stakers de gedachte om, ongeacht de afloop dezer bijeenkomst, a.s. Maandag toch, hetzij per fiets, hetzij per spoor, naar hun werk te gaan. Er is wel enige beduchtheid voor, al eerder plaats gevonden, terreur. Het is nl. al eens gebeurd, dat gekochte kaartjes uit de handen werden gerukt en verscheurd.

Dezerzijds zijn de nodige maatregelen voor toezicht genomen.

=====E I N D E=====

↑

Betreft: Staking bij de N.V.'s Albert Heijn
en Verkade te Zaandam.

No. 48. 93/93

Zaandam

Mr. Allings

2. 2. v.

B

NIET O.K.
ACD/43
DAT: 28/1-51
PAR: R3

6.426
15 MEI 1951
ACD/100310

D I E N S T G E H E I M

In vervolg op schrijven 93/1951 en 93a/1951, d.d.
7 April 1951 en 13 April 1951, heb ik de eer U het navolgende
mede te delen:

*Smalle bericht
geving!!*

Op Dinsdag 20 en Woensdag 21 Maart 1951 was door de Directie van de N.V. Albert Heijn te Zaandam een z.g. kernvergadering belegd. Op deze vergadering werd door de Directie aan de kern de mededeling gedaan, dat de 3e 5% loonsverhoging direct zou worden uitbetaald, nadat van regeringszijde daarvoor toestemming zou zijn verkregen. Het communistische gedeelte van de kern eiste echter een ogenblikkelijke uitbetaling van de 5%. Aangezien de directie deze eis niet mocht inwilligen, verzocht zij aan de kern, het standpunt van de directie aan het personeel mede te delen. Door het communistische gedeelte van de kern is toen aan het personeel medegedeeld, dat de directie weigerde de 3e 5% uit te betalen. Zodra echter de toestemming verkregen was om de 5% uit te betalen, is door de directie van genoemde N.V. opdracht gegeven, om aan hen, die daarvoor in aanmerking kwamen, op 24 Maart 1951 een voorschot uit te keren van f.2.50. Op 30 Maart 1951 is opnieuw aan hetzelfde personeel een voorschot van f.2.50 uitbetaald. Op 31 Maart 1951 is de directie op grond van artikel 2 van het kernreglement overgegaan tot ontbinding van de kern. Dit werd de aanleiding tot het conflict bij de N.V. Albert Heijn. Op de laatste kernvergadering (31 Maart 1951) werd door de in schrijven 93/1951 genoemde Johannes Lambertus Nak, de volgende uitdrukking gedaan: "Wij hebben opdracht om de zaak bij Albert Heijn plat te leggen". Door een der directieleden werd toen gevraagd, waarom dit juist bij Albert Heijn moest zijn. Hierop antwoordde hij, dat het juist Albert Heijn moest zijn, daar dit het meest kwetsbare bedrijf was. Op 3 April 1951 is vervolgens de staking bij genoemde N.V. uitgebroken, waarover reeds mededeling is gedaan in voormelde schrijvens.

Op 2 Mei 1951 is de staking bij de N.V. Albert Heijn opgeheven. Op genoemde datum te omstreeks 14.00 uur verzamelde zich aan het station der Nederlandse Spoorwegen te Zaandam een honderdtal stakers en staaksters. Aangezien het onbekend was, dat de staking opgeheven was, werden deze personen door de Politie verspreid. Zij begaven zich vervolgens in kleine groepjes naar de fabriek van genoemde N.V. Te omstreeks 14.15 uur arriveerde vervolgens een tweede groep, die zich oock naar het bedrijf begaf. Volgens bekoemen inlichtingen werd de staking opgeheven, omdat de directie weigerde met stakers te onderhandelen en verder staken geen nut had. Alle stakers en staaksters wilden weer aan het werk gaan. De directie nam echter het standpunt in, dat zij slechts een gedeelte van het stakende personeel weer in dienst wilde nemen. Het gevolg van een en ander was, dat door de directie ongeveer 100 werknemers werden ontslagen (waaronder 57 mannen en jongens). Op 4 Mei 1951 te omstreeks 9.00 uur arriveerde, bij de fabriek van de N.V. Verkade te Zaandam alle stakers en staaksters van genoemde fabriek. In een vergadering van de stakers en staaksters was besloten ook hier de staking op te heffen. Door de directie van deze fabriek werd eveneens het standpunt ingenomen, dat zij

slechts een gedeelte van het stakende personeel wilde terugnemen.
Het gevolg hiervan was, dat ongeveer 40 werknemers werden ontslagen.

Zaandam, 10 Mei 1951

UITTREKSEL

Uit : OD 1291

Naam: ALGEMENE BEDRIJFSBOND TRANSPORT

Voor : OD 169⁸

Naam: ERKENDE STAKINGEN

Ag. nr: 109723

Afz. : I.D.Velsen

Datum: 15-5-'51

Aard van het stuk: ABT (EVC) Amsterdam.

De staking bij Verkade en Albert Heyn is, zoals bekend, verlopen. Er heerst onder de leden van de EVC grote teleurstelling over het verloop van deze staking. Speciaal de leiding (stakingscomite) en het gebrek aan activiteit van de stakers zelf, vormen het onderwerp van de critiek

Uitgetr. door: T.G.

Op aanwijzing van: B V.

Datum: 10-7-1951

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

No. BX 115398.

Betr.: Staking schoonmaakbedrijf
"De Gast".

B V WK 3.

13 AUG 1951
's-Gravenhage, 11 Augustus 1951.

UITGEBOKT

DIENSTGEHEIM

Blijkens berichten in "De Waarheid", Amsterdamse editie, van 14-7-'51 en Haagse editie van 17 Juli en 26 Juli 1951 gingen 14 Juli j.l. twaalf arbeiders van het schoonmaakbedrijf "De Gast" te Amsterdam in staking. De leiding van de staking berustte bij de organisatie "Nieuw Leven" en de "Chevofa".

In verband met het bovenstaande moge ik U verzoeken mij met de aard en het verloop van deze actie in kennis te doen stellen. Tevens zal ik het op prijs stellen te worden ingelicht omtrent de organisatie "Nieuw Leven". In welke verhouding staat zij ten opzichte van de E.V.C. en moet zij of vanwege haar doelstelling of vanwege de samenstelling van haar leiding als politiek extremistisch worden aangemerkt.

HET HOOFD VAN DE DIENST

Namens deze,

Aan de heer Hoofdcommissaris
van Gemeentepolitie
te
A M S T E R D A M.

E. L. van Laere

Ontv. bew:

Reg. : 11-11-'51

Aanv. :

SPECIALE INSTRUCTIES AAN ACD,
(Slechts bij definitieve opberging in te vullen).

ONAFGEDAAN

01 169-8

CO 112 244^v

12.3382

01 169-8

Afd./Sect.:

B.V.

Dat.:

24/10-51

Par.:

t.

Interne aanwijzingen ACD.

4

ACD.

Dat.:

Par.:

11 152

Aantekeningen (Nummeren s.v.p.):

1 B.V. 24/10-51

7/11 '51. lok.

5.9.51

Kew 1/11 '51

Acad 24/11 '51
Kew 1/11 '51

B Na kennisname naar Kew

ACD I
26/11 '51

2 B.V. 28/11-51
27/11-51

K.E.W. 20/12

No. 464^L-4/51

117244
KEW2 B

6416 06 591

22 NOV 1951

Betreft: Staking.

60

DIENSTGEHEIM

117244

ACD/123382
2 November 1951

In aansluiting op de U dezerzijds toegezonden berichten betreffende de op 22 Augustus 1951 uitgebroken staking bij de broodbakkerij der firma JANUS, wordt bericht dat deze staking thans wegens opheffing van het bedrijf, is geëindigd. Het betrokken personeel heeft inmiddels successievelijk elders andere werkkringen gevonden.

No. 13. *f*

F3.

6.426
6.34.
6.426
6.33.
1-SEP. 1951.
ACD/ 117.244
30 Augustus 1951.

Betreft: STAKING.

VERTROUWELIJK.

Op 22 Augustus 1951, te omstreeks 9 uur, is een staking uitgebroken bij de broodbakkerij D.J. JANUS, gevestigd Van der Hoopstraat 93, alhier. De filialen der firma in de Tweede Jan+Nassaustraat 1b, de Groen van Prinstererstraat 110 en de Spaarndammerstraat 126, zijn, evenals de bakkerij, gesloten.

Het gehele personeel, bestaande uit 30 man, en georganiseerd in verschillende vakbonden, heeft het werk neergelegd. Er zijn dus geen werkwilligen.

De staking is uitgebroken wegens het niet-uitbetalen van de vacantietoeslag van 2% aan het personeel.

De staking staat onder leiding van de bij het N.V.V. aangesloten ALGEMENE BEDRIJFSBOND VAN ARBEIDERS IN DE VOEDINGS- EN GENOTMIDDELENBEDIJVEN.

Deze staking heeft de aandacht van de gehele Amsterdamse pers, waaruit, voor zover kan worden gedistilleerd, blijkt, dat de betrokken bedrijfsunie de stakers adviseerde om ten aanzien van deze 2% vacantietoeslag een soepele regeling aan de directie voor te stellen.

Deze vacantietoeslag, die bij een groot deel van de bakkerijen wordt uitbetaald, is wettelijk niet vastgesteld, doch is wel verdisconteerd in de prijs van het wittebrood.

Persberichten gewagen verder van financiële moeilijkheden in dit bedrijf. De Regionale Bakkerijstichting bood haar bemiddeling aan in dit conflict, terwijl een deskundige dezer Stichting een onderzoek zal instellen naar de bedrijfsresultaten der bakkerij.

Het personeel, dat een loonvordering op de firma van ongeveer 2½ dag heeft, werd door de vakorganisaties schadeloos gesteld.

De Algemene Bedrijfsbond (zie boven) schreef een openbare vergadering uit voor de bakkersgezellen op Woensdag 29 Augustus 1951, in gebouw DE BRAKKE GROND, alhier. De Waarheid van 28 Augustus 1951 animeerde deze vergadering door de bakkers er op te wijzen dat zij aldaar aanwezig dienen te zijn. Aan de orde moet worden gesteld om gezamenlijk met de CHEVOFA de staking tot een overwinning te brengen.

Op deze vergadering waren circa 160 personen (capaciteit zaal 300) aanwezig, allen mannen, en naar later bleek, behorend tot zowel bij NVV, andere UNIE-bonden en EVC aangesloten organisaties. Er was geen gecolporteur of gecollecteer, terwijl de zaal een sobere aanblik bood (geen opsmuk).

Aan de bestuurstafel troonde een zestal personen, waaronder de voorzitter BRAND, secretaris KUI(IJ)PER(S) en de Bondsvoorzitter DINKLA. In de zaal bleek eveneens aanwezig de voorzitter van de roomse bond LENSINK of MENSINK.

BRAND

BRAND opende de vergadering te 20.15 uur, releveerde de totstandkoming van vacantie-toeslag, huldigde de werkers van JANUS en gaf daarna het woord aan de secretaris KUI(IJ)-PER(S), die eerst uitvoerig ingang op de geschiedenis van deze toeslag en de rol welke de Uniebonden daarin hadden gespeeld om hem bindend te verkrijgen. Hij herinnerde er daarbij aan dat in voorgaande jaren, toen het publiek nog veel klein brood en gebak kocht, door de werkgevers de vacantietoeslag zonder pijn werd uitbetaald. Later, in 1950, baarde het al moeilijkheden, terwijl in 1951 verschillende werkgevers in eerste instantie weigerden de toeslag uit te betalen. Nochtans was het steeds gelukt om middels overleg de werkgevers te overtuigen van hun morele plicht de toeslag te geven. Immers bij de vaststelling van de broodprijs, zowel volksbrood als witbrood, was 6% ingecalculeerd voor sociale lasten, nl. 4% voor de vacantedagen (12) en 2% voor de toeslag. De werkgever ving van het publiek dus wèl dit geld. Als hij dan nu niet wil betalen dan moet er iets niet in orde zijn. Mogelijk wil de werkgever het niet, mogelijk ook kunnen de bedrijfsresultaten het niet lijden. Dit laatste nu is voor de Uniebonden moeilijker dan het eerste.

De ouderen onder de aanwezigen zullen zich wel herinneren dat JANUS al omstreeks 1911 of 1919 een slecht geleid bedrijf was, financieel gesproken. Toen moesten de werknemers op Zondag terugkomen om te horen of er nog geld voor loon was overgebleven. In de loop van de jaren is hieraan niet veel veranderd. JANUS is en blijft een rotte plek in het bakkersbedrijf. Ook na de afgelopen oorlog werd bij JANUS meerdere malen met staking bedreigd, maar tot dusver koos JANUS eieren voor zijn geld. Nu evenwel, wil hij het spel geheel uitspelen.

Bij JANUS is enige tijd geleden als een soort bedrijfsleider aangesteld een zekere VAN TONGEREN, die in de bakkerswereld een slechte faam geniet. Deze man is niet voor rede vatbaar, is alleen bij JANUS om de vuile was op te knappen. De Uniebonden hebben JANUS niet voor een voldongen feit gesteld, maar hebben met hem gepraat en gecorrespondeerd. Hij bleef echter doof. Wij zijn zelfs zover gegaan, dat wij hem hebben voorgesteld de vacantietoeslag uit te smeren over een periode van 24 weken. Iedere week 1 arbeider. Ook daarvan wilde hij niets weten. Toen hebben de Uniebonden gezegd, "dan gaat het werk neer". Welnu, nu is het zover. De arbeiders worden door de Uniebonden gesteund. Wij vragen U de arbeiders moreel te steunen; zij moeten weten dat U achter hen staat en op U kunnen rekenen, welke levensbeschouwing U er op na houdt.

Er wordt thans bij JANUS een onderzoek ingesteld of het mogelijk is het bedrijf te laten voortbestaan, of er gereorganiseerd of dat er gesloten moet worden. JANUS deelde ons mede, dat bij een eventuele reorganisatie en dus voortzetting van het bedrijf, hij zal nagaan of het mogelijk is alsnog de vacantietoeslag uit te betalen. Maar wij blijven op ons standpunt staan. Reorganisatie of niet, de vacantietoeslag moet betaald worden. Dient het bedrijf gesloten te worden, dan zullen de arbeiders moeten worden ondergebracht bij andere werkgevers.

Het

Het geval JANUS heeft echter bewezen, dat, wanneer de arbeiders zijn georganiseerd, de werkgever niet zo maar alles kan doen met zijn personeel. Juist door de organisatie zal de werkgever zich nog wel eens bedenken om iets te ondernemen wat de arbeiders nadeel kan bezorgen. JANUS wil dat spelletje wel eens spelen. Vrienden, hij zal dat spel verliezen.

Hierna gaf voorzitter BRAND gelegenheid tot het stellen van vragen en het maken van opmerkingen. Een viertal mensen gaf zich op. Twee daarvan begaven zich op het pad van onbenullige opmerkingen. De twee anderen bleken EVC-ers. De een, de U bekende Johannes VLIETMAN (23.3.1919), deelde mede, dat hij sprak als afgevaardigde van het CHEVOFA-bestuur. Volgens hem had de EVC en bij het bestuur van de gezamenlijke Uniebonden op aangedrongen in deze eenheid van actie te betonen. Hierop was evenwel niet gereageerd. Thans drong spreker nog eens op eenheid aan.

In zijn antwoord aan deze spreker zeide KUI(IJ)PER(S) dat het NVV zeker voor eenheid was, maar dat de EVC deze eenheid na de oorlog zelf had verbroken. Als de EVC het mes in het vlees wil zetten, dan niet bij het NVV, doch bij zich zelf.

De andere EVC-er, zekere (Van) MOOK, verklaarde dat de arbeiders konden rekenen op de steun van de EVC en de kameraden van de EVC.

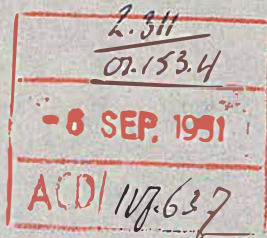
Hierna werd het woord gegeven aan Bondsvoorzitter DINKLA, die de strijd van de Uniebonden memoreerde om de vacantietoeslag opgenomen te zien in bindende voorschriften. Hierop was de kans in het begin van het jaar vrij groot geweest, maar de oorlog in Korea en de daaraan verbonden prijsstijgingen e.d. hadden een spaak in het wiel gestoken. Ondanks deze tegenslag blijven de Uniebonden deze eis handhaven. Daarom is eenheid van actie, zoals bij dit conflict, van groot belang. Hiermee wordt de werkgever herinnerd aan de macht van de arbeider en zijn vakorganisatie. Daarom moeten allen zorg dragen, dat ongeorganiseerden zich aansluiten bij een organisatie.

Tot slot dankte hij de aanwezigen voor de betoonde goede orde der vergadering.

De bijeenkomst had een rustig verloop.

Mochten zich in deze actie nadere perspectieven voordoen, dan zullen U deze worden toegezonden. Tot dusver heeft de broodvoorziening van de hoofdstad door deze (kleine) staking niet gestagneerd.

No. 145/R.3.

Schuttel is sametijd

Opgemerkt zij, dat van 31 Augustus tot 4 September is gestaakt bij de Fruitveiling van de firma R. Septer alhier, waarbij \pm 40 personen waren betrokken.

Deze staking was georganiseerd door de bonden en betrof een geschil over de arbeidsvoorwaarden.

Aan een politieke achtergrond behoeft niet te worden gedacht.

98 Tiel, 5 September 1951.

ef

SPECIALE INSTRUCTIES AAN ACD,
(Slechts bij definitieve opberging in te vullen).

~~ONAFGEDAAN~~

AD 169-8

CO v. 118. 361

AD 169 8

Afd./Sect.: *BV* Dat.: *21/9.51* Par.: *t.*

t.

Interne aanwijzingen ACD.

h

ACD. Dat.: Par.:

11/10/51

Aantekeningen (Nummeren s.v.p.):

1 B - KEW RCD, W

2 BV 21/9.51

*3 KEW 18.9.51 De overzichten gegeven o stemmen overeen met de open
bren. in Vogelbecht "no 115 pag 4/4" (ms) 420*

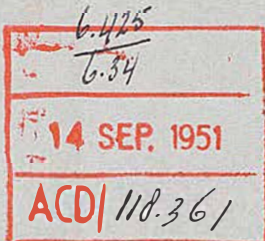
GEMEENTEPOLITIE
T I E L

TELEFOON No. 3900 - K 3440

No. 1233/B.2. Bijlage:

TIEL. 13 September 1951.

6.425
6.331

Hiermede doe ik U toekomen een door mijne politie terzake opgemaakt rapport d.d. 8 September j.l. No. 1233/B.2. betreffende een georganiseerde staking bij de Tielse Veiling Septer.

Ik moge mij verwijzing naar de inhoud van dit rapport veroorloven.

De Inspecteur-Korpschef van Gemeentepolitie,

A.W.A. Suèr.

AAN
DE ~~KONINK~~ ~~HEER~~ Binnenlandse Veiligheidsdienst,
Javastraat 68,
's-Gravenhage.

POLITIE - T I E L

No: 1233/B.2

Onderwerp: Georganiseerde staking bij de
Tielse Veilingen van Septer.
Totaal aantal stakenden, 47 personen.
Geen politieke strekking.

R A P P O R T

Ondergetekende, Antonius Bernardus Bolhaar, hoofdagent van Politie te Tiel, heeft de eer, Medelgestrengede, beleefd het volgende te rapporteren.

Op Vrijdag 31 Augustus 1951 brak op de Tielse Veiling Septer en bij de firma Remmert Septer (pakstation en koelhuisinrichting) een door de Algemene Bond "Mercurius" en door de R.K. bond St. "Franciscus van Assisië" georganiseerde staking uit. Bij deze staking waren in totaal 47 personen betrokken, waarvan bij de Tielse Veiling Septer 24 personen en bij de firma Remmert Septer, 23 personen.

Bij laatstgenoemde firma duurde de staking maar één dag en bij de Tielse Veiling Septer van Vrijdagmorgen 31 Augustus 1951 tot en met Maandagmiddag 3 September 1951 te 14.- uur, toen het werk op advies van de bondsbestuurders werd hervat, waarna echter nog dezelfde dag omstreeks 19.30 uur de staking voor laatstgenoemd bedrijf opnieuw werd uitgeroepen.

Deze staking duurde echter maar tot de volgende dag (Dinsdag 4 September 1951 te omstreeks 12.- uur, toen de staking definitief werd opgeheven en de stakingseisen voorlopig werden ingewilligd. Oorzaak der staking.

De oorzaak dezer staking is gelegen in het feit, dat de firma Septer, oorspronkelijk weigerde de landelijke salarisregeling, zo als die voor alle land en tuinbouwveilingen, dd. 1 Januari 1950 door de Commissie van Rijksbemiddelaars is opgelegd, toe te passen.

Onder bedreiging met boete door de looncontrole-commissie van de Rijksbemiddelaars, werd deze salarisregeling eerst 15 maanden nadat deze was voorgeschreven, toegepast. Deze weigering had tot gevolg, dat de werknemers geen vertrouwen meer konden stellen in de directie. Deze verhouding werd nog verslechterd, doordat de directie in de afgelopen winter trachtte van het Gewestelijk Arbeidsbureau toestemming te verkrijgen om enkele arbeiders te ontslaan. Deze toestemming werd echter geweigerd. Dit had tot gevolg, dat de werknemers, die bijna allen georganiseerd zijn, een collectieve Arbeids Overeenkomst (C.A.O.) wensten.

Op de door de vakbonden gedane verzoeken om besprekingen, teneinde de gerezen geschillen uit de weg te ruimen, ging de directie niet in. De eerste poging daartoe dateert reeds van 1 April 1950.

In Juni 1951 zonden de vakbonden een concept C.A.O. aan de Septer directie, met het verzoek om binnen twee weken te willen berichten op welke datum, binnen een redelijke termijn, de onderhandelingen hierover konden beginnen. De directie van Septer bleef hierop het antwoord schuldig.

De Weledelgestrengede Heer
Korpschef van politie
te
T I E L

-Hierop-

Hierop zonden de vakbonden op 16 Juli 1951 een rappél op dit schrijven, waarop de directie van Septer de vakbonden te verstaan gaf, dat wanneer zij medewerking van derden nodig oordeelden, zij zulks wel zouden laten weten.

Doordat de Stichting van de Arbeid pogingen in het werk stelde tot bemiddeling, werd nog niet op bovengenoemde datum tot staking overgegaan. Deze bemiddelingen mislukten. De staking werd hierdoor op 31 Augustus 1951 een feit.

De directie der firma Remmert Septer, verklaarde zich reeds bij de eerste onderhandeling op genoemde datum in principe bereid met het door de vakbonden aangeboden voorstel, om tussen 1 en 15 Januari 1952 over een C.A.O. te onderhandelen, waarbij tevens werd overeen gekomen dat deze overeenkomst dan zal gelden vanaf 1 Januari 1952. Het personeel van deze firma hetwelk bij deze staking was betrokken, heeft hierop op advies der Uniebonden het werk op Zaterdag 1 September 1951 hervat.

Op Maandag 3 September 1951 liet de directie der Tielse Veiling Septer de vakbondsleiders weten, dat zij bij de directie werden verwacht voor een bespreking. Bij deze bespreking werd praktisch overeenstemming bereikt over:

- 1e. Het in principe invoeren van een C.A.O.
- 2e. De datum hiervan te bepalen op 1 Januari 1952;
- 3e. Geen rancune maatregelen op de werknemers toe te passen;
- 4e. Ieder stakend personeelslid dat zich zou aanmelden, zou te werk worden gesteld.

De directie had bezwaar tegen de eis der vakbonden om de lonen der arbeiders tijdens de stakingsdagen door te betalen. De vakbondsleiders verklaarden zich echter bereid hierover met de respectievelijke hoofdbesturen te zullen praten. Het tijdvak binnen welke overeenstemming zou moeten worden bereikt, werd gesteld tussen 1 December 1951 en 15 Januari 1952.

De directie verklaarde echter, alvorens tot ondertekening over te kunnen gaan, zich eerst nog te willen beraden over het doorbetalen van loon en terugneming van alle stakenden.

Om 13.30 uur deelde de heer Septer Jr. de vakbondsleiders mede, dat hij bereid was de voorstellen te ondertekenen, mits de arbeiders terstond aan het werk zouden gaan.

De vakbondsleiders verklaarden zich hiermede accoord, mits nog dezelfde namiddag tot ondertekening van de voorgestelde regeling zou worden overgegaan, waarna de arbeiders het werk weer hervatten. Om 17.- uur hadden de vakbondsleiders weer een bespreking met de directie Septer, die toen geheel onwillig bleek te zijn en opnieuw bezwaar maakte tegen de datum van ingang van de C.A.O. terwijl praktisch geen enkele der door de vakbondsleiders opgestelde bepalingen door hem aanvaardbaar werden geacht, waarna de vakbondsleiders zich bereid verklaarden te 19.30 uur andermaal te zullen terugkomen, opdat de heer Septer Jr. zich met de andere mede directeuren kon verstaan.

Toen om 19.30 uur de veiling-directie nog niet bereid was tot ondertekening en de vakbondsleiders werden afgescheept met de mededeling de volgende morgen maar terug te komen, werd voor de tweede maal tot staking overgegaan.

Dinsdagmorgen, 4 September 1951 te 9.30 uur werden de besprekingen met de veiling directie voortgezet. Hierbij werden de door de vakbondsleiders voorgestelde bepalingen volledig door de directie van Septer overgenomen en ondertekend, waarna de staking om 12.- uur werd beëindigd.

De staking had een rustig verloop, met uitzondering van de eerste dag, Vrijdag 31 Augustus 1951, toen slechts een klein incident voorkwam, waarbij één der stakers, genaamd: Antofus van Dreumel, wonende te Wamel, Dorpsstraat 262a, die weder aan het werk wilde

-gaan-

gaan, door Arnoldus van Empel, wonende te Tiel, Kijkuit No:19 tegen zijn hoofd werd geslagen.

De staking had geen politieke achtergrond.

Geen der stakers was aangesloten bij de Eenheids Vakcentrale, terwijl ook geen verdachte elementen bij de stakers of posters werden opgemerkt.

De Algemene Bond "Mercurius" is aangesloten bij het Nederlands Verbond van Vakverenigingen (N.V.V.) en de R.K. bond "St. Franciscus van Assisië" is een onderafdeling van de Katholieke Arbeiders Beweging. (K.A.B.)

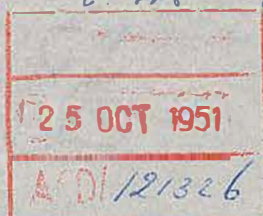
Waarvan door mij naar waarheid is opgemaakt, gesloten en getekend dit rapport te Tiel, 8 September 1951.

A handwritten signature in dark ink, appearing to be 'A. J. J. van Empel', written over a horizontal line.

VERBINDING Nr. 59

Nr. I. 99

ONDERWERP: Staking

Veendam

D i e n s t g e h e i m

Ik heb de eer U het volgende te berichten.

Op Vrijdag 19.10.51 besloten de schippers, die aardappelen voor de fa. D.W.M. en Co., aardappelmeel- en dextrinefabrieken te Veendam, aanvoeren, te gaan staken in verband met een te lange wachttijd tengevolge van de aanvoer van aardappelen met vrachtauto's.

Door de lange wachttijd werden de verdiensten van de schippers evenredig kleiner.

In een op Maandagavond 22.10.51 te Veendam gehouden vergadering waarbij tegenwoordig waren de werkgeversvereniging, de fabrieksdirectie en vertegenwoordigers van het hoofdbestuur van de Algemene Schippersvereniging ASV, werd volledige overeenstemming bereikt. Op Dinsdag 23.10.51 zijn de werkzaamheden hervat.

Van enige inmenging in dit geschil van de EVC is niet gebleken.

24.10.51

RD.

Uw schrijven No.115398, dd.11.8.1951.

Betreft: Staking Schoonmaakbedrijf
"De Gast".

DIENTSTGEHEIM.

*A'dam Chevofa
reorganisatie*

OP KAART
ACD/
DAT: 17.11.51
PAR:

6.419 6.439 06.393

28 NOV 1951

AD/123820

In antwoord op bovenvermeld schrijven wordt het volgende bericht:

Tengevolge van het optreden van een controleur van de fa.G.A. de GAST, schoonmaakbedrijf, glazenwasserij, markiezen en rolluikenfabriek, Jacob van Lennepkade 301 te Amsterdam werd door genoemde firma op 14 Juli l.l. ontslag aangezegd aan een arbeider, genaamd: Christianus D E L Z E N N E, geboren te Amsterdam, 28.7.1916, wonende te Amsterdam, Danie Theronstraat 30-III, U bekend.

Tegen dit ontslag werd door zijn medearbeiders geprotesteerd en aangezien de firma aanvankelijk niet wilde toegeven, werd een staking geproclameerd onder de arbeiders van het schoonmaakbedrijf en glazenwasserij, een afdeling bestaande uit 13 arbeiders.

De glazenwassers die te Amsterdam bij firma's werken zijn verplicht zich te organiseren bij de Amsterdamse glazenwassers vereniging "Nieuw Leven", welke vereniging Koninklijk is goedgekeurd bij K.B. van 30.12.1933. Dit ingevolge het voor de glazenwassers geldende C.A.O.

Bovendien zijn enkele arbeiders ook wel georganiseerd in de Chevofa. Dit was ook het geval met genoemde Delzenne en met nog een staker genaamd:

Christiaan Frederik de HOOIJER, geboren te Amsterdam, van beroep scharenlijper, wonende te Amsterdam, President Brandtstraat 44-III. Dientengevolge was zowel "Nieuw Leven" als de "Chevofa" geïnteresseerd bij deze staking.

De staking duurde tot 25 Juli 1951 toen de directie van meergenoemde firma het ontslag van Delzenne introk en de opzichter overplaatste naar een andere afdeling.

Later heeft de firma bovengenoemde arbeiders, die de kwade geesten in het bedrijf waren, wegens reorganisatie kunnen ontslaan.

Het bestuur van de organisatie "Nieuw Leven" bestaat uit de volgende personen:

Theodoor Frederik de BOER, geboren te Amsterdam, 15.7.1887, van beroep los werkman, wonende te Amsterdam, le Looiersdwarstraat 25-I, voorzitter,

Hein KAUWEN, geboren te Amsterdam, 1 Februari 1904, secretaris, (U bekend), en

Pieter Adrianus K O P P E R S, geboren te Rotterdam, 27.7.1894, van beroep glazenwasser, wonende te Amsterdam, Lijnbaansgracht 167-II.

Gezien de geslotenheid van het bedrijf telt de vereniging uiteraard ook extreme elementen, doch dit komt bij het vaststellen van het C.A.O. noch bij gevoerde acties bijna niet naar voren. Men ziet in vakkringen Nieuw Leven dan ook niet als een extreme organisatie. Door het optreden van de Chevofa is deze staking doorgezet, omdat de bovengenoemde aanstichters zich een bepaalde aanhang in het bedrijf hadden verzekerd.

*07.11.51
Lid Chevofa
w.k.*

*w.k.
31.7.1909
Lid Chevofa
w.k.*

*Waarom
Lid
Lid*

10.11.51

Verbinding: 5

No. 176/52

Onderwerp: Staking broodbezorgers.

VERTROUWELIJK.

Vlaarding

Na v. Meer

b.436
b.436
634

10 JULI 1952

-, 8 Juli 1952. ACD/ 143910

Op Zaterdag 5 Juli 1952 te 10.00 uur zijn de 18 broodbezorgers van de N.V. Van der Meer en Schoep in deze gemeente in staking gegaan.

Ofschoon de berichten, welke ons omtrent de oorzaak van de staking bereikten, tegenstrijdig zijn, menen wij toch dat de oorzaak is gelegen in het volgende:

Per 1 Juli 1952 is voor het personeel in de bakkersbedrijven een nieuw looncontract vastgesteld. Dit betekent dat het loon van elke bakker, elke bakker-bezorger en van elke bezorger met een gulden per week verhoogd werd. Er zijn echter bezorgers die gedeeltelijk op provisie werken en door die provisie meer verdienen dan de bakkers. In het betreffende contract zou, volgens een persoon die welingelicht is, staan dat aan de bezorgers, wier loon reeds hoger ligt dan dat van de bakkers, een loonsverhoging van een gulden per week mag worden gegeven. Verschillende patroons in Rotterdam en omgeving hebben gemeend dat het niet redelijk is om aan hen die reeds meer verdienen dan de anderen een loonsverhoging te geven, weshalve zij het loon van laatstgenoemde categorie niet verhoogden. Dit was niet naar de zin van de werknemersorganisatie. Deze namen contact op met de patroons en onderhandelden, welke onderhandeling echter geen resultaat opleverde. Toen besloot men het personeel in enkele grote bedrijven te Rotterdam, Schiedam en Vlaardingen in staking te doen gaan.

De staking in Vlaardingen verliep zeer rustig. De stakers hadden er zelfs geen bezwaar tegen dat bakkers, die door de staking bij Van der Meer en Schoep brood tekort kwamen, bij laatstgenoemde hun voorraad kwamen aanvullen.

Nadat de bakkerspatroons besloten hadden de loonsverhoging van een gulden ook voor de broodbezorgers van toepassing te verklaren, is het werk op Maandag 7 Juli normaal hervat.-